

significant.

Significant

Thorbeckelaan 91
3771 ED Barneveld
+31 342 40 52 40

KvK 3908 1506
info@significant.nl
www.significant.nl

De stem van de magistraat

Evaluatie van de subsidie aan de NVvR

Opdrachtgever: WODC, Ministerie van Veiligheid en Justitie
Barneveld, 13 maart 2014

Referentie: JR/mu-bv/13.344

Auteur(s): Wouter Jongebreur, Jan Reitsma en Annemarijn Walberg

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Managementsamenvatting	6
Management Summary	15
1. Achtergrond en aanleiding	24
1.1 Subsidie van de NVvR als beroepsvereniging door het ministerie van Veiligheid en Justitie	24
1.2 Evaluatie van de subsidieregeling	25
1.2.1 Doelstelling van de evaluatie	25
1.2.2 Onderzoeksvragen	26
1.3 Onderzoeksaanpak	27
1.3.1 Documentenstudie	27
1.3.2 Opstellen toetsingskader	27
1.3.3 Onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitgevoerde activiteiten	28
1.4 Leeswijzer	28
2. De NVvR: haar doelen, activiteiten en kosten	30
2.1 Organisatie van de NVvR	30
2.2 De NVvR in relatie tot haar stakeholders	31
2.3 Subsidiedoelen en verenigingsdoelen	32
2.3.1 De subsidiedoelen	32
2.3.2 Doelen die de NVvR zichzelf stelt	33
2.4 Activiteiten	33
2.4.1 Activiteiten in het kader van het vertegenwoordigen van de beroepsgroep	33
2.4.2 Activiteiten in het kader van advisering	36
2.4.3 Overige activiteiten	39
2.4.4 Tussenconclusie	39
2.5 Financiële verantwoording van de subsidie	39
2.5.1 Subsidiabele kosten zijn hoger dan het subsidiebedrag	39
2.5.2 Toerekening van de inzet van mensen en middelen aan subsidiabele kosten	40
2.5.3 Faciliteitenregeling wordt anders ingezet	41
2.5.4 Planning- en controlcyclus van de NVvR en het ministerie	42
2.5.5 Tussenconclusies	43
3. Toetsingskader	44
3.1 Doeltreffendheid en doelmatigheid	44
3.2 Het toetsingskader	45
4. Functioneren als vertegenwoordiger van de beroepsgroep	48
4.1 Betrokkenheid van de doelgroep	48
4.1.1 Percentage leden van de doelgroep	48
4.1.2 Aantal actieve leden	49
4.2 Vertegenwoordiger van de beroepsgroep	50
4.2.1 NVvR als aanspreekpunt van de gehele beroepsgroep door stakeholders	50
4.2.2 De invulling van de eigenstandige rol van de beroepsvereniging	50

4.2.3	Benutten van brugpositie tussen OM en ZM	51
4.2.4	Tevredenheid van leden over NVvR als de vertegenwoordiger van hun beroepsgroep	51
4.3	Gesprekspartner richting politiek	53
4.3.1	Invulling rol als gesprekspartner richting politiek	53
4.3.2	Waardering van leden voor de rol als gesprekspartner richting politiek	54
4.4	Optredens of publicaties	54
4.4.1	Optredens of publicaties in de media om standpunt te laten horen	54
4.4.2	Waardering van de leden voor optreden in de media	55
4.5	Producten	55
4.5.1	Oplevering van producten (zoals leidraden en codes)	55
4.5.2	Waardering van leden voor initiatieven en producten van de NVvR (zoals leidraden, codes)	56
4.5.3	Trema	57
4.6	Bijeenkomsten	58
4.6.1	Organisatie van bijeenkomsten voor leden	58
4.6.2	Bezoek van en behoefte aan bijeenkomsten	59
4.6.3	Waardering leden voor de bijeenkomsten	61
4.7	Standpunten	62
4.7.1	Mate waarin en proces waarmee standpunten worden gevoed door interne discussie	62
4.7.2	Herkenning standpunten NVvR door leden	63
4.8	Overige aspecten van de beroepsvereniging	63
4.9	Tussenconclusie	64
5.	Het geven van tijdig (on)gevraagd advies	66
5.1	Omvang van de advisering	66
5.1.1	Gevraagde adviezen	66
5.1.2	Ongevraagde adviezen	67
5.2	Proces rondom advisering	68
5.2.1	Informeel overleg met departement	68
5.2.2	Levering adviezen	68
5.2.3	Informeel uitdragen van standpunten	69
5.2.4	Afstemming advies	69
5.3	Inhoud en vorm van de advisering	70
5.3.1	Standpunt	70
5.3.2	Andere aspecten	71
5.3.3	Wetstechnische inhoud	71
5.3.4	Praktische uitvoering	71
5.3.5	Bredere ontwikkeling en context	71
5.3.6	Inhoudelijke kwaliteit	72
5.3.7	Alternatieven aandragen	72
5.3.8	Leesbaarheid	72
5.3.9	Tevredenheid met de inhoud van de adviezen	72
5.4	Impact van het advies	72
5.4.1	Advies heeft een rol gespeeld in de besluitvorming	73

5.4.2	Advies is aan de orde gekomen in algemeen overleg of behandeling in de Tweede en/of Eerste kamer	73
5.5	Perspectief van leden op de wetgevingsadvisering	73
5.6	Betrokkenheid en activiteiten NVvR anders dan advisering	76
5.6.1	Betrokkenheid en activiteiten NVvR m.b.t. opleidingsbeleid voor rechters en officieren	76
5.6.2	Betrokkenheid en activiteiten NVvR met betrekking tot werving en selectie	77
5.6.3	Betrokkenheid en activiteiten NVvR m.b.t. Onafhankelijkheid en Ethiek	77
5.6.4	Overige onderwerpen	77
5.7	Tussenconclusie	77
6.	Conclusies en discussiepunten voor de toekomst	79
6.1	Aanwending van de subsidie	79
6.1.1	Doelstellingen	79
6.1.2	Vertegenwoordiging van de beroepsgroep	79
6.1.3	Advisering	80
6.1.4	Tegemoetkoming aan functionele autoriteiten	81
6.1.5	Subsidieverantwoording	81
6.2	Discussiepunten voor de toekomst	82
6.3	Slotconclusie	83
A.	Respons en representativiteit van de enquête	85
B.	Overzicht van geïnterviewden	86
C.	Relatie tussen de doelen van de NVvR en de subsidiedoelen	87
D.	Overzicht van mediamomenten	93
E.	Overzicht van wetgevingsadviezen, 2009 - 2012	94
F.	Overzicht bijeenkomsten 2012 en 2013	98
G.	Vragenlijst	99
H.	Subsidiebrief	106

Voorwoord

In deze rapportage doen wij verslag van het evaluatieonderzoek naar de subsidie die de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak ontvangt van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het onderzoek vond gedurende 2013 plaats in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Met veel genoegen hebben we aan dit onderzoek gewerkt. Dit onderzoek was echter niet mogelijk geweest zonder de medewerking van vele betrokkenen. In dit voorwoord willen we hen graag bedanken.

De begeleidingscommissie was voor dit onderzoek van grote waarde. We danken de leden hartelijk voor hun deskundige bijdrage aan dit onderzoek en de plezierige samenwerking. De begeleidingscommissie bestond uit:

- a. De heer dr. J.A.M. de Kruijf (Radboud Universiteit), voorzitter;
- b. De heer dr. F.W. Beijgaard (WODC);
- c. Mevrouw drs. B. Schaafsma, opgevolgd door de heer mr. M.N.C.B. van Berckel (Ministerie van Veiligheid en Justitie - Directie Rechtsbestel);
- d. Mevrouw mr. drs. H.M.W.G. Goossens (werkzaam bij Algemene Rekenkamer, op persoonlijke titel).

De vele mensen die wij mochten interviewen hebben ons veel inzicht gegeven in het functioneren van de NVvR. Door de leden die de enquête hebben ingevuld, hebben we ook hun onmisbare perspectief in dit onderzoek kunnen betrekken. Ten slotte zijn wij veel dank verschuldigd aan de NVvR zelf voor de constructieve medewerking aan het onderzoek en de bereidheid om onze vele vragen te beantwoorden.

Wij hopen van harte dat de resultaten van het onderzoek aanknopingspunten bieden voor de toekomstige invulling van de subsidierelatie tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en de NVvR.

Namens het onderzoeksteam,
Jan Reitsma, projectleider

Managementsamenvatting

Achtergrond en aanleiding

01 De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) is de vakvereniging van officieren van justitie en rechters. De NVvR behartigt in haar rol van vakbond de belangen van haar leden en beschermt de onafhankelijke (rechts)positie van de magistraten. In haar rol van beroepsvereniging bewaakt de vereniging de kwaliteit van de rechtspraak. Voor haar taken als beroepsvereniging ontvangt de NVvR een subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Deze rapportage betreft de evaluatie van deze subsidie en richt zich daarmee op de NVvR als beroepsvereniging, en niet op haar activiteiten als vakbond.

02 Met de subsidie wil de minister bijdragen aan het versterken van de 'eigenstandige rol van een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren binnen het krachtenveld van de rechtspraak, naast de rollen van de minister van Justitie, die van het College van procureurs-generaal en die van de Raad voor de rechtspraak', zoals die zich na 2002 met het oprichten van de Raad voor de rechtspraak ontwikkeld hebben. In hoofdlijn wordt voor de rol van de NVvR als beroepsvereniging in de subsidiebrief (zie bijlage H) een meer algemeen en meer specifieke aspect onderscheiden:

- a. Het stem geven aan de beroepsgroep in algemene zin. De NVvR heeft daarbij een rol in het belichten van aangelegenheden vanuit de samenhang van ZM en OM. De NVvR wordt geacht, zo nodig in afstemming met Raad voor de rechtspraak (Raad) en College van procureurs-generaal (College), zich op te stellen als spreekbuis van de beroepsgroep van rechterlijk ambtenaren richting politiek, media en samenleving;
- b. Het geven van tijdig gevraagd en ongevraagd advies als specifieke taak (in de hoedanigheid van spreekbuis voor de beroepsgroep). De NVvR kan om advies worden gevraagd over aangelegenheden van algemeen belang die de beroepsbeoefening aangaan door de minister van Veiligheid en Justitie, maar ook door de Raad en het College. Als onderwerp van de advisering zijn voorzien:
  - i. Algemene wetgeving;
  - ii. Het opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren;
  - iii. Onafhankelijkheid en ethiek;
  - iv. Het beleid inzake werving en selectie.

03 De adviserende taak van de NVvR is in de Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie nader omschreven in de memorie van toelichting¹. Daarnaast is de subsidie ook bedoeld als tegemoetkoming aan functionele autoriteiten, waar rechterlijke ambtenaren werkzaam zijn die (met die functionele autoriteiten overeengekomen) werkzaamheden verrichten ten behoeve van de NVvR.

04 De doelstelling van het onderzoek is tweeledig:

- a. Het analyseren in hoeverre de NVvR de verkregen subsidie doeltreffend en doelmatig heeft aangewend voor haar rol als beroepsvereniging;
- b. Het formuleren van mogelijke discussiepunten met betrekking tot de subsidiërelatie tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en NVvR.

¹ Kamerstuk Tweede Kamer. Vergaderjaar 2008/2009 nummer 32 021, nummer 3, paragraaf 7.2.

Onderzoeksaanpak

05 Het onderzoek is in drie fasen uitgevoerd. In de voorbereidende fase is een documentenstudie van jaarplannen en jaarverslagen van de NVvR en een integrale scan van de adviezen van de NVvR uitgevoerd. In de tweede fase is aan de hand van interviews met betrokkenen vanuit de NVvR en het ministerie van Veiligheid en Justitie een toetsingskader opgesteld, om vast te stellen op welke aspecten en op welke manier doeltreffendheid en doelmatigheid van de besteding van de subsidie zal worden geëvalueerd. In de derde fase van het onderzoek is dit toetsingskader verder toegepast als leidraad voor:

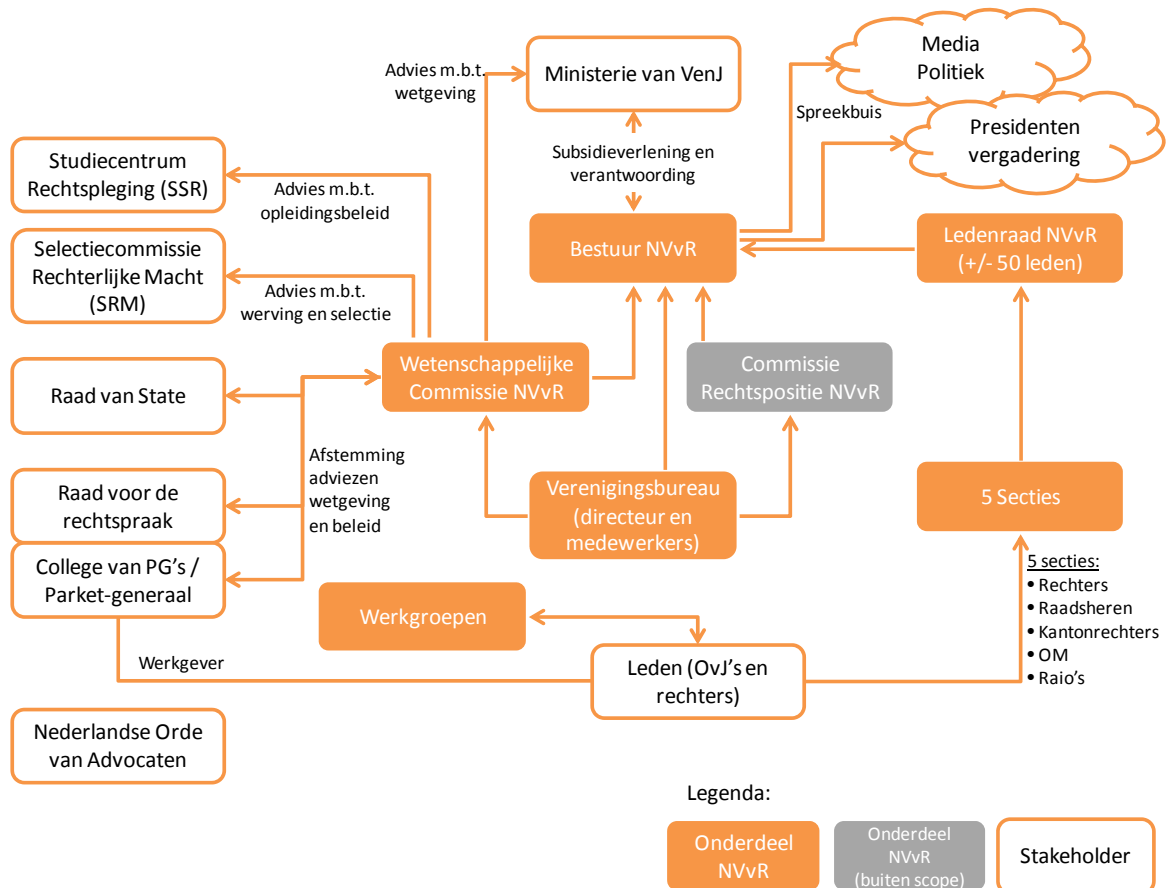
- a. Interviews met stakeholders;
- b. Een zelfevaluatie van de NVvR;
- c. Een enquête onder de beroepsgroep;
- d. Een bijeenkomst met de NVvR met het oog op het bespreken van discussiepunten.

Organisatie en stakeholders van de NVvR

06 De NVvR is georganiseerd in een aantal onderdelen, met elk onderdeel zijn eigen taken:

- a. Ledenraad. Dit is het hoogste orgaan van de vereniging;
- b. Bestuur. Het bestuur wordt benoemd door de Ledenraad;
- c. Bureau. De vereniging wordt ondersteund door een eigen verenigingsbureau dat - onder leiding van een directeur - beleidsmatige, communicatieve, secretariële en administratieve taken verricht.
- d. Commissies. Om tot heldere standpunten of tot goede advisering te komen, wordt het bestuur van de NVvR bijgestaan door zes vaste commissies;
- e. Werkgroepen/kringen. Om (de expertise van) haar leden te kunnen verenigen, bestaan er werkgroepen.

07 De NVvR acteert op het terrein van de rechtspraak in relatie met andere stakeholders. De relatie met de stakeholders is in figuur A schematisch weergegeven.

Figuur A. Overzicht van de relaties van de NVvR met haar stakeholders

Doelen en activiteiten

08 De doelen die de NVvR zichzelf stelt, zijn verwoord in de statuten van de vereniging en in jaarplannen (zie bijlage C). Door de jaren heen worden de 'meerjaren-' of 'verenigingsdoelen' in jaarplannen verruimd of juist meer gespecificeerd en aangescherpt. In de jaarplannen formuleert de NVvR (tot en met 2011) tevens 'key issues'. De NVvR ziet in algemene zin een duidelijke relatie tussen de doelen die de NVvR zich door de jaren heen stelt en de breed geformuleerde subsidiedoelen: het zijn van spreekbuis en het geven van advies.

09 Activiteiten die de NVvR ontplooit in het kader van het vertegenwoordigen van de beroepsgroep, zijn op hoofdlijn:

- Organisatie van bijeenkomsten en jaarcongressen voor leden. Deze bijeenkomsten hebben zowel inhoudelijke doelen in de zin van kennis delen, discussie bevorderen en meningen peilen alsook een sociale functie. In bijlage F is een overzicht opgenomen van de bijeenkomsten die de NVvR in 2012 en 2013 heeft georganiseerd²;
- Het organiseren van interne discussie om standpunten te voeden door middel van bijeenkomsten, het tijdschrift Trema en het Ledennet;

² Van de overige jaren is een vergelijkbaar overzicht niet beschikbaar.

- c. Optredens of publicaties in de media om standpunt te laten horen. De NVvR geeft aan op dit punt de laatste tijd actiever te zijn dan voorheen. In bijlage D is een overzicht opgenomen van de mediamomenten in het eerste deel van 2013;
- d. Oplevering van producten, zoals de NVvR-rechterscode, inclusief de voorafgaande bijeenkomsten en producten;
- e. Opstellen als gesprekspartner richting politiek. De NVvR onderhoudt directe contacten met politici en heeft reguliere overleggen met de vaste kamercommissie (twee keer per jaar) en met de Eerste Kamer (twee keer per jaar);
- f. Afstemming en overleg met overige stakeholders zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Raad, het College en het SSR.

10 De adviesfunctie van de NVvR is een specifieke taak waarin zij de beroepsgroep vertegenwoordigt. In de praktijk blijkt dat advisering verschillende vormen aanneemt en is het belangrijk onderscheid te maken tussen wetgevingsadviezen en andere onderwerpen van advisering. Het geven van wetgevingsadvies gebeurt op aanvraag van een ministerie en resulteert in een schriftelijk advies. Advisering op de andere onderwerpen vindt over het algemeen niet plaats door middel van formele, schriftelijke adviezen, maar door eigen activiteiten van de NVvR en het mondeling overbrengen van standpunten van de NVvR, bijvoorbeeld tijdens overleg met stakeholders.

11 In de periode van 2009 tot en met 2012 zijn in totaal 143 wetgevingsadviezen uitgebracht, waarvan 120 adviezen inhoudelijk zijn. In de resterende 23 adviezen gaat het om een 'blanco advies', wat wil zeggen dat de NVvR een weloverwogen afweging heeft gemaakt en geen aanleiding ziet om een inhoudelijk advies uit te brengen. De wetgevingsadvisering vindt op hoofdlijn als volgt plaats:

- a. De NVvR geeft jaarlijks in reactie op het wetgevingsprogramma van het ministerie van Veiligheid en Justitie aan bij welke in voorbereiding zijnde wetten zij graag advies zou willen geven;
- b. Het ministerie vraagt in de loop van het jaar steeds adviezen bij de NVvR aan. Voor alle strafrechtelijke conceptwetten wordt advies aan de NVvR gevraagd. Bij bestuurs- en privaatrechtelijke conceptwetten gebeurt dat alleen als het onderwerp de beroepsuitoefening aangaat;
- c. De adviesaanvraag wordt besproken in de Wetenschappelijke Commissie (hierna: WeCo) van de NVvR. In dat overleg wordt bepaald of het nodig is om een werkgroep op te richten, die het advies gaat opstellen. Indien de complexiteit van het wetsvoorstel beperkt is, formuleert de WeCo zelf een advies;
- d. Indien het wetsvoorstel complex of gespecialiseerd is, stelt de WeCo uit de geïnteresseerde en deskundige leden van de NVvR een werkgroep samen die het advies zal gaan opstellen;
- e. Afhankelijk van de tijdsdruk, de beschikbaarheid van werkgroepleden en de complexiteit van het advies komt de werkgroep of enkele malen fysiek bij elkaar, of communiceert via e-mail. De werkgroep wordt ondersteund door een beleidsmedewerker van het bureau. Bij het opstellen van het advies worden - indien nodig - breder leden geconsulteerd, bijvoorbeeld via Ledennet, e-mail, het organiseren van bijeenkomsten specifiek gericht op het wetsvoorstel en door de bijeenkomsten van de voorbereidende commissie zelf;
- f. Het conceptadvies wordt besproken in een WeCo-vergadering, waarin alle lopende adviezen worden besproken. Indien nodig wordt tijdens deze bijeenkomst nog geschaafd aan het advies;
- g. Het advies wordt verzonden naar de aanvrager.

12 Buiten dit formele proces om kan er sprake zijn van ‘ambtelijk contact’ tussen medewerkers van Directie Wetgeving en Juridische Zaken en de NVvR. Op het gebied van wetgevingsadvisering blijkt ongeraagd advies niet voor te komen, maar is er wel sprake van wederzijdse afstemming over gewenste adviezen aan de hand het wetgevingsprogramma.

13 Advisering over opleidingsbeleid, onafhankelijkheid en ethiek, en werving en selectie is anders van aard dan wetgevingsadvies. Deze advisering vindt meer informeel plaats en het gaat niet om formeel gevraagde adviezen. Vanwege het informele karakter van de advisering op de genoemde terreinen, is het moeilijker om te meten welke activiteiten de NVvR precies op dit vlak onderneemt en hoe vaak. Op basis van interviews is wel een beeld ontstaan welke activiteiten het betreft. Hieruit blijkt dat de NVvR activiteiten ontplooit om invulling te geven aan het adviseren over opleidingsbeleid, en dat de NVvR de advisering over onafhankelijkheid en ethiek grotendeels meeneemt in haar wetgevingsadvisering. De NVvR adviseert niet of nauwelijks zichtbaar over werving en selectie, al geeft zij aan hierover wel aan bestuurlijke tafels³ te spreken.

Financiële verantwoording

14 In haar jaarverslagen geeft de NVvR een verantwoording van de subsidiabele kosten. In de subsidieverantwoording worden alleen op een geaggregeerd niveau de subsidiabele kosten verantwoord, waarbij voor de personele kosten een verdeelsleutel wordt gehanteerd naar rato van de activiteiten van de beleidsmedewerkers voor de beroepsvereniging. Tabel A geeft op hoofdlijnen een overzicht van deze subsidieverantwoording. In alle jaren overstijgt de omvang van de verantwoorde subsidiabele kosten de omvang van de verleende subsidie.

	2009	2010	2011	2012	Totaal
Totaal subsidiabele kosten	€ 949.513	€ 1.250.451	€ 984.508	€ 985.845	€ 4.170.317
Omvang subsidie	€ 866.325	€ 847.700	€ 834.400	€ 825.600	€ 3.374.025
Verhouding subsidiabele kosten vs. subsidie	1,10	1,48	1,18	1,19	1,24

Tabel A. Overzicht van de omvang van subsidiabele kosten en de subsidie per jaar

15 De subsidie heeft een lumpsum karakter. In de P&C-cyclus worden de jaarplannen en jaarverslagen van de NVvR marginaal getoetst door het ministerie, waarbij het er vooral om gaat of er voldoende subsidiabele kosten worden verantwoord. In de realisatie van de subsidiedoelen geniet de NVvR de nodige vrijheid, aangezien de aard van de subsidierelatie zich niet leent voor concrete prestatieafspraken. Gezien het belang van de onafhankelijkheid van de NVvR, is het ministerie terughoudend om te sturen op de NVvR ten aanzien van de invulling van haar rol.

16 De NVvR ziet in algemene zin een duidelijke relatie tussen haar eigen doelstellingen en activiteiten en de doelstellingen van de subsidie. In de praktijk dienen veel activiteiten meerdere doelstellingen (zowel

³ Hiermee wordt bedoeld het formeel en informeel overleg met College en Raad, het overleg met de DB Presidentenvergadering, het overleg met de Orde van Advocaten, het overleg met de SSR, de overleggen met het departement en het overleg binnen het SORM.

gerelateerd aan de vakbond als aan de beroepsvereniging) en is een uitsplitsing van specifieke activiteiten naar specifieke doelstellingen niet altijd eenduidig te maken.

Toetsingskader

17 De toetsing van doeltreffendheid en doelmatigheid heeft in de context van de subsidie zoals de NVvR ontvangt, een toelichting. De opdracht aan de NVvR betreft echter met name een inspanningsverplichting, om uitvoering te kunnen geven aan haar rol als beroepsvereniging. Een belangrijke taak hierbinnen is dat de NVvR een onafhankelijk geluid laat horen namens de professionals die zij vertegenwoordigt. Het ministerie is terughoudend met sturing op de invulling van deze taak. Het betekent dat het ministerie in de subsidiebrief geen concrete, meetbare doelen heeft geformuleerd die de NVvR zou moeten behalen. Daarmee is de beoordeling van doeltreffendheid met name gestoeld op een analyse van:

- a. De relatie tussen doelstellingen en activiteiten: passen de als subsidiabel verantwoorde activiteiten binnen de doelstelling van de subsidie;
- b. De perceptie van de doeltreffendheid van de activiteiten door stakeholders, leden en de NVvR zelf.

18 Om richting te geven aan de evaluatie van de subsidie aan de NVvR, is een toetsingskader opgesteld (zie hoofdstuk 3). In interviews met vertegenwoordigers van de NVvR en het ministerie van Veiligheid en Justitie is gevraagd aan welke kenmerken afgemeten kan worden in hoeverre de NVvR haar doelen bereikt. In hoofdlijn gaat het daarbij om aspecten van het vertegenwoordigen van de beroepsgroep en het proces, inhoudelijke kwaliteit en de impact van de advisering. Bij iedere indicator voor doeltreffendheid wordt idealiter ook een meetbare norm geformuleerd. Dat bleek echter niet altijd mogelijk, omdat het veelal om kwalitatieve aspecten gaat. In de enquête onder de leden is gebruikgemaakt van rapportcijfers, waarbij een voldoende als impliciete kwantitatieve norm geldt.

Functioneren als vertegenwoordiger van de beroepsgroep

19 De NVvR stelt zich op als vertegenwoordiger van de beroepsgroep. Zij is in het algemeen goed in staat om de standpunten van de achterban te vertolken. De leden zijn gemiddeld genomen tevreden over de NVvR als vertolker van de stem van de professional, haar eigen rol in het krachtenveld van de rechtspraak, de wijze waarop zij haar overkoepelende rol vanuit het OM en de ZM benut en het optreden als gesprekspartner richting de politiek. De NVvR wordt echter nog niet in haar volle potentieel benut als aanspreekpunt voor de beroepsgroep. Door de Raad en het College wordt de NVvR slechts in beperkte mate als aanspreekpunt gebruikt. Het invullen van een brugpositie tussen het College en de Raad blijkt in de praktijk voor de NVvR onhaalbaar. Op het niveau van de magistratuur lukt dit wel.

20 De afgelopen jaren is de NVvR meer en meer zichtbaar geworden in de media. Stakeholders zijn over het algemeen positief over de invulling die de NVvR daaraan geeft. Ook de leden beoordelen de onderwerpen en de wijze waarop de NVvR daarmee in de media komt positief. NVvR kan naar eigen zeggen door haar kleine bureauorganisatie relatief snel reageren op de actualiteit. Desondanks geven de stakeholders aan dat de NVvR soms momentum mist en te behoudend reageert, mede doordat zij eerst de achterban raadpleegt. De NVvR acht deze voorzichtigheid bij belangrijke onderwerpen echter noodzakelijk.

21 De NVvR levert volgens leden en stakeholders waardevolle producten. Trema is als vakblad een belangrijk product van de NVvR. Het vakblad wordt positief gewaardeerd door de leden, maar is doordat deze op papier wordt uitgegeven ook een grote kostenpost. Zowel over de inhoudelijke invulling als de manier van uitgeven bestaan uiteenlopende wensen. Eenmalige producten van de NVvR zijn de afgelopen jaren onder andere de rechterscode en de Leidraad Nevenfuncties geweest. De leden zijn positief over de rol die de NVvR hier pakt in het opstellen van leidraden en een rechterscode, evenals het levend houden van de discussie over kernwaarden. Stakeholders zijn op dit punt wat kritischer en zien een dubbeling met vergelijkbare initiatieven van de Raad. De rechterscode ziet de NVvR zelf niet als dubbeling, maar juist als een waardevolle aanvulling op de 'gedragscode' die eerder door de Raad is opgesteld. Deze laatste geldt voor al het personeel dat werkzaam is binnen de rechtspraak. Omdat er volgens de NVvR meer specifieke richtlijnen voor het gedrag van rechters gelden dan voor de rest van het personeel binnen de rechtspraak, was een specifieke rechterscode nodig.

22 Voor de NVvR voorziet het organiseren van bijeenkomsten in diverse behoeften: het bij elkaar brengen van leden, het faciliteren van de discussie tussen leden, het houden van voeling met de achterban en ook het bevorderen van het kennisniveau van de leden. De waarde van de bijeenkomsten wordt breed gedeeld. De helft van de leden bezoekt weleens een bijeenkomst, en een ruime meerderheid geeft aan dat deze in een behoefte voorzien. Zowel de inhoud als de organisatie van de bijeenkomsten wordt door de leden positief gewaardeerd. Afstemming met stakeholders is wel gewenst, om te voorkomen dat vrijwel gelijktijdig gelijksoortige bijeenkomsten worden georganiseerd.

23 De NVvR geeft aan zorgvuldig te zijn in het vaststellen van standpunten en peilt de mening van de beroepsgroep door middel van commissies, de Ledenraad, bijeenkomsten en polls. De leden kunnen zich gemiddeld genomen goed vinden in de standpunten. Kritische noten van stakeholders zijn dat de NVvR soms na peiling van de leden toch terug moet komen op eerder gemaakte afspraken, of verrast lijkt te worden door kritische geluiden in de achterban. De NVvR herkent dit, op een enkel incident na, niet.

24 De organisatiegraad van de achterban door de NVvR is relatief hoog. Van de rechters is driekwart lid en van de officieren van justitie de helft. Ruim een kwart van de leden geeft aan zichzelf als actief lid te beschouwen.

25 De Ledenraad is binnen de NVvR een punt van aandacht. Stakeholders geven aan twijfels te hebben bij de representativiteit van de Ledenraad. Desgevraagd geeft meer dan de helft van de leden aan niet te weten of de Ledenraad de leden goed vertegenwoordigt.

Het geven van tijdig (on)gevraagd advies

26 De wetgevingsadviezen van de NVvR worden gewaardeerd door de Directie Wetgeving (DW) van het ministerie als primaire ontvangende partij. Alle gevraagde adviezen worden door de NVvR in behandeling genomen en door commissies van leden. Rond de advisering wordt goed overleg gevoerd met het departement en de adviezen worden tijdig uitgebracht. De NVvR is parallel aan de formele advisering ook actief in het informeel uitdragen van de standpunten richting de politiek. De NVvR onderhoudt over de advisering contact met andere adviserende instanties, maar stelt altijd een eigen advies op.

- 27 De wetgevingsadviezen van de NVvR zijn volgens de stakeholders inhoudelijk van goede kwaliteit. Het standpunt wordt helder verwoord. De adviezen gaan op het juiste abstractieniveau in op wetstechnische aspecten. De praktische uitvoerbaarheid voor magistraten wordt goed belicht. Indien in een (wets)voorstel aspecten over het hoofd worden gezien, signaleert de NVvR deze in haar advies. De uiteindelijke invloed van de adviezen is niet exact meetbaar. De impact van de adviezen kan vooral worden afgeleid uit het feit dat deze serieus worden genomen door DW, bewindslieden en Kamerleden.
- 28 De leden worden actief betrokken bij wetgevingsadviezen. Dit wordt door leden gezien als een kans om invloed uit te oefenen op wetsontwerpen, en een deel van de leden maakt daar ook daadwerkelijk gebruik van. De wetgevingsadviezen zijn niet bij alle leden goed bekend. Leden die goed bekend zijn met de adviezen, zijn daar positiever over dan leden die er minder bekend mee zijn. De leden zijn positief over:
- De wijze waarop de NVvR de beroepsgroep vertegenwoordigt in de wetgevingsadvisering;
  - De vertegenwoordiging van de leden door de wetenschappelijke commissie;
  - De ruimte om eigen inbreng te leveren;
  - De inhoud van de adviezen;
  - De invloed van de adviezen.
- 29 Naast veel lof voor de wetgevingsadviezen zijn er ook kritiekpunten:
- Met name de Raad is kritisch over de wetgevingsadvisering door de NVvR. Zij zien soms onvoldoende toegevoegde waarde in de wetgevingsadviezen van de NVvR, omdat de NVvR zich in de advisering soms teveel richt op organisatorische aspecten die al aan de orde komen in de advisering van de Raad;
  - Een aantal geïnterviewden is van mening dat de NVvR in haar advisering te juridisch is en dat daardoor relevante maatschappelijke aspecten onderbelicht blijven. Het betrekken van maatschappelijke aspecten in de wetgeving wordt door DW echter primair als verantwoordelijkheid van het ministerie gezien;
  - Bij een kritisch advies wordt het aandragen van alternatieven op prijs gesteld door directie Wetgeving, al is er begrip voor dat dit niet primair de taak is van de NVvR.
- 30 De adviserende rol van de NVvR op het gebied van opleiding, werving en selectie, en onafhankelijkheid en ethiek is anders van aard dan de wetgevingsadvisering.
- De NVvR heeft zich op het terrein van opleiding geprofileerd door een visie te ontwikkelen en door haar betrokkenheid bij het opzetten van het nieuwe opleidingshuis. Deze bijdrage wordt door de SSR en de Raad gewaardeerd. Het College geeft echter aan hier een beperkte rol van de NVvR te zien;
  - De NVvR heeft in de praktijk nauwelijks een adviesrol met betrekking tot werving en selectie;
  - Op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek heeft de NVvR intern veel georganiseerd en producten ontwikkeld zoals de Leidraad Nevenfuncties en de rechterscode. Er wordt echter beperkt naar buiten getreden over dit onderwerp.
- 31 Innovatie in de rechtspraak komt als nieuw thema voor advisering naar voren, dat nog niet in de subsidiedoelen is verankerd. Door diverse stakeholders wordt gesignaleerd dat de NVvR bij uitstek de organisatie is die dit thema kan oppakken, maar dat zij dit nog in beperkte mate doet. De NVvR kan zich actiever profileren op het terrein van innovatie in de rechtspraak.

Conclusies en discussiepunten voor de toekomst

32 De subsidie voor de NVvR heeft als doel de beroepsvereniging een eigenstandige rol te geven in het krachtenveld van de rechtspraak door stem te geven aan de beroepsgroep in het algemeen en daarnaast meer specifiek het uitbrengen van adviezen. In de betreffende jaren zijn de verantwoorde subsidiabele kosten steeds hoger dan de subsidie. De met de subsidie gefinancierde activiteiten met betrekking tot zowel het stem geven aan de beroepsgroep als de advisering worden door de stakeholders en de leden over het algemeen positief en ruim voldoende gewaardeerd. Daarmee kan de conclusie getrokken worden dat, gegeven deze perceptie van de stakeholders en de leden, de subsidie aan de NVvR goed besteed is en op hoofdlijn als doeltreffend en doelmatig beschouwd kan worden. Dit geldt met name voor de rol als vertegenwoordiger van de beroepsgroep en de formele wetgevingsadvisering. De meer informele adviserende rol van de NVvR op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek, en opleiding en ontwikkeling wordt ook positief gewaardeerd, maar is in hun aard wezenlijk anders dan de formele wetgevingsadvisering waarmee zij in de subsidiebrief op gelijke voet zijn benoemd. In de praktijk is de adviserende rol van de NVvR op het gebied van werving en selectie beperkt.

33 Met name door stakeholders zijn ook diverse kritische kanttekeningen geplaatst. Enerzijds is het intern van belang dat de NVvR weet wat er in de achterban leeft en de representativiteit borgt. Anderzijds zijn suggesties gedaan om haar positie extern meer te benutten, zowel in de relatie tot en afstemming met andere stakeholders alsook om naar buiten toe meer aandacht te geven aan maatschappelijke aspecten, onafhankelijkheid en ethiek, en innovatie in de rechtspraak. De kritische kanttekeningen zijn in het algemeen genuanceerd en constructief van aard en voor de NVvR bruikbaar, om lessen te trekken voor de toekomst om de doeltreffendheid en doelmatigheid waar mogelijk verder te vergroten.

Management Summary

Background and Motivation

34 The Dutch Association for the Judiciary (*Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak* in Dutch, hereinafter referred to by its Dutch abbreviation of NVvR) is the association for public prosecutors and judges. In its role as their trade union, the NVvR looks after the interests of its members and protects the independent (legal) position of the magistracy (public prosecution and judiciary). In its role as a professional association, it safeguards the quality of the administration of justice. The NVvR receives a subsidy from the Ministry of Security and Justice for its tasks as a professional association. This report concerns the evaluation of this subsidy; consequently, it focuses on the NVvR as a professional association and not on its activities as a trade union.

35 The Minister pays the subsidy in order to help bolster the 'independent role of a professional association for judicial officers among the forces at play in the judicial system, alongside the roles of the Minister of Justice, the Board of Procurators General (*College van procureurs-generaal*) and the Council for the Judiciary (*Raad voor de rechtspraak*)', as these roles have evolved since the Council for the Judiciary was established in 2002. Broadly speaking, the subsidy letter makes a distinction as follows between the more general and the more specific aspects of the NVvR's role as a professional association:

- a. Giving the professional group a voice in a general sense. The NVvR has a part to play in throwing light on matters from the joint perspective of the judiciary and the public prosecution service. The NVvR is expected to speak on behalf of the professional group of judicial officers, following consultation where necessary with the Council for the Judiciary (hereinafter the 'Council') and the Board of Procurators General (hereinafter the 'Board'), in its dealings with politicians, the media and society at large.
- b. The specific task of providing timely solicited and unsolicited advice (in its capacity as the voice for the professional group). The NVvR may be asked by the Minister of Security and Justice, or the Council or the Board, to advise on matters of general interest that concern the practice of the profession. The areas of advice envisaged are:
  - i. General legislation;
  - ii. Policy on training for judges and public prosecutors;
  - iii. Independence and ethics;
  - iv. Policy on recruitment and selection.

36 The NVvR's advisory task is described in more detail in the explanatory memorandum accompanying the Evaluation of the Modernisation of the Judicial Organisation Act (*Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie*)⁴. The subsidy is also intended as an allowance for the operational authorities employing the judicial officers who carry out activities for the NVvR (as agreed with those operational authorities).

37 The aim of this study was twofold:

- a. To analyse the extent to which the NVvR has used the subsidy it obtained in an effective and efficient manner to fulfil its role as professional association;

⁴Dutch Lower House Parliamentary Paper. Session year 2008/2009, number 32 021, number 3, section 7.2.

- b. To identify possible points for discussion concerning the subsidy relationship between the Ministry of Security and Justice and the NVvR.

Research Approach

38 The research was carried out in three stages. In the preliminary stage, a document study of the NVvR's annual plans and annual reports and a comprehensive scan of the NVvR's advice were carried out. In the second stage, an assessment framework was drawn up based on interviews with relevant individuals within the NVvR and the Ministry of Security and Justice; this framework was used for determining the aspects to be evaluated and the manner in which the effectiveness and efficiency of the subsidy expenditure should be evaluated. In the third stage of the study, this assessment framework was used as a guide for:

- a. Interviews with stakeholders;
- b. A self-assessment by the NVvR;
- c. A survey among the professional group;
- d. A meeting with the NVvR aimed at considering points for discussion.

NVvR Organisation and Stakeholders

39 The NVvR organisation consists of a number of bodies, each with its own duties:

- a. Members' Council. This is the association's most senior body.
- b. Board. The board is appointed by the Members' Council.
- c. Office. The association is supported by its own association office, which is managed by a director and carries out secretarial and administrative tasks, and tasks relating to policy and communications;
- d. Commissions. The NVvR board is assisted by six standing commissions that help it reach clear standpoints or provide sound advice;
- e. Working groups/sections. There are working groups designed to pool the expertise of the members.

40 The NVvR has dealings with other stakeholders in the domain of the judicial system. Figure A gives a schematic overview of its relationships with these stakeholders.

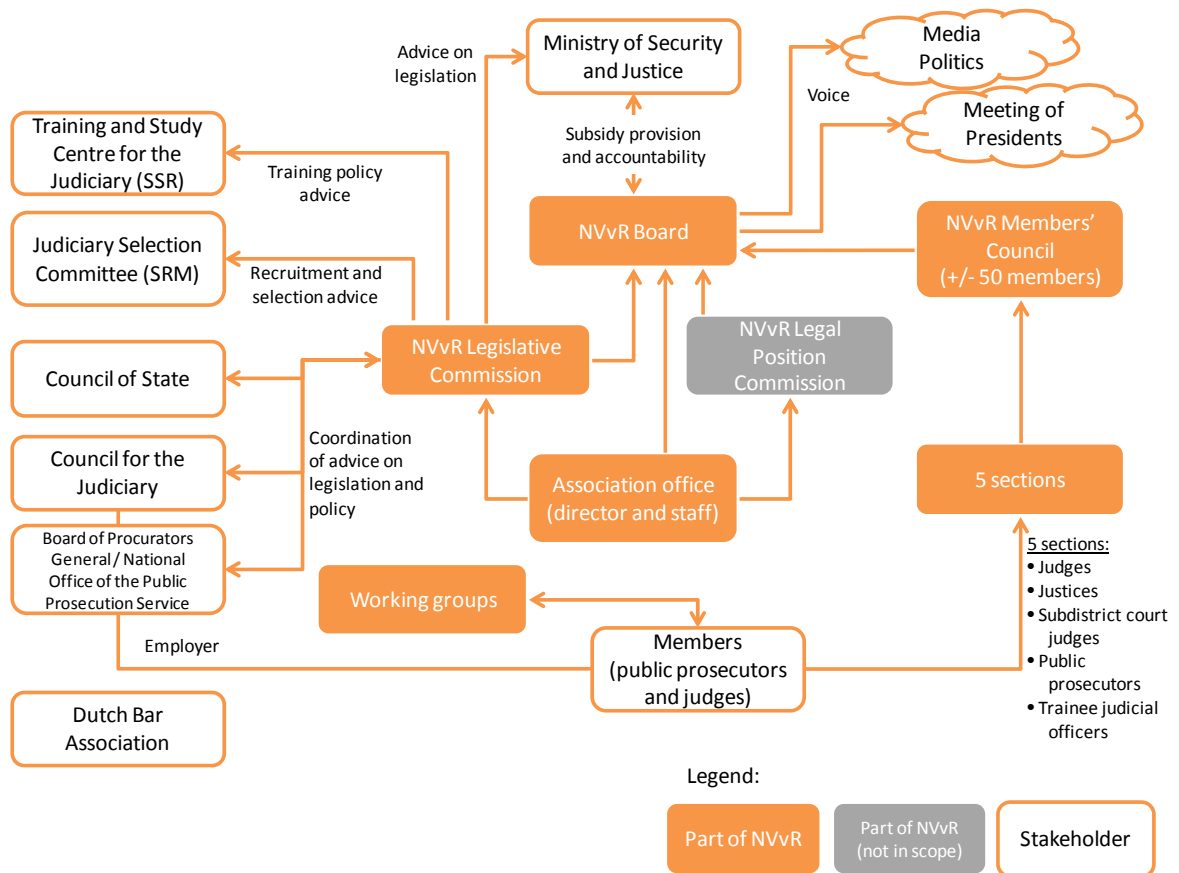

Figure A. Overview of the NVvR's relationships with its stakeholders

Objectives and Activities

41 The objectives that the NVvR has set itself are specified in the association's charter and in its annual plans (see Appendix C). Over the years, the scope of the long-term objectives, or 'association's objectives', in the annual plans has been extended in some cases, or refined and made more specific in others. The NVvR also identifies 'key issues' in its annual plans (up to and including 2011). In general, the NVvR sees a clear relationship between the objectives the NVvR has set itself over the years and the subsidy objectives: speaking on behalf of the professional group and providing advice.

- 42 In broad terms, the activities the NVvR undertakes in representing the professional group are as follows:
- a. Organising meetings and annual conferences for members. These meetings serve a substantive purpose in the sense of sharing knowledge, promoting debate and gauging opinions, and also have a social function. A summary can be found in Appendix F of the meetings organised by the NVvR in 2012 and 2013⁵;
  - b. Organising an internal debate as input for the standpoints to be adopted, doing so by means of meetings, the journal *Trema* and the Members' Net (*Ledenet*);

⁵ Similar summaries for the other years are not available.

- c. Appearances or publications in the media to publicise its position. The NVvR says that it has been more active in this area recently compared to the past. A summary of the media events in the first part of 2013 can be found in Appendix D;
- d. The delivery of products such as the NVvR Judges' Code of Conduct, including the preparatory meetings and products;
- e. Acting as a consultation partner for politicians. The NVvR has direct contacts with politicians and holds regular meetings with the standing parliamentary committee (twice a year) and with the Upper House (twice a year);
- f. Liaison and meetings with other stakeholders, such as the Ministry of Security and Justice, the Council, the Board and the Training and Study Centre for the Judiciary (*Studiecentrum Rechtspleging*, or SSR, in Dutch).

43 The NVvR's advisory task is a specific task in which it represents the professional group. In practice, that advisory task takes various forms and it is important to distinguish between advice on legislation and advice on other topics. Advice on legislation is given at the request of a ministry and results in a written advisory report. Advice on other topics generally does not take the form of official, written advisory reports; instead, advice is given through the NVvR's own activities and verbal communication of the NVvR's standpoint, for example in meetings with stakeholders.

44 In the period from 2009 through to 2012, a total of 143 advisory reports on legislation were produced, 120 of which were substantive. The remaining 23 advisory reports were 'blank advisory reports', which means that the NVvR considered the matter carefully and decided there was no reason to provide substantive advice. The main features of the legislative advice procedure are as follows:

- a. Each year, when the Ministry of Security and Justice produces its programme of legislation, the NVvR responds by indicating which draft legislation it would like to provide advice on;
- b. The Ministry then sends requests for advice from the NVvR in the course of the year. The NVvR is always asked for its advice on draft criminal legislation. Its advice is only requested for draft legislation pertaining to administrative law or private law if the subject matter concerns the practice of the professional group;
- c. The request for advice is discussed in the NVvR's Legislative Commission (*Wetenschappelijke Commissie*). The decision is taken in that meeting as to whether it is necessary to set up a working group to draw up the advice. If the proposed legislation is not particularly complex, the Legislative Commission will draw up the advice itself;
- d. If the proposed legislation is complex or specialised, the Legislative Commission sets up a working group to draw up the advice, consisting of NVvR members who are interested and have the relevant expertise;
- e. The working group either meets in person several times or communicates by e-mail, depending on time pressure, the availability of working group members and the complexity of the advice. The working group is assisted by a policy officer from the office. When drawing up the advice, they may if necessary consult a broader spectrum of members, for example via the Members' Net, via e-mail, by organising meetings focusing on the proposed legislation or through meetings of the commission preparing the advice;

- f. The draft advice is discussed in a Legislative Commission meeting in which all the advisory reports in progress are discussed. If necessary, the advice may be modified during this meeting;
- g. The advisory report is sent to the party requesting it.

45 Besides this formal procedure, there may also be ‘administrative contacts’ between staff at the Legislation and Legal Affairs Department and the NVvR. It turns out that legislative advice is never unsolicited; however the desired list of advisory reports based on the legislative programme is agreed on with input from both sides.

46 Advice on training policy, independence and ethics, and recruitment and selection is different in nature to the legislative advice. This advice is more informal and is not in response to a formal request for advice. The informal character of the advice on the aforementioned topics makes it more difficult to measure exactly what activities the NVvR undertakes in this regard, and with what frequency. The interviews have however given an impression of the kind of activities involved. They show that the NVvR undertakes activities to put into practice its task of advising on training policy and that the NVvR largely incorporates its advice on independence and ethics in its legislative advice. The NVvR gives little or no explicit advice on recruitment and selection, although it does say this is a topic it discusses in administrative meetings⁶.

Financial Accountability

47 The NVvR gives an account of the costs eligible for subsidy in its annual reports. In this account, it only specifies the aggregate costs eligible for subsidy, with an apportionment formula being used to determine the staff costs in proportion to the policy officers’ activities for the professional association. Table A gives a general overview of the subsidy reporting. The reported costs eligible for subsidy have exceeded the subsidy provided every year.

	2009	2010	2011	2012	Total
Total costs eligible for subsidy	€ 949,513	€ 1,250,451	€ 984,508	€ 985,845	€ 4,170,317
Size of subsidy	€ 866,325	€ 847,700	€ 834,400	€ 825,600	€ 3,374,025
Ratio of costs eligible for subsidy to subsidy received	1.10	1.48	1.18	1.19	1.24

Table A. Overview of the costs eligible for subsidy and the subsidy each year

48 The subsidy takes the form of a lump sum. In the planning and control cycle, the Ministry carries out a minimal check of the NVvR’s annual plans and annual reports, mainly to see whether the reported costs eligible for subsidy are sufficiently high. The NVvR is largely free to decide for itself how to realise its subsidy objectives, given that the nature of the subsidy relationship does not allow specific performance agreements. The Ministry is reluctant to direct the NVvR on how to implement its role in view of the importance of maintaining the NVvR’s independence.

⁶This refers to formal and informal meetings with the Board and Council, the executive committee of the Presidents’ Meetings, the meetings with the Bar Association, the meetings with the Training and Study Centre for the Judiciary, the meetings with the Department and the meetings within the judiciary sectoral body (*Sectoroverleg Rechterlijke Macht*, or SORM, in Dutch).

49 In a general sense, the NVvR sees a clear relationship between its own objectives and activities and the objectives of the subsidy. In practice, many activities serve multiple objectives (related to both the trade union and the professional association) and it is not always possible to make a clear allocation of individual activities to specific objectives.

Assessment Framework

50 Further clarification is needed regarding the assessment of the effectiveness and efficiency in the context of the subsidy received by the NVvR. The NVvR's assignment is primarily a best-efforts obligation regarding the implementation of its role as a professional association. An important aspect here is that the NVvR should be an independent voice speaking on behalf of the professionals it represents. The Ministry is reluctant to direct the NVvR on how it should perform this task. This means that in its subsidy letter, the Ministry has not specified any tangible, quantifiable targets that the NVvR should achieve. The evaluation of effectiveness is therefore largely based on an analysis of:

- a. The relationship between objectives and activities: do the costs reported as eligible for subsidy fit in with the subsidy objectives?
- b. The perception of the effectiveness of the operations among stakeholder, members and the NVvR itself.

51 An assessment framework was drawn up as a guide for the evaluation of the subsidy given to the NVvR (see Chapter 3). In interviews with representatives of the NVvR and the Ministry of Security and Justice, the interviewees were asked which aspects could be used to assess the extent to which the NVvR has achieved its aims. In broad terms, these aspects concern the representation of the professional group and the process, the substantive quality and the impact of its advice. Ideally, each indicator for effectiveness should have an associated quantifiable standard. However, that was not always possible as the aspects are frequently of a qualitative nature. In the survey among the members, they were asked to give a score out of 10, whereby a 6 (the pass mark in the Dutch school system) was treated as an implicit quantitative standard.

Acting as the Representative of the Professional Group

52 The NVvR acts as the representative of the professional group. It is generally well able to present the points of view of its rank and file. On average, the members are satisfied with the NVvR as the voice of the professionals, its own role within the forces at play in the judicial system, the manner in which it makes use of its overarching position uniting the public prosecution service and the judiciary, and its performance as a consultative partner for politicians. However, the NVvR is not yet exploiting its full potential as a point of contact on behalf of the professional group. The Council and the Board make only limited use of the NVvR as point of contact. In practice, the function as a bridge between the Board and the Council turns out not to be feasible for the NVvR although this is being achieved at the level of the magistracy.

53 In recent years, the NVvR has become increasingly visible in the media. The stakeholders largely approve of the approach the NVvR is taking in this regard. The members are also positive about the topics and the way in which the NVvR appears in the media. The NVvR itself says that it is able to respond relatively quickly to current affairs because of its small-scale setup. Despite this, the stakeholders suggest that the NVvR

sometimes lacks momentum and is too cautious in its response, in part because it consults with the rank and file first. However, the NVvR considers such caution to be essential when addressing important topics.

54 Its members and stakeholders say the NVvR delivers valuable products. As a professional journal, *Trema* is a key product produced by the NVvR. The members appreciate the journal but it is also a substantial cost item as it is published as a hard-copy journal. There are divergent wishes regarding both the content and the form of publication. One-off products produced by the NVvR in recent years include the Judges' Code of Conduct (*rechterscode*) and the Guide on Secondary Jobs (*Leidraad Nevenfuncties*). The members are positive about the NVvR's interpretation of its role in drawing up guides and the Judges' Code of Conduct, as well as the way it keeps the debate going about core values. Stakeholders are more critical of this aspect and see duplication with similar initiatives undertaken by the Council. The NVvR itself sees the Judges' Code of Conduct not as duplication but as a valuable addition to the code of conduct drawn up previously by the Council. The latter code applies to all staff working in the judicial system. According to the NVvR, a specific Judges' Code of Conduct was needed because more specific guidelines apply to the conduct of judges than to that of the other staff in the judicial system.

55 The organisation of meetings serves a variety of purposes for the NVvR: bringing members together, facilitating debate among members, keeping in touch with the rank and file, and improving members' expertise. There is broad agreement on the value of the meetings. Half the members attend meetings from time to time, and a comfortable majority say that the meetings satisfy a need. The members are positive in their assessment of both the content and the organisation of the meetings. Coordination with stakeholders is required, however, to avoid similar meetings being organised at almost the same time.

56 The NVvR says it takes great care in determining its standpoints and it gauges the opinion of the professional group through its commissions, the Members' Council, meetings and polls. In general, the members are in agreement with the standpoints the NVvR takes. Stakeholders criticise the fact that the NVvR sometimes has to renege on agreements made previously after polling its members, or appears to be taken by surprise when the rank and file voice criticisms. The NVvR does not recognise this picture, with the exception of one or two incidents.

57 The membership rate among the NVvR's rank and file is relatively high. Three-quarters of the judges are members, as are half of the public prosecutors. More than a quarter of the members describe themselves as active members.

58 The Members' Council is a point for concern within the NVvR. Stakeholders say they have doubts about how representative the Members' Council is. When asked, more than half of the members say they do not know whether the Members' Council represents the members properly or not.

Giving Timely Solicited and Unsolicited Advice

59 The NVvR's advisory reports on legislation are appreciated by the Ministry's Legislation and Legal Affairs Department, which is the primary recipient of this advice. All the requests for advice are dealt with by the NVvR and by commissions of members. Discussions with the department relating to the advice function well

and the advisory reports are produced in good time. In parallel with the formal advisory process, the NVvR also actively communicates its standpoints to politicians informally. The NVvR maintains contact with other advisory bodies when drawing up its advice, but always produces its own individual advice.

60 According to stakeholders, the NVvR's advice on legislation is of a high quality in terms of its content. It states its position clearly. The advisory reports handle the technical legal aspects at the right level of abstraction. The practical feasibility for the magistracy is elucidated properly. If certain aspects have been overlooked in proposed legislation, the NVvR points this out in its advice. The ultimate effect of the advice cannot be measured precisely. The impact of the advisory reports can be deduced primarily from the fact that they are taken seriously by the Legislation and Legal Affairs Department, members of the government and members of parliament.

61 The association actively involves its members in the advice on legislation. Members see this as an opportunity to influence draft legislation and some of the members do indeed make use of that opportunity. Not all members are familiar with the advisory reports on legislation. Members who are familiar with this advice take a more positive view than members who are less familiar. The members are positive about:

- a. The manner in which the NVvR represents the professional group in giving advice on legislation;
- b. The representation of the members by the Legislative Commission;
- c. The scope for providing your own input;
- d. The content of the advisory reports;
- e. The impact of the advisory reports.

62 In addition to the plaudits for the legislative advisory reports, there are also points of criticism:

- a. The Council in particular is critical of the advice on legislation by the NVvR. It occasionally sees insufficient added value in the advice on legislation given by the NVvR because the NVvR can focus too much on the organisational aspects, which are already covered in the advice by the Council;
- b. A number of the people interviewed feel that the NVvR is too legalistic in its advice, as a consequence of which relevant societal issues do not get enough attention. However, the Legislation and Legal Affairs Department sees it as primarily the responsibility of the Ministry to consider the societal issues of legislation;
- c. The suggestion of alternatives when the advice contains criticisms is appreciated by the Legislation and Legal Affairs Department, although it understands that this is not the NVvR's primary task.

63 The NVvR's advisory role with regard to training, recruitment and selection, and independence and ethics is different in nature from the advice on legislation.

- a. The NVvR has built up a distinct profile as regards training by developing its own point of view on this and through its involvement in the establishment of the new training centre. This contribution is appreciated by the Training and Study Centre for the Judiciary and the Council. However, the Board says it sees only a limited role for the NVvR here;
- b. In practice, the NVvR hardly plays any role at all in providing advice on recruitment and selection;
- c. The NVvR has organised quite a few things internally concerning independence and ethics and it has developed products such as the Guide on Secondary Jobs and the Judges' Code of Conduct. However, it only pays limited attention to this subject in its external dealings.

64 Innovation in the judicial system has emerged as a new theme for advice but is not yet incorporated in the subsidy objectives. Various stakeholders note that the NVvR is the ideal organisation to tackle this theme but that it has only done so to a limited degree so far. The NVvR could position itself more proactively in the field of innovation in the judicial system.

Conclusions and Points for Discussion for the Future

65 The purpose of the subsidy paid to the NVvR is to give the professional association an independent role within the interplay of forces in the judicial system, in general by giving the professional group a voice and specifically by giving advice. In the years considered, the reported costs eligible for subsidy always exceeded the subsidy received. The activities funded by the subsidy, relating to both giving the professional group a voice and giving advice, are generally valued by the stakeholders and members, and certainly exceed the minimum standard expected of it. The conclusion can therefore be drawn that, given the perceptions of the stakeholders and members, proper use has been made of the subsidy paid to the NVvR and its use can be considered to be both effective and efficient. This is particularly the case for the NVvR's role as the representative of the professional group and for the formal advice on legislation. The NVvR's more informal advisory role regarding independence and ethics, and training and development is also appreciated but is fundamentally different in nature to the formal advice on legislation, although the two are considered on an equal footing in the subsidy letter. The NVvR's advisory role with regard to recruitment and selection is limited in practice.

66 Stakeholders in particular added various critical notes. On the one hand, it is important internally that the NVvR is aware of the issues that concern its rank and file, and makes sure it remains representative. On the other hand, suggestions were made about how it could make better use of its external position, both in its relations and liaisons with other stakeholders and by focusing more attention on societal issues, independence and ethics, and innovation in the judicial system. The points for criticism are generally balanced and constructive, and can therefore be used by the NVvR to draw lessons on how to further improve the effectiveness and efficiency in future.

1. Achtergrond en aanleiding

67 De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (hierna: NVvR) is de vakvereniging van officieren van justitie en rechters. Ongeveer 70% van alle magistraten is lid van de vereniging. De NVvR behartigt in haar rol van vakbond de belangen van haar leden en beschermt de onafhankelijke (rechts)positie van de magistraten. In haar rol van beroepsvereniging bewaakt de vereniging de kwaliteit van de rechtspraak. Voor haar taken als beroepsvereniging ontvangt de NVvR een subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie. Deze rapportage betreft de evaluatie van deze subsidie en richt zich daarmee op de NVvR als beroepsvereniging, en niet op haar activiteiten als vakbond.

1.1 Subsidie van de NVvR als beroepsvereniging door het ministerie van Veiligheid en Justitie

68 Tot 1 januari 2009 werd de NVvR voor de uitvoering van haar rol als beroepsvereniging en vakbond ondersteund door een verenigingsbureau, waarvan de medewerkers weliswaar werkten bij de NVvR, maar functioneel aangesteld waren bij het ministerie van Justitie. De rechtspositionele verwevenheid tussen het ministerie en het verenigingsbureau stond echter haaks op het uitgangspunt van onafhankelijkheid. Daarom is besloten om het bureau van de NVvR per 1 januari 2009 af te stoten, waarmee zowel de rol van de NVvR als beroepsvereniging werd gediend als overzichtelijke en transparante financiële verhoudingen werden beoogd⁷.

69 In de nieuwe relatie tussen het ministerie en de vereniging is de bijdrage in de vorm van uitlening van personeel vervangen door een subsidieregeling voor onbepaalde tijd. De subsidie is gerelateerd aan de taken van de NVvR als beroepsvereniging en in dat kader ontvangt de NVvR een lumpsum subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie van € 850.000,- per jaar (peiljaar 2008). Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast voor financiële taakstellingen en indexatie. De activiteiten van de NVvR als vakbond worden niet door het ministerie van Veiligheid en Justitie gesubsidieerd.

70 In de subsidiebrief⁸ staat beschreven dat de subsidie wordt verstrekt voor het ondersteunen van de rol van de NVvR als beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren en tevens als tegemoetkoming aan functionele autoriteiten, waar rechterlijke ambtenaren werkzaam zijn die (met die functionele autoriteiten overeengekomen) werkzaamheden verrichten ten behoeve van de NVvR. Met de subsidie wil de minister bijdragen aan het versterken van de 'eigenstandige rol van een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren binnen het krachtenveld van de rechtspraak, naast de rollen van de minister van Justitie, die van het College van procureurs-generaal en die van de Raad voor de rechtspraak', zoals die zich na 2002 met het oprichten van de Raad voor de rechtspraak ontwikkeld hebben. De NVvR wordt met de subsidie in staat gesteld 'een structurele en gekanaliseerde plaats (te geven) aan de stem van de professional over aan- gelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan'⁹.

⁷ Jaarverslag NVvR 2009.

⁸ Brief van het ministerie van Justitie (kenmerk 5574203/08) aan de NVvR van 13 november 2008, met als onderwerp 'Subsidierelatie tussen het ministerie van Justitie en de NVvR'. Zie ook bijlage H.

⁹ Brief van het ministerie van Justitie (kenmerk 5574203/08) aan NVvR van 13 november 2008, met als onderwerp 'Subsidierelatie tussen het ministerie van Justitie en de NVvR'.

Zij wordt geacht om in algemene zin een stem te geven aan de beroepsgroep, en meer specifiek om adviezen uit te brengen aan de minister van Veiligheid en Justitie, maar ook aan de Raad voor de rechtspraak (de Raad) en het College van procureurs-generaal (het College).

71 De adviserende taak van de NVvR is in de Evaluatiewet modernisering rechterlijke organisatie nader omschreven in de memorie van toelichting¹⁰:

De adviestaak van de NVvR vloeit voort uit het feit dat de NVvR is vertegenwoordigd in de Sectorcommissie rechterlijke macht en de verplichting voor de minister van Justitie om te overleggen met deze commissie over algemene aangelegenheden met betrekking tot de rechtspleging indien een deelnemer aan het overleg dat verzoekt (art. 43, derde lid, jo. 50, tweede lid, Wvra). De NVvR heeft naast de rol van vakbond een belangrijke rol als beroepsvereniging, en bundelt daarbij de ervaring en kennis van professionals binnen zowel het Openbaar Ministerie als de zittende magistratuur. Als beroepsorganisatie rekent de NVvR het mede tot haar taak de kwaliteit van de rechtspleging te bevorderen. In dit kader brengt de NVvR van oudsher vanuit een neutraal, professioneel standpunt adviezen uit, meestal op verzoek van de minister van Justitie en daarnaast met enige regelmaat op eigen initiatief.

72 De subsidiebeschikking wordt jaarlijks verleend op basis van een geactualiseerd jaarplan, waarin duiding wordt gegeven van de voorgenomen activiteiten gericht op realisatie van de doeleinden waarvoor subsidie wordt verleend. De NVvR verantwoordt zich jaarlijks tegenover het ministerie over zowel de kosten als prestaties¹¹ in een jaarverslag. Na goedkeuring hiervan wordt de subsidie vastgesteld.

1.2 Evaluatie van de subsidieregeling

73 De subsidierelatie tussen de NVvR en het ministerie van VenJ is in een brief van 13 november 2008 vastgelegd. Onderdeel van de overeenkomst is dat de doeltreffendheid en effecten van de subsidie in 2013 geëvalueerd worden¹². Significant heeft deze evaluatie uitgevoerd in de periode van december 2012 tot en met november 2013.

1.2.1 Doelstelling van de evaluatie

74 De doelstelling van het onderzoek is tweeledig:

- a. Het analyseren in hoeverre de NVvR de verkregen subsidie doeltreffend en doelmatig heeft aangewend voor haar rol als beroepsvereniging;
- b. Het formuleren van mogelijke discussiepunten met betrekking tot de subsidierelatie tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en de NVvR.

¹⁰ Kamerstuk Tweede Kamer. Vergaderjaar 2008/2009 nummer 32 021, nummer 3, paragraaf 7.2.

¹¹ Regeling van de minister-president, minister van Algemene Zaken, van 15 december 2009, nr. 3086451, houdende vaststelling van Aanwijzingen voor subsidieverstrekking.

¹² Dit sluit aan bij artikel 4.24 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarin is vastgelegd dat ten minste eens per vijf jaar een dergelijke evaluatie van de subsidie plaatsvindt.

1.2.2 Onderzoeksvragen

75 In deze evaluatie staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voor hoeveel en welke activiteiten heeft de NVvR de ontvangen subsidie aangewend in de periode 2009 - 2012?
2. Hoe is de verdeling van de uitgevoerde activiteiten over de onderwerpen zoals benoemd in de subsidiebrief?
  - a. In welke mate en op welke wijze zijn activiteiten uitgevoerd die erop zijn gericht om de stem van professionals over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan structureel en gekanaliseerd een plaats te geven?
  - b. In welke mate en op welke wijze is het gelukt om tijdig gevraagd en ongevraagd advies te geven, op het gebied van:¹³
    - Algemene wetgeving (het geven van advies over wetgevingstrajecten dat de inrichting van de rechtspraak betreft en wat het inhoudelijk werk van de rechter en officier op belangrijke aspecten raakt of die verband houdt met de beroepsuitoefening in ruimere zin);
    - Opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren (opstellen van Programma van Eisen voor primaire of permanente educatie, vormen van een koppeling van bepaalde functies met opleidingseisen in een stelsel van certificering of benoemingsvoorwaarden, het geven van adviezen gericht op de mate waarin rechtelijke ambtenaren gehouden zijn of in staat worden gesteld om van een opleiding gebruik te maken en het geven van advies dat gericht is op het inhoudelijk beleid dat de SSR voert en resultaten die SSR beoogt);
    - Onafhankelijkheid en ethiek (het laten horen van een stem ten aanzien van het waarborgen van een onafhankelijke rechtspraak, het bieden van een platform voor studie en overleg over alle aspecten die de onafhankelijkheid raken en naar en over alle aspecten van ethiek die het gezag en de onafhankelijkheid van de rechtspraak bevorderen);
    - Werving en selectie (het geven van advies over functie-eisen vanuit de optiek van de beroepsbeoefenaar, innemen van een plaats in de aanbevelingscommissie ten behoeve van de SRM en het adviseren over het beleid van de selectiecommissie OM);
  - c. In welke mate en op welke wijze is uitvoering gegeven aan het opzetten van een spreekbuis van de beroepsgroep richting politiek, media en samenleving?
3. Wat is de beoordeling van de doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitgevoerde activiteiten?
  - a. In welke mate zijn de effecten van de door NVvR uitgevoerde activiteiten en bijbehorende prestaties toe te schrijven aan de door NVvR geleverde inspanning (uitgevoerde activiteiten) en de daarbij ingezette (financiële) middelen?
  - b. Hoe wordt de verhouding tussen de geleverde inspanning (uitvoering van activiteiten en gemaakte kosten) en de gerealiseerde effecten en/of resultaten beoordeeld? Zijn de behaalde resultaten boven verwachting gezien de beschikbare middelen of hadden er meer resultaten behaald kunnen worden met dezelfde inzet van middelen?

¹³ Zoals benoemd in de subsidiebrief: brief van het ministerie van Justitie (kenmerk 5574203/08) aan de NVvR van 13 november 2008, met als onderwerp 'Subsidierelatie tussen het ministerie van Justitie en de NVvR'.

4. Welke lessen kunnen uit de ervaringen uit het verleden getrokken worden voor de toekomst?
  - a. Welke discussiepunten zijn er voor het ministerie van Veiligheid en Justitie gericht op het scheppen van het kader voor subsidieverstrekking?
  - b. Welke discussiepunten zijn er voor de NVvR gericht op de keuze voor uit te voeren activiteiten en wijze waarop/waarmee de activiteiten worden uitgevoerd?

1.3 Onderzoeksaanpak

76 Het onderzoek is in drie fasen uitgevoerd. In de voorbereidende fase zijn een documentenstudie en een integrale scan van de adviezen van de NVvR uitgevoerd. In de tweede fase is aan de hand van interviews een toetsingskader opgesteld. In de derde fase van het onderzoek is dit toetsingskader verder toegepast als leidraad voor interviews met stakeholders, een zelfevaluatie van de NVvR, een enquête onder de beroepsgroep en een afsluitende bijeenkomst. Hieronder worden de stappen kort toegelicht.

1.3.1 Documentenstudie

77 Het onderzoek is gestart met een documentenstudie, die ten eerste tot doel had om inzichtelijk te maken welke doelen de NVvR zichzelf in jaarplannen stelt en hoe deze zich verhouden tot de subsidiedoelen. Het tweede doel van de documentenstudie is het vaststellen van de activiteiten die de NVvR ontplooit om invulling te geven aan haar doelen. Voor de documentenstudie zijn de jaarplannen en jaarverslagen van de jaren 2009 tot en met 2012 gebruikt. Inzicht in de besteding van de subsidie is verkregen door middel van een analyse op de financiële verantwoording uit de jaarverslagen. Het resultaat van de documentenstudie is aan de NVvR voorgelegd ter controle en aanvulling.

78 In aanvulling op de documentstudie is een integrale scan uitgevoerd op de wetgevingsadviezen die de NVvR in de periode 2009-2012 heeft opgeleverd. Hierbij is vastgesteld op welk rechtsgebied de adviezen betrekking hebben, of het een gevraagd of ongevraagd advies betreft, en de doorlooptijd tussen de datum waarop het advies is aangevraagd en de datum waarop het advies is opgeleverd.

1.3.2 Opstellen toetsingskader

79 Om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitgevoerde activiteiten van de NVvR te beoordelen, hebben we een toetsingskader opgesteld. Dit toetsingskader neemt de subsidiedoelen als uitgangspunt. In interviews met directbetrokkenen van de NVvR en het ministerie van Veiligheid en Justitie (zie bijlage B voor een overzicht van respondenten) zijn indicatoren benoemd waaraan doeltreffendheid en doelmatigheid kunnen worden afgemeten. Het resulteert in een overzicht van onderwerpen die volgens respondenten beoordeeld zouden moeten worden (zie hoofdstuk 3).

1.3.3 Onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitgevoerde activiteiten

80 Voor het onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de uitgevoerde activiteiten zijn elkaar aanvullende methoden gebruikt:

- a. Interviews met relevante stakeholders: het ministerie van Veiligheid en Justitie (Directie Wetgeving, Directie Rechtsbestel en de Afdeling Financiën, Bedrijfsvoering & Control), het College, de Raad, het Studiecentrum rechtspleging (SSR), de Raad van State en de Nederlandse Orde van Advocaten. Zie bijlage B voor een overzicht van geïnterviewden. In deze interviews is nader ingegaan op welke wijze en in welke mate de activiteiten bijdragen aan de subsidiedoelen, hoe deze activiteiten - aan de hand van het toetsingskader - door de stakeholders worden gewaardeerd en welke aandachtspunten er zijn voor de toekomst;
- b. Zelfevaluatie door zowel het bestuur als het bureau van de NVvR. Een afvaardiging van het bestuur en het bureau heeft de NVvR beoordeeld op de in het toetsingskader benoemde criteria. In twee afzonderlijke sessies hebben het bestuur en het bureau deze beoordeling aan de onderzoekers uiteengezet en onderbouwd. De zelfevaluatie omvatte tevens het invullen van een SWOT-analyse over de NVvR als organisatie. De daarin benoemde sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van de NVvR zijn gebruikt voor een discussie over mogelijke aandachtspunten voor de toekomst;
- c. Enquête onder de beroepsgroep. Aangezien de vereniging mede bestaat om een stem te geven aan de beroepsgroep, wordt de mening van de beroepsgroep ten aanzien van de NVvR onderzocht door middel van een online enquête. Deze enquête bevatte vragen over de indicatoren die in het toetsingskader zijn benoemd. Aangezien de NVvR de opdracht had verleend om in dezelfde periode een enquête te laten uitvoeren naar de mening en verwachtingen van leden over de NVvR, is besloten om de enquêtes samen te voegen (zie bijlage G voor de enquêtevragen die voor dit onderzoek van belang zijn). De belangrijkste reden hiervoor was om te voorkomen dat de beroepsgroep teveel belast zou worden, wat mogelijk een lage respons tot gevolg zou hebben. In totaal hebben 548 respondenten de vragenlijst ingevuld, wat correspondeert met een respons van 18%. De respons is representatief voor het ledenbestand naar geslacht. De respons bevat relatief veel rechters en relatief wat minder rechter-plaatsvervangers dan verwacht. De respons onder de leeftijdscategorie 51 tot en met 60 jaar relatief hoog is, terwijl deze in de leeftijdscategorieën 31 tot en met 40 jaar en 60 jaar en ouder relatief lager is dan verwacht (zie bijlage A);
- d. Er is een groepsbijeenkomst gehouden, waarin de resultaten van het onderzoek zijn getoetst bij drie vertegenwoordigers van de NVvR. Tijdens de groepsbijeenkomst is specifiek aandacht besteed aan discussiepunten voor de toekomst;
- e. De conceptrapportage is voorgelegd aan de NVvR en aan de geïnterviewde stakeholders om deze te controleren op feitelijke onjuistheden.

1.4 Leeswijzer

81 In deze rapportage wordt verslag gedaan van de evaluatie van de besteding van de subsidie die de NVvR ontvangt van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor haar rol als beroepsvereniging. In hoofdstuk 2 geven we inzicht in de doelen, de activiteiten en de kosten van de NVvR. We stellen vast hoe de doelen die de NVvR zich in jaarplannen stelt zich verhouden tot de subsidiedoelen. Vervolgens stellen we vast welke activiteiten de NVvR uitvoert en hoe deze zich verhouden tot de subsidiedoelen. Tot slot stellen we vast op

welke wijze deze activiteiten financieel worden verantwoord. In hoofdstuk 3 staan we stil bij de concepten doeltreffendheid en doelmatigheid, en presenteren we het toetsingskader voor de evaluatie. In de hoofdstukken 4 en 5 wordt de doeltreffendheid van de besteding van de subsidie geëvalueerd, waarbij hoofdstuk 4 de evaluatie bevat van de wijze waarop de NVvR invulling geeft aan haar rol op het gebied van 'stem geven aan de beroepsgroep' en hoofdstuk 5 de evaluatie bevat van haar rol in het geven van advies. In hoofdstuk 6 worden de onderzoeksvragen beantwoord en wordt aandacht besteed aan de aandachtspunten voor de NVvR voor de toekomst.

2. De NVvR: haar doelen, activiteiten en kosten

82 In dit hoofdstuk staan de doelen, activiteiten van de NVvR als beroepsvereniging en de daarmee gepaard gaande kosten centraal. Hiermee beantwoorden we de eerste en tweede onderzoeksvraag:

- a. Voor hoeveel en voor welke activiteiten heeft de NVvR de ontvangen subsidie aangewend in de periode 2009 - 2012?
- b. Hoe is de verdeling van de uitgevoerde activiteiten over de onderwerpen zoals benoemd in de subsidiebrief?

83 In de eerste paragraaf beschrijven wij de organisatiestructuur van de NVvR. In de tweede paragraaf laten we zien in welk krachtenveld de NVvR zich beweegt, en benoemen we concreet alle stakeholders. In de derde paragraaf gaan we in op de doelen die in de subsidiebrief worden gesteld en welke doelen de NVvR zichzelf stelt. In de vierde paragraaf beschrijven wij welke activiteiten de NVvR uitvoert en welke producten zij oplevert om invulling te geven aan de gestelde doelen. Deze paragraaf eindigt met de constatering in hoeverre de activiteiten en producten van de NVvR aansluiten bij de subsidiedoelen. In de derde paragraaf staat de besteding van de subsidiegelden centraal.

2.1 Organisatie van de NVvR

De NVvR is georganiseerd in een aantal onderdelen, met ieder hun eigen taken:

- a. Ledenraad. Het hoogste orgaan van de vereniging is de Ledenraad. Hierin zijn alle delen van de rechterlijke macht vertegenwoordigd in eigen secties. In volgorde van grootte zijn dit: de sectie Rechters, Raadsheren, Openbaar Ministerie, Kantonrechters en Raio's. Elke sectie opereert zelfstandig en kiest uit haar midden vertegenwoordigers voor de Ledenraad¹⁴. Deze Ledenraad komt vijf keer per jaar bijeen en telt ongeveer vijftig leden;
- b. Bestuur. Het bestuur wordt benoemd door de Ledenraad en wordt voorgezeten door een voorzitter en een vicevoorzitter. De bestuursleden (6 leden, indien alle vacatures vervuld zijn) hebben ieder eigen portefeuilles en aandachtsgebieden, zoals vakbondstaken of wetgevingsadvisering. Iedere maand vergadert het bestuur van de NVvR over actuele of juist structurele onderwerpen die de vereniging raken;
- c. Bureau. De vereniging wordt ondersteund door een eigen verenigingsbureau dat - onder leiding van een directeur - beleidsmatige, communicatieve, secretariële en administratieve taken verricht (8,58 fte in 2012). Door deze ondersteuning kan de NVvR haar leden snel van dienst zijn bij bijvoorbeeld vragen over rechtspositie. Ook kan de NVvR hierdoor de vaste commissies bijstaan en actuele onderwerpen in themabijeenkomsten bespreken;
- d. Commissies. Om tot heldere standpunten of tot goede advisering te komen, wordt het bestuur van de NVvR bijgestaan door zes vaste commissies. De Wetenschappelijke Commissie (WeCo) adviseert over

¹⁴ Voor het aantal afgevaardigden per sectie is bepalend het aantal stemgerechtigde leden van de sectie op één januari van het jaar voorafgaand aan het jaar van de benoeming van de afgevaardigden. Het aantal afgevaardigden wordt als volgt bepaald: (1) bij secties bestaande uit meer dan veertig stemgerechtigde leden: per veertig stemgerechtigde leden of gedeelte daarvan één afgevaardigde en (2) bij secties bestaande uit veertig of minder stemgerechtigde leden: twee afgevaardigden (bron: statuten NVvR 2009).

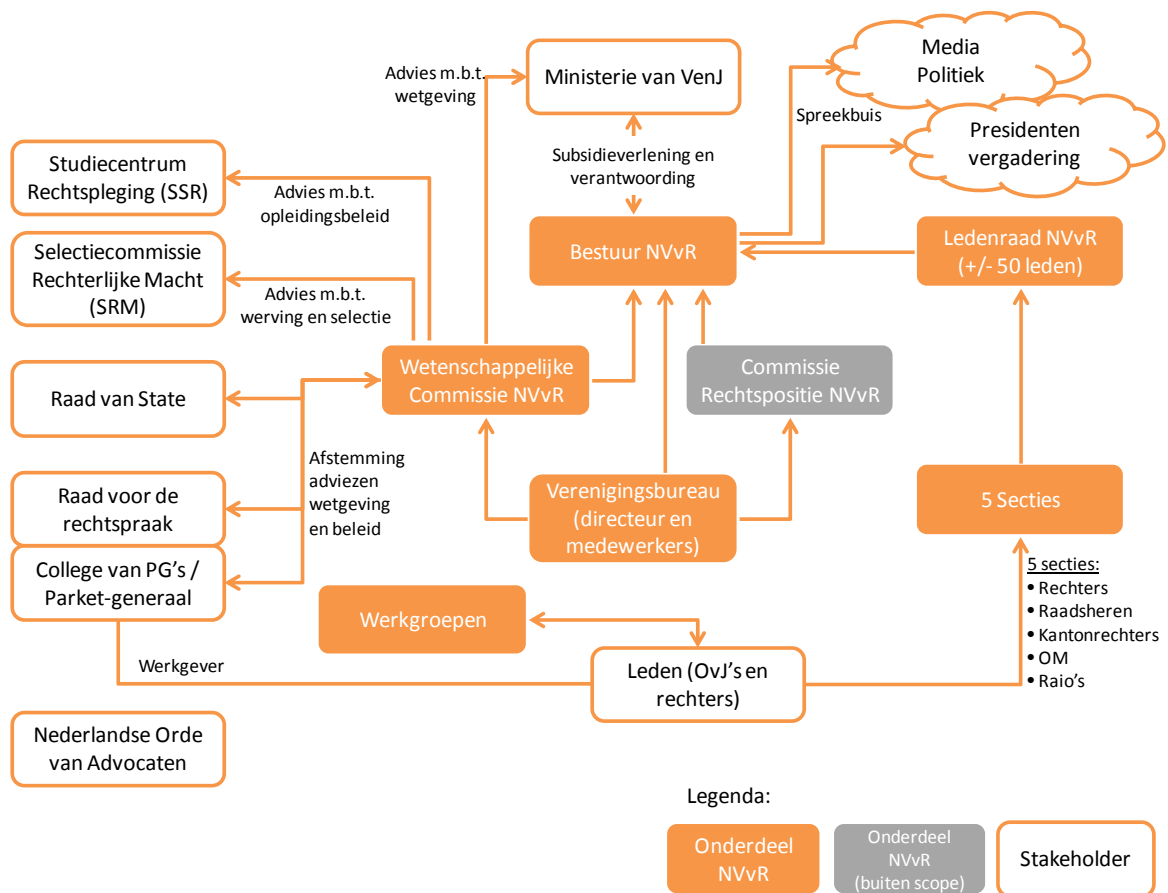
(concept) wetsvoorstellen of andere actuele ontwikkelingen die het professionele werkterrein van de magistraat raken. De Commissie Rechtspositie (CRP) adviseert over zaken die betrekking hebben op de arbeidsvoorwaarden en de bijzondere eigen rechtspositie van de magistraat. Deze Commissie betreft alleen de vakbondsrol van de NVvR en valt daarmee buiten de reikwijdte van dit onderzoek (zie ook figuur 1). Meer recent opgerichte commissies zijn de commissies Innovatie, Opleiding & Ontwikkeling, Internationaal en Beroepsethiek. Leden committeren zich voor drie jaar aan een commissie en dat kan eenmaal met drie jaar worden verlengd;

- e. Werkgroepen/kringen. Om (de expertise van) haar leden te kunnen verenigen, bestaan er werkgroepen. Daarin kunnen leden met collega's spreken over een actueel onderwerp of over hun beroepsuitoefening. Deze groepen kunnen rondom hun specialisatie georganiseerd zijn, zoals de werkgroep Kinderrechters, of rondom een specifiek thema, bijvoorbeeld de werkgroep Alimentatienormen.

2.2 De NVvR in relatie tot haar stakeholders

De NVvR acteert op het terrein van de rechtspraak in relatie met andere stakeholders (zie figuur 1):

- a. Het ministerie van Veiligheid en Justitie is subsidieverlener van de NVvR en tevens ontvanger van adviezen met betrekking tot algemene wetgeving;
- b. De Raad voor de rechtspraak (Raad) is verantwoordelijk voor de Zittende Magistratuur. Net als de NVvR is de Raad een adviserend orgaan met betrekking tot wetgeving en beleid. Vanuit haar adviestaak kan de NVvR de Raad voor de rechtspraak adviseren. Daarnaast is de Raad vertegenwoordiger van de rechtspraak in SORM (Sector Overleg Rechterlijke Macht) en zit daarbij aan tafel met de NVvR als vakbond;
- c. College van PG's/Parket Generaal (College) is verantwoordelijk voor het Openbaar Ministerie. Net als de NVvR en de Raad adviseert het College over wetsvoorstellen. Vanuit haar adviestaak kan de NVvR het College adviseren. Daarnaast is het College de werkgever van de officieren van justitie, die de NVvR vertegenwoordigt;
- d. Het Studiecentrum Rechtspleging (SSR) is gericht op de opleiding van officieren en rechters. De SSR is een relevante stakeholder van de NVvR vanuit de adviestaak op opleidingsbeleid;
- e. De Selectiecommissie Rechterlijke Macht (SRM) is verantwoordelijk voor de werving en selectie van magistraten. De SRM is een relevante stakeholder van de NVvR vanuit haar adviestaak op het terrein van werving en selectie;
- f. De Raad van State is een belangrijk adviesgevend orgaan over wetgeving. In die hoedanigheid neemt de Raad van State tevens kennis van de adviezen van de NVvR;
- g. De Nederlandse Orde van Advocaten (NOVA) is de beroepsorganisatie van de advocaten en daarmee de belangrijkste andere beroepsorganisatie naast de NVvR in het veld van de rechtspraak;
- h. De NVvR onderhoudt contacten met media en politiek vanuit haar rol als spreekbuis van de beroepsgroep.

Figuur 1. Overzicht van de relaties van de NVvR met haar stakeholders

2.3 Subsidiedoelen en verenigingsdoelen

2.3.1 De subsidiedoelen

- a. Uitgangspunt van de subsidie aan de NVvR is de door de minister in de subsidiebrief¹⁵ geuite wens van een 'eigenstandige rol van een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren binnen het krachtenveld van de rechtspraak, naast de rollen van de minister van Veiligheid en Justitie, die van het College van procureurs-generaal en die van de Raad voor de rechtspraak. Reden voor die eigen rol is het geven van een structurele en gekanaliseerde plaats aan de stem van de professional over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan, vanuit de optiek van de beroepsbeoefenaar'. In hoofdlijn wordt voor de rol van de NVvR als beroepsvereniging in de subsidiebrief een meer algemeen en meer specifieke aspect onderscheiden: Het stem geven aan de beroepsgroep in algemene zin. De NVvR heeft daarbij een rol in het belichten van aangelegenheden vanuit de samenhang van ZM en OM. De NVvR wordt geacht, zo nodig in afstemming met Raad en College, zich op te stellen als spreekbuis van de beroepsgroep van rechterlijk ambtenaren richting politiek, media en samenleving;

¹⁵ Brief van het ministerie van Justitie (kenmerk 5574203/08) aan NVvR van 13 november 2008, met als onderwerp 'Subsidierelatie tussen het ministerie van Justitie en de NVvR'.

- b. Het geven van tijdig gevraagd en ongevraagd advies als specifieke taak (in de hoedanigheid van spreekbuis voor de beroepsgroep). De NVvR kan om advies worden gevraagd over aangelegenheden van algemeen belang die de beroepsbeoefening aangaan door de minister van Veiligheid en Justitie, maar ook door de Raad en het College. Als onderwerp van de advisering zijn voorzien:
- i. Algemene Wetgeving;
  - ii. Het opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren;
  - iii. Onafhankelijkheid en ethiek;
  - iv. Het beleid inzake werving en selectie.

84 Deze doelen gelden voor de gehele periode hoewel de subsidievestiging jaarlijks plaatsvindt.

2.3.2 Doelen die de NVvR zichzelf stelt

85 De doelen die de NVvR zichzelf stelt, zijn verwoord in de statuten van de vereniging en in jaarplannen. Door de jaren heen worden de 'meerjaren-' of 'verenigingsdoelen' in jaarplannen verruimd of juist meer gespecificeerd en aangescherpt. In de jaarplannen formuleert de NVvR (tot en met 2011) tevens key issues. Dit zijn specifieke thema's die de leidraad vormen voor de te ondernemen activiteiten. In het kader van de zelfevaluatie is de NVvR gevraagd te beoordelen in hoeverre de eigen doelen aansluiten bij de gestelde subsidiedoelen. In bijlage C is een analyse opgenomen van de wijze waarop de doelen van de NVvR gerelateerd kunnen worden aan de subsidiedoelen.

86 De conclusie uit deze analyse is dat de NVvR zich de afgelopen jaren meermaals georiënteerd heeft op haar doelstellingen en die uiteenlopend geformuleerd heeft. In algemene zin ziet de NVvR een duidelijke relatie zien tussen de doelen die de NVvR zich door de jaren heen stelt en de breed geformuleerde subsidiedoelen: het zijn van spreekbuis en het geven van advies.

2.4 Activiteiten

87 In deze paragraaf beschrijven wij welk type activiteiten de NVvR ontplooit om invulling te geven aan de subsidiedoelen. Zoals eerder gesteld lijken de twee hoofddoelen van de NVvR (advisering en vertegenwoordiging van de beroepsgroep) op zichzelf te staan, maar blijken elkaar in de uitvoering deels te overlappen. Zo worden bij advisering bijvoorbeeld leden betrokken, waardoor het advies de stem van de beroepsgroep laat horen. In onderstaand overzicht is getracht de activiteiten van de NVvR in te delen naar het subsidiedoel dat zij vooral dienen. Het sluit echter niet uit dat deze activiteiten ook bijdragen aan het andere doel.

2.4.1 Activiteiten in het kader van het vertegenwoordigen van de beroepsgroep

88 In het kader van haar rol als beroepsvereniging ontplooit de NVvR een groot aantal verschillende activiteiten. De activiteiten zijn als volgt te groeperen:

1. Organisatie van bijeenkomsten en jaarcongressen voor leden

89 Het bureau van de NVvR organiseert jaarlijks enkele 'thema'- en 'actueelbijeenkomsten'. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om discussie binnen de beroepsgroep te stimuleren, waarmee de bijeenkomsten ook dienen als methode om opvattingen van de achterban te peilen. In bijlage E is een overzicht opgenomen van de bijeenkomsten die de NVvR in 2012 en 2013 heeft georganiseerd¹⁶. Themabijeenkomsten zijn de afgelopen jaren georganiseerd rondom thema's als (bijvoorbeeld) vreemdelingenrechtspraak, Werkdruk & Productie en internationaal recht. De actueelbijeenkomsten - waarmee de NVvR in 2010 is gestart - hielden verband met de onderwerpen als griffierechten, minimumstraffen en het wetsvoorstel adolescentenstrafrecht. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd omdat de onderwerpen in de politiek en in de media grote aandacht genoten en de NVvR adequaat en snel wilde reageren. De jaarlijkse congressen voor de leden hebben behalve een inhoudelijke component ook vooral een sociaal component: beroepsbeoefenaars treffen elkaar hier. De jaarcongressen worden bezocht door enkele honderden magistraten (in 2011 bijvoorbeeld circa 350, wat gelijk staat aan ruim 10% van het ledenbestand van de NVvR).

2. Het organiseren van interne discussie om standpunten te voeden

90 Discussie tussen leden poogt de NVvR - behalve door de organisatie van bijeenkomsten - te bevorderen door middel van het beschikbaar stellen van het Ledennet en het uitgeven van het tijdschrift Trema. Het Ledennet (dat in de periode 2009-2010 is ontwikkeld) is een digitale locatie waar alle belangrijke (kennis)-documenten worden verzameld en beschikbaar worden gesteld aan de leden. Ook nieuwsberichten worden via dit kanaal met de leden gedeeld, bijvoorbeeld over recent uitgebrachte adviezen. Het is tevens de plaats waar leden zelf berichten kunnen plaatsen en op elkaars berichten kunnen reageren. In 2013 heeft 78% van de leden gebruik gemaakt van het Ledennet. De NVvR is van mening dat het Ledennet inmiddels het belangrijkste communicatiekanaal richting de leden is geworden. Daarnaast kunnen magistraten met elkaar in discussie treden via het tijdschrift Trema, dat tien keer per jaar verschijnt¹⁷. Het tijdschrift is vooral bedoeld voor achtergrondartikelen, terwijl het Ledennet vooral gebruikt wordt voor nieuwsberichten.

3. Optredens of publicaties in de media om standpunt te laten horen

De NVvR laat in de persoon van de voorzitter met enige regelmaat in de media van zich horen. De NVvR grijpt actuele gebeurtenissen aan om het standpunt van de magistraten voor het voetlicht te brengen. Voorbeelden zijn de mediaoptredens over de herziening van de gerechtelijke kaart, waarin de NVvR heeft gepleit voor een maximale grootte van arrondissementen, mediaoptredens over transparantie in de rechtspraak en nevenfuncties. Het betreft niet alleen televisieoptredens maar ook bijdragen aan landelijke kranten. De NVvR streeft ernaar om pas met een standpunt in de media te komen als zij de standpunten van de leden heeft gepeild (bijvoorbeeld in bijeenkomsten, via polls op Ledennet of via e-mail). In bijlage D is een overzicht opgenomen van de mediamomenten in het eerste deel van 2013.

¹⁶ Van de overige jaren is een vergelijkbaar overzicht niet beschikbaar.

¹⁷ Hoewel het blad door de NVvR wordt uitgegeven, bestaat de redactie van het tijdschrift niet uit werknemers van de NVvR. De redactie is onafhankelijk van bureau en bestuur en bestaat zowel uit leden als niet-leden.

Een overzicht van mediamomenten in voorgaande jaren is niet voor handen. Hoewel een trend dus feitelijk niet is vast te stellen, is het aantal mediaoptredens volgens de NVvR aanzienlijk toegenomen.

4. Oplevering van producten

91 De NVvR heeft de afgelopen jaren verschillende producten voorbereid en opgeleverd. Ten eerste heeft de NVvR gewerkt aan het opstellen van een gedragscode voor rechters en aan het formuleren van kernwaarden van de magistratuur, die later worden samengevoegd tot de NVvR-rechterscode. Om tot dit product te komen, heeft de NVvR verschillende bijeenkomsten voor leden georganiseerd, is een rechtsvergelijkende inventarisatie uitgevoerd naar de kernwaarden van de moderne magistratuur in de ons omringende landen en heeft een jaarcongres in het teken gestaan van kernwaarden. In 2011 zijn deze twee werkgroepen vanwege de vergelijkbare thematiek en vanuit efficiency oogpunt samengevoegd. De rechterscode is beschikbaar op het Ledennet en de website, is in het Engels vertaald en is tot slot opgenomen in een bundel die wordt uitgegeven door de Stichting Rechters voor Rechters. De commissie beroepsethiek (die sinds 2012 bestaat) blijft bijeenkomsten over kernwaarden organiseren. Ten tweede heeft de NVvR een 'leidraad nevenfuncties' opgesteld als hulpmiddel bij de bewaking van de integriteit binnen de rechtspraak. Deze is in 2009, na besprekingen met de leden definitief vastgesteld.

5. Opstellen als gesprekspartner richting politiek

92 De rol die de NVvR aanneemt als gesprekspartner van de politiek draagt gedeeltelijk bij aan het vertegenwoordigen van de beroepsgroep, maar net zo goed aan advisering. De NVvR onderhoudt op verschillende niveaus contacten met de politiek: er zijn directe contacten met kamerleden die de NVvR voedt met informatie en om de eigen standpunten in naar voren te brengen, maar er zijn ook reguliere overleggen met de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie van de Tweede Kamer (twee keer per jaar) en met de Eerste Kamer (twee keer per jaar). Bestuursleden van de NVvR worden andersom ook door politici benaderd met inhoudelijke vragen, voor een toelichting op een advies of met vragen over de standpunten van de leden van de NVvR.

6. Afstemming en overleg met overige stakeholders zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Raad, het College en het SSR

93 De NVvR overlegt met stakeholders over thema's die de rechtspraak als geheel aangaan. Dit gebeurt zowel bilateraal als bijvoorbeeld in het Sector Overleg Rechterlijke Macht (SORM). Aan dat overleg nemen behalve de NVvR ook de Raad, het College en het Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR) deel. Behalve dat in dit overleg wordt onderhandeld over arbeidsvoorwaarden, worden hier discussies gevoerd over zaken die de beroepsgroep aangaan, zoals het melden van nevenfuncties. In het SORM neemt de NVvR derhalve zowel deel in de rol van vakbond als ook van beroepsvereniging.

2.4.2 Activiteiten in het kader van advisering

94 De subsidiebrief voorziet advisering door de NVvR op een viertal gebieden: Algemene Wetgeving, Opleidingsbeleid voor rechters en officieren, onafhankelijkheid en ethiek, en het beleid inzake werving en selectie. Bij gevraagde adviezen wordt de NVvR geacht om naar haar mogelijkheden gevolg te geven aan adviesaanvragen. Daarnaast heeft de NVvR de mogelijkheid om op eigen initiatief, 'ongevraagd' advies te leveren.

95 In de praktijk blijkt dat advisering verschillende vormen aanneemt. Het geven van wetgevingsadvies gebeurt op aanvraag van een ministerie en resulteert in een schriftelijk advies. Advisering op de andere onderwerpen vindt over het algemeen niet plaats door middel van formele, schriftelijke adviezen maar door het mondeling overbrengen van standpunten van de NVvR bijvoorbeeld tijdens overleg met stakeholders zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Raad, het College, en het Studiecentrum Rechtspleging. In deze paragraaf beschrijven we eerst de activiteiten die de NVvR ontplooit op het gebied van wetgevingsadvies. Dit betreft verreweg het grootste deel van hun advisering. Daarna beschrijven we globaal welke activiteiten de NVvR ontplooit in het kader van advisering op de overige onderwerpen.

Wetgevingsadvies

96 De wetgevingsadvies ziet toe op algemeen verbindende voorschriften en te voeren beleid, welke de kwaliteit van de rechtspleging betreffen of anderszins de beroepsuitoefening van de rechterlijke macht raken. Daarnaast geeft de NVvR in haar adviezen een beoordeling op juridisch-inhoudelijke kwaliteit, doelmatigheid en de gevolgen voor de rechterlijke macht in termen van uitvoerbaarheid en werklust.

97 In principe kunnen alle ministeries de NVvR om wetgevingsadvies vragen, zolang het wetsvoorstel de beroepsuitoefening van magistraten aangaat. In de praktijk blijkt het overgrote deel - naar schatting van de NVvR ongeveer 90% - van de adviesaanvragen afkomstig is van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

98 In het kader van wetgevingsadvies ontplooit de NVvR de volgende concrete activiteiten:

- a. NVvR geeft jaarlijks in reactie op het wetgevingsprogramma van het ministerie van Veiligheid en Justitie aan bij welke in voorbereiding zijnde wetten zij graag advies zou willen geven;
- b. Het ministerie vraagt in de loop van het jaar steeds adviezen bij de NVvR aan. Voor alle strafrechtelijke conceptwetten wordt advies aan de NVvR gevraagd. Bij bestuurs- en privaatrechtelijke conceptwetten gebeurt dat alleen als het onderwerp de beroepsuitoefening aangaat. Het ministerie vraagt tegelijkertijd adviezen aan bij organisaties als de Raad voor de rechtspraak, het Parket Generaal en de Nederlandse Orde van Advocaten);
- c. De adviesaanvraag wordt besproken in de wetenschappelijke commissie (hierna: WeCo) van de NVvR. In dat overleg wordt bepaald of het nodig is om een werkgroep op te richten, die het advies gaat opstellen. Indien de complexiteit van het wetsvoorstel beperkt is, formuleert de WeCo zelf een advies;

- d. Indien het wetsvoorstel complex of gespecialiseerd is, stelt de WeCo een werkgroep samen die het advies zal gaan opstellen. Onder de leden van de NVvR wordt een uitvraag gedaan naar wie zitting in de werkgroep wil nemen¹⁸. Tegelijkertijd wordt een lid van de WeCo aangewezen als 'lid commissaris', die de coördinerende functie op zich neemt tijdens de voorbereidende fase van het advies en daarbij (bijvoorbeeld) de termijnen bewaakt;
- e. Afhankelijk van de tijdsdruk, de beschikbaarheid van werkgroepleden en de complexiteit van het advies komt de werkgroep ofwel enkele malen fysiek bij elkaar, ofwel communiceert via e-mail. De werkgroep wordt ondersteund door een beleidsmedewerker van het bureau. Bij het opstellen van het advies worden - indien nodig - breder leden geconsulteerd, bijvoorbeeld via Ledennet, e-mail, het organiseren van bijeenkomsten specifiek gericht op het wetsvoorstel en door de bijeenkomsten van de voorbereidende commissie zelf;
- f. Het conceptadvies wordt besproken in een WeCo-vergadering, waarin alle lopende adviezen worden besproken. Indien nodig wordt tijdens deze bijeenkomst nog geschaafd aan het advies;
- g. Het advies wordt verzonden naar de aanvrager.

99 Buiten dit formele proces om, kan er sprake zijn van 'ambtelijk contact' tussen medewerkers van Directie Wetgeving en Juridische Zaken en de NVvR. Zo wordt de NVvR bijvoorbeeld vaak al informeel betrokken op het moment dat de conceptwet wordt opgesteld, met als doel dat de conceptwet niet 'losgezongen van de praktijk' wordt opgesteld. Ook komt het voor dat de NVvR in de adviesfase, maar voor het officieel uitbrengen van een advies, contact heeft met het ministerie. Op deze manier zijn medewerkers van Wetgeving al in een vroeg stadium op de hoogte van de hoofdlijnen van het advies van de NVvR.

100 Conform de subsidiedoelen kan de NVvR ook *ongevraagd* advies geven. Op het gebied van wetgevingsadvisering blijkt dit niet voor te komen. Dat is grotendeels te verklaren door het feit dat de NVvR zelf - in reactie op het wetgevingsprogramma - invloed heeft op de aanvraag van wetgevingsadviezen. Bovendien wordt de NVvR al voor alle conceptwetten op het gebied van het strafrecht om advies gevraagd en voor het overgrote deel van conceptwetten op het gebied van staats- en bestuursrecht.

¹⁸ Twee tot drie keer per jaar worden alle leden door de NVvR bevraagd op hun interessegebieden en op hun deskundigheid. Op basis van dit overzicht kan de WeCo die leden benaderen met het verzoek deel te nemen in een werkgroep, die hebben aangegeven interesse te hebben en/of deskundig te zijn op het rechtsgebied waar het wetsvoorstel betrekking op heeft.

101 In tabel 1 is het aantal adviezen per jaar opgenomen dat de NVvR heeft uitgebracht. Het aantal adviezen dat de NVvR uitbrengt is direct gerelateerd aan het aantal adviesaanvragen dat zij van ministeries ontvangt. In bijlage E is een overzicht opgenomen van op welke wetsvoorstellen de adviezen betrekking hebben. De adviezen hebben voornamelijk betrekking op procesrecht en materieelrecht. In 36 gevallen betrof dit procesrecht¹⁹, in 23 gevallen materieel recht²⁰ en in 13 gevallen een combinatie van procesrecht en materieel recht. De andere 48 adviezen betreffen voornamelijk ontwerpbesluiten (in plaats van conceptwetsvoorstellen, 24 keer) en adviezen over de implementatie van Europese of internationale regelgeving (12 keer).

102 'Blanco' adviezen betreffen adviesaanvragen waarover de weloverwogen beslissing is genomen om er geen inhoudelijk advies over uit te brengen, omdat de NVvR er geen inhoudelijk standpunt over heeft. In het geval van een blanco advies laat de NVvR aan het ministerie weten dat zij 'geen inhoudelijke opmerkingen' heeft. De NVvR vat een blanco advies op als een positief noch negatief advies. Vanuit wetgeving wordt een blanco advies veeleer geïnterpreteerd als dat de NVvR geen opmerkingen heeft bij de conceptwet en daarmee als een positief advies mag worden beschouwd.

Jaar	Aantal uitgebrachte adviezen	Waarvan 'blanco' adviezen
2009	20	2
2010	33	7
2011	34	10
2012	33	4
Totaal	120	23

Tabel 1. Aantal uitgebrachte adviezen per jaar conform overzichten van de NVvR

103 Vanwege het toenemend aantal adviesaanvragen zijn sinds 2010 twee medewerkers van het bureau belast met de ondersteuning van de WeCo. Hiermee is zeker gesteld dat de WeCo kan voldoen aan het toenemende aantal adviesaanvragen.

Advisering over opleidingsbeleid, onafhankelijkheid en ethiek, en werving en selectie

104 Advisering over opleidingsbeleid, onafhankelijkheid en ethiek, en werving en selectie vindt volgens de NVvR 'ongevraagd' plaats door het mondeling overbrengen van standpunten van de NVvR bijvoorbeeld tijdens overleg met stakeholders zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Raad, het College en het Studiecentrum Rechtspleging. De NVvR kan daarnaast - conform de subsidiebrief - behalve door het ministerie ook door de Raad en het College om advies worden gevraagd. De betreffende instellingen geven echter aan dat zij informeel overleg hebben met de NVvR, maar niet om formeel schriftelijk advies hebben gevraagd als beroepsvereniging. Op de terreinen HRM en organisatieontwikkeling wordt nauw samengewerkt tussen Raad en NVvR.

¹⁹ Geselecteerd op basis van belangrijkste gewijzigde wet: Wetboek van Strafvordering, Burgerlijke Rechtsvordering, AWb en enkele andere bestuurlijke en civielrechtelijke procedurele regelingen.

²⁰ Geselecteerd op basis van belangrijkste gewijzigde wet: Wetboek van Strafrecht, Burgerlijk Wetboek, Gemeentewet, Grondwet en enkele kleinere bestuursrechtelijke en civielrechtelijke materiële regelingen.

105 Vanwege het informele karakter van de advisering op de genoemde terreinen, is het moeilijker om te meten welke activiteiten de NVvR precies op dit vlak onderneemt en hoe vaak. Op basis van interviews is wel een beeld ontstaan welke activiteiten het betreft. Hieruit blijkt dat de NVvR activiteiten ontplooit om invulling te geven aan het adviseren over opleidingsbeleid, en dat de NVvR de advisering over onafhankelijkheid en ethiek grotendeels meeneemt in haar wetgevingsadvisering. De NVvR adviseert niet of nauwelijks zichtbaar over werving en selectie, al geeft zij aan hierover wel aan bestuurlijke tafels te spreken.

106 Voorbeelden van activiteiten die de NVvR ontplooit in het kader van advisering over opleidingsbeleid, zijn:

- a. De NVvR is betrokken bij het opzetten van een nieuw opleidingshuis, zowel voor OM als ZM. De commissie Opleiding & Ontwikkeling heeft bijgedragen aan de opzet van de plannen. Er is een bijeenkomst over gehouden. Het bestuur van de NVvR heeft de plannen beoordeeld en advies gegeven;
- b. In 2012 heeft de commissie O&O in samenwerkingsverbanden met het College en de Raad geadviseerd over de plannen voor de invoering van de functie van assistent-officier, het werving- en selectiebeleid, de arbeidsmarktstrategie en de PE-punten.

2.4.3 Overige activiteiten

107 Naast de activiteiten die de NVvR uitvoert in het kader van advisering en in het kader van het vertegenwoordigen van de beroepsgroep, voert de NVvR activiteiten uit die nodig zijn om de beroepsvereniging in stand te houden:

- a. De NVvR zet ten eerste in op het werven van nieuwe leden. Dit is met name cruciaal vanwege het grote aandeel van leden dat binnen enkele jaren met pensioen gaat en hoogstwaarschijnlijk het lidmaatschap opzegt. De NVvR probeert jonge magistraten te interesseren voor lidmaatschap door bijvoorbeeld een presentatie te geven aan iedere nieuwe lichterij raio's (nu: rio's);
- b. Ten tweede zet de NVvR in op het bevorderen van ledenparticipatie. De NVvR merkt dat het niet gemakkelijk is om drukbezette rechters en officieren van justitie bereid te vinden om te participeren in werkgroepen of commissies. De NVvR probeert de drempel om te participeren te verlagen door bijvoorbeeld de mogelijkheid te bieden om via Ledennet kennis te delen.

2.4.4 Tussenconclusie

108 De NVvR heeft zich de afgelopen jaren meermaals georiënteerd op haar doelstellingen en die uiteenlopende geformuleerd. De NVvR ziet in algemene zin een duidelijke relatie tussen haar eigen doelstellingen en activiteiten en de doelstellingen van de subsidie. In de praktijk dienen veel activiteiten meerdere doelstellingen (zowel gerelateerd aan de vakbond als aan de beroepsvereniging) en is een uitsplitsing van specifieke activiteiten naar specifieke doelstellingen niet altijd eenduidig te maken.

2.5 Financiële verantwoording van de subsidie

2.5.1 Subsidiabele kosten zijn hoger dan het subsidiebedrag

109 In haar jaarverslagen geeft de NVvR een verantwoording van de subsidiabele kosten. Tabel 2 geeft op hoofdlijnen een overzicht van deze subsidieverantwoording.

	2009	2010	2011	2012	Totaal
Totaal subsidiabele kosten	€ 949.513	€ 1.250.451	€ 984.508	€ 985.845	€ 4.170.317
Omvang subsidie	€ 866.325	€ 847.700	€ 834.400	€ 825.600	€ 3.374.025
Verhouding subsidiabele kosten vs. subsidie	1,10	1,48	1,18	1,19	1,24
Totaal kosten NVvR (inclusief niet subsidiabele kosten)	€ 1.329.328	€ 1.524.015	€ 1.460.795	€ 1.452.755	€ 5.766.893

Tabel 2. Overzicht van de omvang van subsidiabele kosten en de subsidie per jaar

110 De subsidie betreft een tegemoetkoming in de kosten voor de taken als beroepsvereniging. In de jaren 2009 tot en met 2012 zijn de door de NVvR verantwoorde, subsidiabele kosten hoger dan het subsidiebedrag. Voor zover de subsidiabele kosten niet uit de subsidie gefinancierd worden, komen deze ten laste van de contributiemiddelen. De methode waarop subsidiabele kosten worden vastgesteld, wordt in de volgende paragraaf toegelicht.

2.5.2 Toerekening van de inzet van mensen en middelen aan subsidiabele kosten

111 De jaarverslagen van de NVvR bieden een algemene subsidieverantwoording, maar geen gedetailleerde toerekening van tijd of kosten aan de verschillende subsidiedoelen of activiteiten. De NVvR houdt sinds 2011 geen urenregistratie meer bij, waardoor ook geen uitsplitsing van personeelskosten naar activiteiten of doelen is te maken op basis van de administratie. Overige kosten worden wel verantwoord onder diverse posten. Een uitsplitsing van overige kosten naar activiteiten of doelen wordt - gezien het huidige lumpsum karakter van de subsidie - door de Directie Rechtsbestel als subsidieverlener en door de NVvR niet noodzakelijk geacht.

112 Over 2009 en 2010 werden personele kosten per post uitgesplitst in de subsidieverantwoording. Er werd door de medewerkers een urenverantwoording bijgehouden waarin een uitsplitsing gemaakt werd naar activiteiten voor de vakbond en activiteiten voor de beroepsvereniging. Daaruit blijkt dat 44% van de subsidiabele kosten in 2009 en 2010 wordt besteed aan personele kosten. Met ingang van 2011 is dit gewijzigd aangezien het om verschillende redenen geen bevredigend systeem was:

- a. Het werd als managementinformatie als niet nuttig ervaren. Er is nauwelijks te sturen op basis van urenregistratie;
- b. Uren schrijven vormde een administratieve belasting. Voor de beleidsmedewerkers is de uitsplitsing nog wel te maken doordat zij zich bezig houden met taken die direct te relateren zijn aan de vakbond of de beroepsvereniging. Voor de overige medewerkers is dit echter lastiger doordat zij een meer algemeen takenpakket hebben (directie, administratie, bedrijfsvoering, secretariaat, communicatie) dat op zowel de vakbond als de beroepsvereniging betrekking heeft, waarbij de scheidslijn niet altijd scherp te trekken is;
- c. Doordat de urenverantwoording voor de algemene taken niet altijd eenduidig te verdelen is tussen vakbond en beroepsvereniging, suggereerde de verantwoording een nauwkeurigheid die niet reëel is.

113 De NVvR heeft met het departement en de accountant overlegd hoe de verantwoording van de personele kosten vormgegeven kan worden zonder dat sprake is van bovengenoemde nadelen. Uitkomst hiervan is dat de personele kosten van de overige medewerkers worden toegewezen op basis van de activiteiten van de

beleidsmedewerkers. De personele kosten van de overige medewerkers worden naar rato van de activiteiten van de beleidsmedewerkers toegerekend aan de vakbond en de beroepsvereniging. Op basis van de tijdsbesteding van beleidsmedewerkers wordt uiteindelijk per boekjaar door de NVvR de definitieve verdeelsleutel bepaald en met de accountant afgestemd. Ongeveer 68% (67,73% in 2011 en 67,82% in 2012) van de personele kosten en overheadkosten wordt op deze manier aan de beroepsvereniging toegewezen. Door toepassing van deze verdeelsleutel wordt een kleiner deel van de personele en overheadkosten toegerekend aan de beroepsvereniging (c.q. de subsidiabele kosten) dan vóór 2011 het geval was.²¹

114 De overige (niet-personele) kosten voor specifieke activiteiten worden apart geadmistreerd, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar subsidiabele en niet-subsidiabele posten. Een uitsplitsing naar de verschillende doelen van de subsidie (samengevat als stem geven aan de beroepsgroep en advisering) is volgens de NVvR moeilijk te maken. Een behoorlijk deel van de activiteiten heeft met beide aspecten te maken.

115 Voor de verandering in de subsidieverantwoording in 2011 (niet langer specificeren van personele kosten per post) is begrip vanuit het ministerie. Voorheen was er inderdaad sprake van schijn nauwkeurigheid. De huidige vorm van verantwoorden is volgens het ministerie geen verlies aan detail of informatie. Deze praktijk past bij de karakteristiek van de lumpsum subsidie en doet geen afbreuk aan vraagstukken van rechtmatigheid.

2.5.3 *Faciliteitenregeling wordt anders ingezet*

116 De mate waarin beroep wordt gedaan op de faciliteitenregeling (de vergoeding aan de werkgever van actieve NVvR leden) is niet eenduidig uit de jaarverslagen op te maken. Een nadere uitsplitsing van deze kosten wordt - gezien het huidige lumpsum karakter van de subsidie - door zowel de NVvR zelf als de Directie Rechtsbestel van het ministerie als subsidieverlener niet noodzakelijk geacht.

117 In 2011 is de 'NVvR faciliteitenregeling' tegen het licht gehouden. De ervaring van de jaren ervoor is dat van deze regeling steeds minder gebruik wordt gemaakt. De regeling was verouderd en stamde uit de tijd dat de gerechten elkaar facturen stuurden voor de inzet van medewerkers. Uit een onderzoek naar tijdsbesteding van commissieleden bleek dat die het werk grotendeels in eigen tijd uitvoerden. In dat licht vond de NVvR het bijzonder dat hun werkgever daarvoor een vergoeding ontving. De Raad en het College gaven aan dit te herkennen en daarop is afgestemd dat commissiewerkzaamheden niet meer worden vergoed uit de faciliteitenregeling. De faciliteitenregeling is alleen nog van toepassing voor bestuurswerk. Uit een kort onderzoek onder de CRP- en WeCo-leden is gebleken dat waardering voor de inzet aan de persoon zelf (meer) op prijs zou worden gesteld. Op basis van dit resultaat en met een deel van het niet benutte budget van de faciliteitenregeling zijn in 2011 iPads aangeschaft ter ondersteuning van het werk van de WeCo-leden. Het resterende budget is niet geoormerkt en is vrijgevallen in de begroting. De subsidiebrief geeft niet aan welk deel van de subsidie bestemd is voor een faciliteitenregeling. De NVvR is volgens het ministerie vrij om de omvang en invulling van de faciliteitenregeling zelf te bepalen.

²¹ De subsidiabele kosten daalden hierdoor van € 1.250.451,- in 2010 tot € 984.508,-.

2.5.4 Planning- en controlcyclus van de NVvR en het ministerie

118 De planning en control (P&C)-cyclus van de NVvR met het ministerie bevat de volgende elementen:

- a. Uiterlijk op 15 oktober dient NVvR een jaarplan in. Formeel is dit jaarplan nodig voor de subsidiebeschikking. De subsidiebeschikking wordt vóór half november afgegeven. Het jaarplan wordt besproken met de directeur rechtsbestel van het ministerie. Er worden geen specifieke eisen gesteld voor het afgeven van de subsidiebeschikking (los van het in de subsidieovereenkomst gestelde). Jaarlijks wordt het subsidiebedrag aangepast voor eventuele taakstelling en de indexatie voor lonen en prijzen;
- b. Na afloop van het jaar dient de NVvR vóór 1 april een financieel jaarverslag in dat is voorzien van een accountantsverklaring, waarin tevens beknopt verslag wordt gedaan van de activiteiten. De financiële verantwoording wordt marginaal getoetst: het bedrag van de subsidie wordt gecontroleerd evenals de uitputting van de subsidie. In principe kan niet benutte subsidie teruggevorderd worden. Deze situatie is echter niet voorgekomen. Het jaarverslag wordt besproken met de directeur rechtsbestel van het ministerie. Vervolgens wordt een vaststellingsbrief afgegeven.

119 In de P&C-cyclus is er alleen sprake van marginale toetsing, niet van uitgebreide P&C-cyclus waarin op productie of doelstelling wordt gemonitord of waarop wordt gestuurd. De marginale toetsing houdt in dat bij de subsidieverantwoording wordt getoetst of de subsidiabele kosten ten minste overeenstemmen met de omvang van de subsidie. Er is vanuit het ministerie geen behoefte aan specifieke risicoanalyses of beheersmaatregelen. Het is juist niet de bedoeling van het ministerie om zich in detail in de bedrijfsvoering van de NVvR te mengen. Er wordt ook geen analyse gemaakt van doeltreffendheid of doelmatigheid van de inzet van de subsidie. Daar zijn vanuit het ministerie twee redenen voor:

- a. De aard van de subsidiedoelen (stem geven aan de beroepsgroep en uitbrengen van advies) leent zich niet voor concrete prestatieafspraken;
- b. De onafhankelijkheid van de NVvR is van groot belang. Om de onafhankelijkheid te borgen is men vanuit het ministerie terughoudend in de sturing op de invulling van deze rol door de NVvR.

120 Er zijn vanuit het ministerie geen specifieke verwachtingen met betrekking tot het jaarverslag van de NVvR. Wel is er vanuit de overheid in het algemeen meer aandacht voor subsidies (vanuit Awb hoofdstuk 4; in de subsidiebrief wordt specifiek verwezen naar artikel 4.23 en 4.24). De verantwoording van de NVvR wordt vanuit de afdeling Financiën, Bedrijfsvoering & Control (FBC) van het ministerie als voldoende gekwalificeerd. Vanuit FBC wordt verder ter overweging meegegeven dat in de subsidieverantwoording door de NVvR uitgebreider stilgestaan kan worden bij de relatie tussen de subsidie en de activiteiten. Hiermee kan meer inzage worden gegeven in de doelen die met de subsidie worden nagestreefd en de activiteiten die daarop zijn ontplooid.

121 Naast de formele P&C cyclus wordt door de NVvR op regelmatige basis (acht maal per jaar) overlegd met het ministerie.

2.5.5 Tussenconclusies

122 In de subsidieverantwoording worden alleen op een geaggregeerd niveau de subsidiabele kosten verantwoord, waarbij voor de personele kosten een verdeelsleutel wordt gehanteerd. De verantwoorde subsidiabele kosten zijn in alle jaren hoger dan de omvang van de subsidie. In de P&C-cyclus worden de jaarplannen en jaarverslagen van de NVvR marginaal getoetst door het ministerie. In de realisatie van de subsidiedoelen geniet de NVvR de nodige vrijheid, aangezien de aard van de subsidierelatie zich niet leent voor concrete prestatieafspraken. Gezien het belang van de onafhankelijkheid van de NVvR is het ministerie terughoudend om te sturen op de NVvR ten aanzien van de invulling van haar rol.

3. Toetsingskader

123 In dit hoofdstuk staat de methodologische meetlat centraal, waarlangs het functioneren van de NVvR in dit onderzoek wordt gelegd. In de eerste paragraaf besteden we aandacht aan de concepten doeltreffendheid en doelmatigheid. In de tweede paragraaf presenteren we het toetsingskader en zetten we uiteen hoe we tot dat toetsingskader zijn gekomen.

3.1 Doeltreffendheid en doelmatigheid

124 De concepten doeltreffendheid en doelmatigheid behoeven in de context van de subsidie zoals de NVvR ontvangt, een toelichting. De aard van de subsidierelatie geeft ook meteen de grenzen aan van de manier waarop doeltreffendheid en doelmatigheid in dit geval onderzocht kunnen worden.

125 Onderzoek naar doeltreffendheid gaat over de vraag in hoeverre dankzij bepaald beleid de gewenste beleidsresultaten worden bereikt. De opdracht aan de NVvR betreft echter met name een inspanningsverplichting, om uitvoering te kunnen geven aan haar rol als beroepsvereniging. Een belangrijke taak hierbinnen is dat de NVvR een onafhankelijk geluid laat horen namens de professionals die ze vertegenwoordigt. Het ministerie is terughoudend met sturing op de invulling van deze taak. Het betekent dat het ministerie in de subsidiebrief geen concrete, meetbare doelen heeft geformuleerd die de NVvR zou moeten behalen. Daarmee is er in de subsidievoorwaarden geen standaard meegegeven waarmee doeltreffendheid kan worden gemeten.

126 Om doeltreffendheid te kunnen onderzoeken, bewandelen we in dit onderzoek twee wegen:

1. Ten eerste onderzoeken we de consistentie tussen de subsidiedoelen en de doelen die de NVvR zichzelf stelt. De NVvR stelt in jaarplannen doelen op die zij vervolgens naar activiteiten vertaalt. Voor de doeltreffendheid van de subsidie is het een randvoorwaarde dat de doelen van de NVvR passen binnen de kaders en doelen die voor de subsidie zijn gesteld. Ook de activiteiten dienen logisch en consistent te zijn met de doelen. In hoofdstuk 2 hebben we reeds geconstateerd dat de activiteiten van de NVvR naar haar eigen zeggen logisch te relateren zijn aan de subsidiedoelen;
2. Ten tweede onderzoeken we de gepercipieerde doeltreffendheid door stakeholders (zoals het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Raad, het College) en de leden van de NVvR zelf. Hiertoe zijn de subsidiedoelen naderhand geoperationaliseerd tot een toetsingskader (zie paragraaf 3.2). Aan de hand van dit toetsingskader onderzoeken wij in hoeverre de NVvR met haar activiteiten en geleverde prestaties in de perceptie van stakeholders bijdraagt aan de door het ministerie gestelde subsidiedoelen. Dit levert aandachtspunten op met betrekking tot de inzet van activiteiten en prestaties ten behoeve van het bereiken van de gestelde doelen.

127 De doelmatigheid van prestaties wordt in zijn algemeenheid bepaald in de hoeveelheid middelen (personeel, geld, materieel) die voor verschillende activiteiten en prestaties wordt ingezet. Een randvoorwaarde is dat de betreffende prestaties doeltreffend zijn. Vervolgens gaat het om de optimale allocatie van middelen. Hadden de beoogde effecten bijvoorbeeld niet met minder middelen gerealiseerd kunnen worden of hadden er niet meer effecten gerealiseerd kunnen worden met dezelfde inzet van middelen? Voor de lumpsum subsidie aan de NVvR als beroepsvereniging is deze vraag nauwelijks te beantwoorden. Er is geen eenduidig referentiekader waartegen de prestaties kunnen worden afgezet. Bij de subsidieverstrekking zijn geen specifieke criteria vastgelegd voor de inzet van middelen of prestatie-eisen geformuleerd (wel zijn in de bijlage bij de subsidiebrief algemene criteria en eisen benoemd). Ook is er geen vergelijkbare beroepsvereniging met vergelijkbare taken die als referentie kan dienen. De beoordeling van doelmatigheid van de activiteiten van de NVvR is in belangrijke mate een kwestie van perceptie van stakeholders en de NVvR zelf. Wij zijn dan ook terughoudend in het trekken van conclusies met betrekking tot doelmatigheid. Aspecten van doelmatigheid kunnen wel aan de orde komen in de vorm van discussiepunten (zie onderzoeksvraag 4).

3.2 Het toetsingskader

128 Om richting te geven aan de evaluatie van de subsidie aan de NVvR is een toetsingskader opgesteld. In interviews met vertegenwoordigers van de NVvR en het ministerie van Veiligheid en Justitie, is gevraagd aan welke kenmerken afgemeten kan worden in hoeverre de NVvR haar doelen bereikt. In deze paragraaf wordt het toetsingskader gepresenteerd, dat leidraad is geweest voor de zelfevaluatie, de interviews met stakeholders en de vragenlijst onder de leden van de NVvR.

129 Bij iedere indicator voor doeltreffendheid wordt idealiter ook een meetbare norm geformuleerd. Op basis daarvan kan achteraf worden vastgesteld of de NVvR op de indicatoren voldoende of onvoldoende heeft gescoord. Tijdens het opstellen van het toetsingskader met respondenten vanuit de NVvR en het ministerie bleek het benoemen van normen echter complex en niet bij alle onderwerpen mogelijk. Waar normen zijn benoemd betreft dit daarom met name normen in *kwalitatieve* zin. In de enquête onder de leden van de NVvR wordt een rapportcijfer als impliciete kwantitatieve norm (ten minste voldoende) aangehouden.²² Voor alle onderwerpen in het toetsingskader worden gegevens verzameld en in kwalitatieve zin beschreven, ook als er geen norm voor is geformuleerd.

130 Tabel 3 geeft de onderwerpen en bronnen weer voor de evaluatie van het algemene doel van vertegenwoordigen van de beroepsgroep. Tabel 4 geeft de meer specifieke onderwerpen en bronnen weer met betrekking tot advisering.

²² Een cijfer lager dan 5,5 beschouwen we als onvoldoende, tussen 5,5 en 6,5 als voldoende, tussen 6,5 en 7,5 als ruim voldoende en hoger dan 7,5 als goed.

Vertegenwoordigen van de beroepsgroep		
Onderwerp	Indicator	Bron
Vertegenwoordiger beroepsgroep	- NVvR als aanspreekpunt van de gehele beroepsgroep door stakeholders	NVvR; Interviews met stakeholders
	- Tevredenheid van leden over NVvR als de vertegenwoordiger van hun beroepsgroep	Ledenenquête
Gesprekspartner richting politiek	- Invulling rol as gesprekspartner richting politiek	NVvR; interviews met stakeholders en ledenenquête
	- Waardering leden voor de inspanning voor de politieke lobby	Ledenenquête
	- Waardering leden voor het effect van de politieke lobby	Ledenenquête
Optredens en publicaties	- Optredens of publicaties in de media om standpunt te laten horen	NVvR, interviews met stakeholders en ledenenquête
	- Waardering van de leden voor de onderwerpen waarop de NVvR in de media verschijnt (prioritering)	Ledenenquête
	- Waardering van de leden voor de mate waarin het optreden overtuigend overkomt	Ledenenquête
Producten	- Oplevering van producten (zoals leidraden en codes)	NVvR, interviews met stakeholders en ledenenquête
	- Waardering van leden voor initiatieven en producten van de NVvR (zoals leidraden, codes)	Ledenenquête
	- Waardering voor het tijdschrift Trema	Ledenenquête
Bijeenkomsten	- Organisatie van bijeenkomsten voor leden	NVvR en ledenenquête
	- Bezoek van en behoefte aan bijeenkomsten	Ledenenquête
	- Waardering leden voor de inhoud van bijeenkomsten	Ledenenquête; eigen evaluatie NVvR
Standpunten	- Mate waarin en proces waarmee standpunten worden gevoed door interne discussie	NVvR, interviews met stakeholders en ledenenquête
	- Herkenning standpunten NVvR door leden	Ledenenquête
Betrokkenheid van de doelgroep	- Percentage leden van de doelgroep. Uitgesplitst naar: rechters en officieren, werkzaam en gepensioneerd	NVvR
	- Aantal leden betrokken in commissies of werkgroepen. Uitgesplitst naar: rechters en officieren, werkzaam en gepensioneerd	NVvR
	- Aantal leden dat bijeenkomsten bezoekt	NVvR en Ledenenquête
	- Actief lidmaatschap	NVvR

Tabel 3. Toetsingskader deel 1: vertegenwoordigen van de beroepsgroep

Geven van tijdig (on)gevraagd advies		
Onderwerp	Indicator	Bron
De omvang van de advisering	- Mate van bekendheid met de adviezen	Ledenenquête
	- De hoeveelheid adviezen die er wordt gegeven (onderscheiden naar de vier deelgebieden): Algemene Wetgeving, Opleidingsbeleid, Onafhankelijkheid en Ethiek, Werving en Selectie	NVvR

Geven van tijdig (on)gevraagd advies		
Onderwerp	Indicator	Bron
	- De hoeveelheid ongevraagde adviezen (onderscheiden naar de vier deelgebieden)	NVvR
Het proces rond de advisering	- Informeel overleg met departement. Informeel overleg vooraf is in lijn met uitgebracht advies	NVvR, interviews wetgeving
	- Levering adviezen. Adviezen worden tijdig geleverd (binnen 2 maanden)	NVvR, interviews wetgeving, scan van adviezen
	- Informeel uitdragen van standpunten richting politiek	NVvR, interviews stakeholders
	- Afstemming advies. Er is (proactief) afstemming of samenwerking met andere partijen die advies uitbrengen (zoals Raad, College, Nova)	NVvR, interviews stakeholders
	- Bekendheid van de leden met de adviezen	Ledenenquête
	- Worden de standpunten en adviezen van de NVvR herkend	Ledenenquête
	- Betrokkenheid bij de totstandkoming van de adviezen	NVvR, Ledenenquête
Inhoud en vorm van het advies	- Standpunt. Er wordt duidelijk aangegeven op welke punten het wetsvoorstel wordt gesteund en op welke punten niet	NVvR; interviews wetgeving
	- Andere aspecten. Er wordt aangegeven of (en welke) aspecten ontbreken of over het hoofd worden gezien in het voorstel	NVvR; interviews wetgeving
	- Wetstechnische inhoud. Er wordt aangegeven als er (wets)technische fouten of verbeteringen zijn aan te wijzen in de concept-wet	NVvR; interviews wetgeving
	- Praktische uitvoering. Er wordt aangegeven of het voorstel praktisch uitvoerbaar is. Eventuele problemen worden concreet benoemd	NVvR; interviews wetgeving
	- Bredere ontwikkeling en context. Het advies plaatst het voorstel in de context en gaat in op bredere ontwikkelingen	NVvR; interviews wetgeving
	- Inhoudelijke kwaliteit. Het advies is feitelijk juist, onderbouwd en beargumenteerd	NVvR; interviews wetgeving
	- Alternatieven aandragen. Er worden concrete suggesties gedaan voor alternatieven (indien negatief wordt geadviseerd over het voorliggende voorstel)	NVvR; interviews wetgeving
	- Leesbaarheid, Het advies is goed leesbaar en bevat geen overbodige details	NVvR; interviews wetgeving
	- Tevredenheid met de inhoud van de adviezen	NVvR; interviews wetgeving
	Impact van het advies	- Advies heeft een rol gespeeld in de besluitvorming
- Advies is aan de orde gekomen in algemeen overleg of behandeling in de Tweede en/of Eerste Kamer		NVvR; interviews wetgeving
- Tevredenheid over de effectiviteit van de adviezen		NVvR, Ledenenquête
Betrokkenheid en activiteiten NVvR anders dan advisering	Betrokkenheid en activiteiten NVvR m.b.t.	NVvR; interviews stakeholders
	- Algemene Wetgeving	
	- Opleidingsbeleid voor rechters en officieren	
	- Werving en Selectie	
	- Onafhankelijkheid en Ethiek	

Tabel 4. Toetsingskader deel 2: geven van tijdig (on)gevraagd advies

4. Functioneren als vertegenwoordiger van de beroepsgroep

131 In dit hoofdstuk staat de beoordeling centraal van de doeltreffendheid van de activiteiten die de NVvR als vertegenwoordiger van de beroepsgroep ontplooit. Hiermee beantwoorden we onderzoeksvraag 3, voor de algemene rol die de NVvR heeft als vertegenwoordiger van de beroepsgroep. In hoofdstuk 5 beantwoorden we deze vraag voor de meer specifieke rol die de NVvR heeft in het geven van advies.

132 Met stakeholders (Raad voor de rechtspraak (Raad), het Parket Generaal, het ministerie van Veiligheid en Justitie, de Nederlandse Orde van Advocaten en het Studiecentrum Rechtspleging) zijn interviews gehouden, waarin hen is gevraagd een beoordeling van de NVvR te geven op de criteria uit het toetsingskader. Zij hebben dit uitgedrukt in een rapportcijfer en hebben die vervolgens met ervaringen onderbouwd. Daarnaast hebben de leden in een enquête aangegeven hoe zij de NVvR op diezelfde punten beoordelen (zie voor een verantwoording van respons en representativiteit bijlage A). Tot slot hebben bestuursleden en medewerkers van het bureau in een zogenaamde 'zelfevaluatie' aangegeven hoe zij de prestaties van de NVvR beoordelen. Op basis hiervan wordt in dit hoofdstuk per onderwerp uit het toetsingskader (zie tabel 3) een beeld geschetst van de gepercipieerde doeltreffendheid van de NVvR als vertegenwoordiger van de beroepsgroep.

4.1 Betrokkenheid van de doelgroep

4.1.1 Percentage leden van de doelgroep

133 De NVvR heeft in totaal ruim drieduizend leden. Tabel 5 geeft een overzicht naar verschillende typen leden. Het grootste deel van de leden is rechter (58%), officieren van justitie vormen 14% van het ledenbestand. Van de rechters in Nederland is bijna driekwart lid van de NVvR, van de officieren van justitie is dit ruim de helft.

Type lid	Aantal leden	% van leden	Omvang doelgroep	% lid van doelgroep
Rechters	1.771	58%	2.400	74%
Rechter-plaatsvervangers	473	15%	1.108	43%
Officieren van justitie	417	14%	800	52%
Raio/rio	213	7%	-	
Postactief rechters	160	5%	-	
Postactief officieren van justitie	16	1%	-	
Overige leden	20	1%	-	
Totaal aantal leden	3.070	100%		

Tabel 5. Overzicht van verschillende typen leden van de NVvR in relatie tot de omvang van de doelgroep (peildatum eind 2012, opgave NVvR)

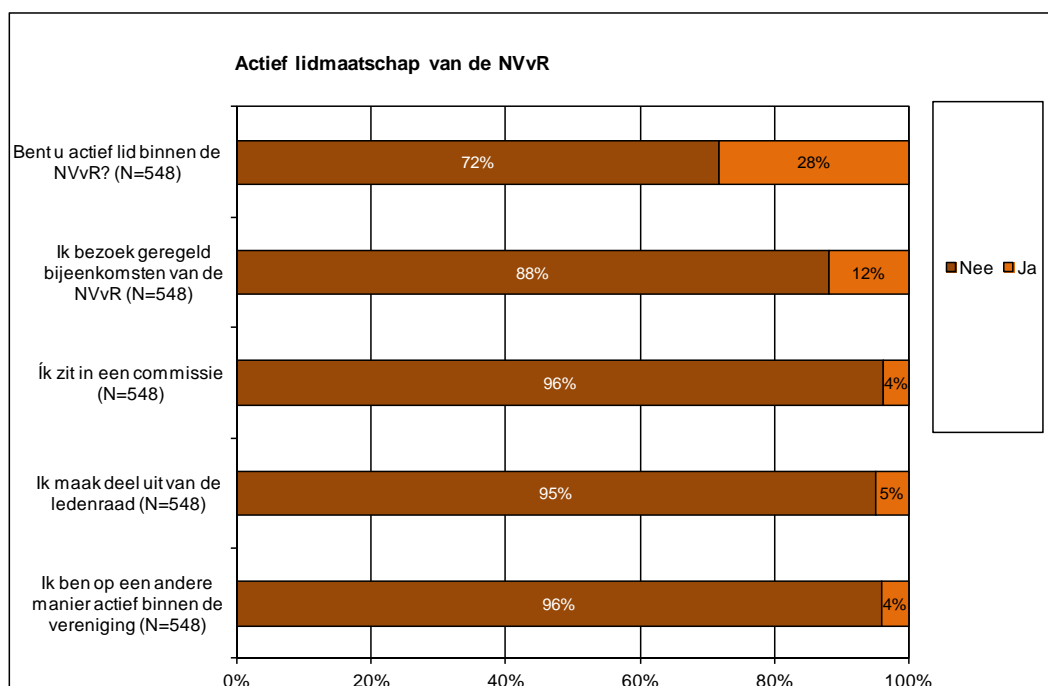
134 Het College geeft aan dat binnen het OM geluiden zijn dat de NVvR er vooral voor rechters is en dat dit een reden is voor sommige officieren om geen lid te worden. Vanuit de SSR wordt gemeld dat raio's maar mondjesmaat lid worden van de NVvR, omdat ze simpelweg de meerwaarde van het lidmaatschap niet inzien.

4.1.2 Aantal actieve leden

135 Leden geven volgens de NVvR vaak aan dat ze wel geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan een commissie of werkgroep, maar haken vaak af door werkdruk. Dat geldt met name voor jonge rechters en officieren. Het bestuur van de NVvR geeft aan dat er bij bijeenkomsten meer rechters aanwezig zijn dan officieren. Dat komt deels doordat officieren 'meer worden geleid door de waan van de dag': hun werkzaamheden zijn minder goed planbaar.

136 Het aantal actieve leden (deelnemers aan activiteiten) wordt door de NVvR vanaf 2011 bijgehouden en fluctueert van jaar tot jaar en is afhankelijk van de activiteiten van de NVvR in een jaar: aantal bijeenkomsten, netwerkfeest (in 2012), jubileum (in 2013) en werkgroepen. In 2011 werden 650 actieve leden geteld (21% van totaal), in 2012 waren het er 787 (26% van totaal; en daarbij nog 420 deelnemers aan het netwerkfeest). De stijgende lijn lijkt zich door te zetten in 2013 met 1.018 actieve leden in periode tot en met oktober (33% van het totaal).²³ Door de NVvR worden geen afzonderlijke aantallen bijgehouden van actieve leden in commissies of werkgroepen.

137 In de enquête geeft ruim een kwart van de respondenten aan zichzelf als actief lid te beschouwen van de NVvR, de meerderheid beschouwt zich echter niet als actief lid. De activiteit uit zich met name, maar niet uitsluitend, in het geregeld bezoeken van bijeenkomsten door 12% van de respondenten (zie Figuur 2).

Figuur 2. Percentage van de leden dat zichzelf beschouwt als actief lid

²³ Bij deze aantallen is sprake van dubbeltelling indien een lid bij meerdere bijeenkomsten in een jaar is geweest.

4.2 Vertegenwoordiger van de beroepsgroep

138 De NVvR wordt geacht om stem te geven aan de beroepsgroep, en daarbij aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan te belichten vanuit de samenhang tussen ZM en OM. Zoals in hoofdstuk 2 is beschreven, geeft de NVvR dit vorm door voeling te houden met wat er onder de leden leeft en wat hun standpunten zijn. Dit doet de NVvR door bijeenkomsten te organiseren en via meerdere kanalen discussie onder de leden te bevorderen. De NVvR vertegenwoordigt de stem van de magistratuur op basis daarvan richting media, politiek en samenleving.

4.2.1 NVvR als aanspreekpunt van de gehele beroepsgroep door stakeholders

139 De NVvR geeft aan dat zij nog onvoldoende wordt gebruikt door het College en de Raad als mogelijkheid om de beroepsgroep te bereiken. De NVvR stelt signalen te krijgen dat rechters en officieren zich onvoldoende gehoord voelen door Raad en het College (bijvoorbeeld inzake zaaksreglementen en de Herziening Gerechtelijke Kaart). Hoewel de NVvR aanbiedt om voor deze organisaties de achterban te raadplegen, wordt hier weinig gebruik van gemaakt. De NVvR had bijvoorbeeld graag een rol gespeeld in het raadplegen van en het creëren van draagvlak bij officieren in het kader van ZSM²⁴.

140 De respondent vanuit het College geeft aan dat de NVvR wel degelijk wordt gebruikt als medium om de achterban te bereiken, bijvoorbeeld door te spreken op bijeenkomsten die door de NVvR worden georganiseerd. De Raad geeft aan open te staan voor de ogen-en-orenfunctie van de NVvR, maar ook dat zij een eigen infrastructuur heeft, waarmee de achterban van rechters gemakkelijk te benaderen is.

4.2.2 De invulling van de eigenstandige rol van de beroepsvereniging

141 De NVvR is zelf van mening dat zij een eigenstandige rol inneemt binnen het krachtenveld van de rechtspraak. In tegenstelling tot het College en Raad richt de NVvR zich naar eigen zeggen meer op inhoudelijke aspecten van het advies, terwijl het College en de Raad zich meer richten op bedrijfsmatige aspecten. De Raad herkent zich hier niet in, aangezien zij zich naar eigen zeggen ook op inhoudelijke aspecten richt. Daarnaast is de NVvR van mening dat zij meer dan de andere organisaties naar buiten kan treden met kritische standpunten, omdat zij niet gebonden is aan een bestuurlijk kader. Kritische geluiden vanuit de beroepsgroep over de eigen organisatie (rechtspraak of Openbaar Ministerie) komen volgens de NVvR eerder binnen de beroepsvereniging naar boven, omdat deze de veiligheid biedt om vanuit het collectief een standpunt in te nemen²⁵. Tot slot merkt de NVvR op dat het College en de Raad niet altijd voldoende zicht hebben op wat er in de eigen organisatie speelt, terwijl de NVvR bij uitstek de organisatie is die de opvatting van de magistratuur verwoordt.

²⁴ ZSM is de nieuwe werkwijze van het OM, waarbij zo spoedig mogelijk na aanhouding van de verdachte een beslissing wordt genomen over het afdoeningstraject. ZSM staat voor *Zo Snel, Slim, Selectief, Samen, Simpel en Samenlevingsgericht Mogelijk*.

²⁵ De Rvdv herkent de 'vrije' rol van de NVvR, maar merkt daarbij op zelf niet te schromen kritische standpunten in te nemen indien nodig. Dit gebeurt overigens vaak in goede afstemming met de NVvR.

4.2.3 *Benutten van brugpositie tussen OM en ZM*

142 De NVvR probeert op twee niveaus een brugfunctie te vervullen tussen OM en ZM²⁶. Enerzijds doet zij dat binnen de vereniging op het niveau van de magistraat. De NVvR is van mening dat het goed lukt om de standpunten en belangen van rechters en officieren van justitie te verbinden en uit te dragen. Anderzijds probeert de NVvR op het bestuurlijke niveau van het College en de Raad een brugpositie te vervullen. Dit blijkt echter moeilijker in te vullen. De NVvR geeft aan dat zij moeite heeft om het College en Raad bij elkaar te brengen: "Die positie innemen, moet je gegund worden". Het bij elkaar brengen van deze organisaties op bestuurlijk niveau gebeurt nog onvoldoende. De NVvR zegt al ruim twee jaar bezig te zijn met het organiseren van een gezamenlijk overleg. In de praktijk komt dat niet van de grond omdat afspraken - door het College - worden afgezegd.

143 Het College geeft aan dat een 'brugoverleg' tussen Raad, College en NVvR voor veel onderwerpen 'niet zo zinnig is'. Het College is vooral bereid om onderwerpen te bespreken 'die ons binden', zoals de professionaliteit van de moderne magistraat. De respondenten vanuit de Raad geven aan het te waarderen dat de NVvR inhoudelijke onderwerpen agendeert, en dat de Raad daar op bestuurlijk niveau of trilateraal graag over spreekt. De Raad ziet geen rol voor de NVvR in het relationeel bestuurlijke verkeer tussen Raad en College, omdat deze partijen al regulier bestuurlijk overleg hebben.

144 Vanuit de Directie Wetgeving (DW, staats- en bestuursrecht) wordt aangegeven dat zij de NVvR vooral zien als vertegenwoordiger van de ZM. Hoewel dat bij hen te verklaren is uit het rechtsgebied, bestaat ook bij de respondent van DW (sectie strafrecht) en de respondent bij de RvS dit beeld. Zij geven aan dat zij de visie vanuit het OM ontvangen door middel van het advies van het College. Hoewel zij beseffen dat dit niet zonder meer ook de stem van de officieren is, zeggen ze geen behoefte te hebben aan een prominentere visie van de officieren in het advies van de NVvR.

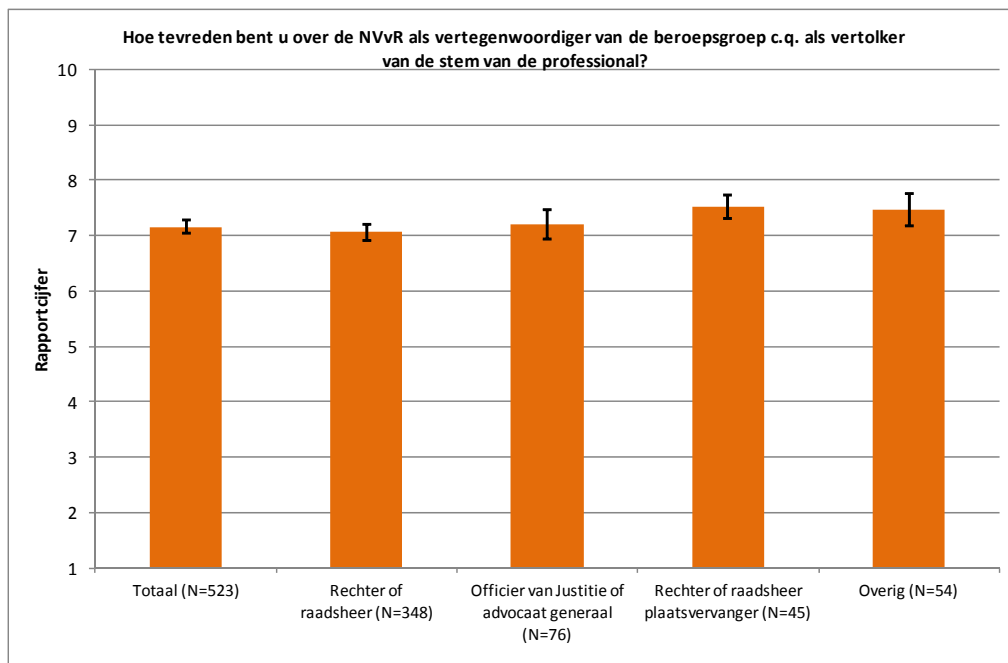
4.2.4 *Tevredenheid van leden over NVvR als de vertegenwoordiger van hun beroepsgroep*

145 De leden geven de NVvR als vertegenwoordiger over het algemeen een ruim voldoende rapportcijfer op de volgende aspecten:

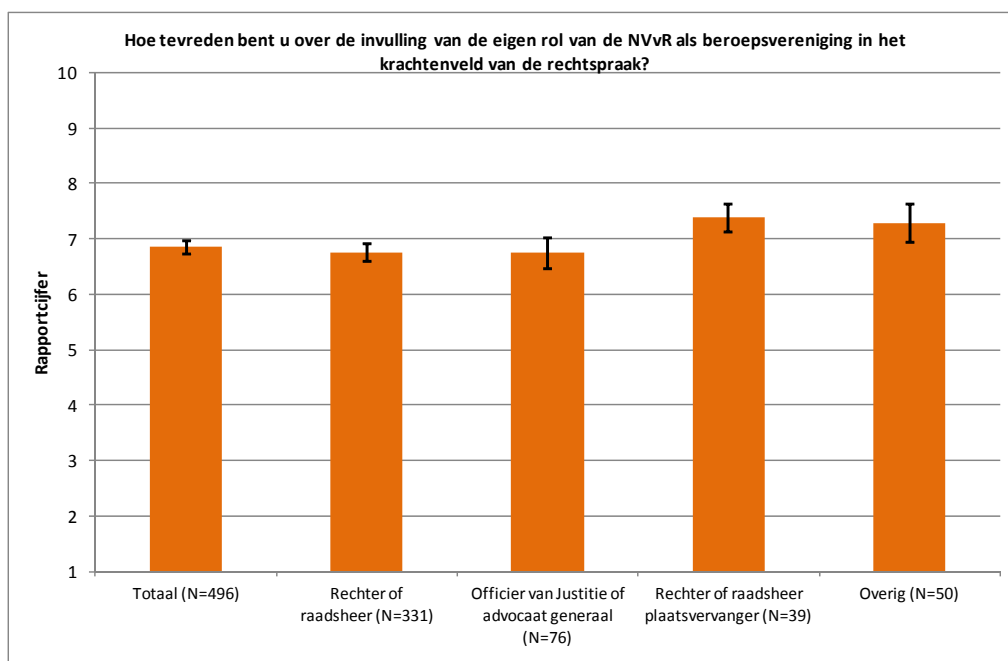
- a. Vertegenwoordiging van de beroepsgroep en vertolking van de stem van de professional (gemiddeld een 7,2);
- b. De eigen rol van de NVvR in het krachtenveld van de rechtspraak (gemiddeld een 6,9);
- c. Het benutten van de overkoepelende rol vanuit de samenhang van OM en ZM (gemiddeld een 6,7).

²⁶ De NVvR maakt hierbij de kanttekening dat 'het benutten van de brugpositie' alleen kan bij het strafrecht, en dat het vervullen van die brugpositie dus slechts op een deel van hun werkterrein betrekking heeft.

146 Rechter-plaatsvervangers beoordelen de NVvR op deze aspecten steeds positiever dan de (reguliere) rechters. Figuren 3 tot en met 5 illustreren deze verschillen²⁷.

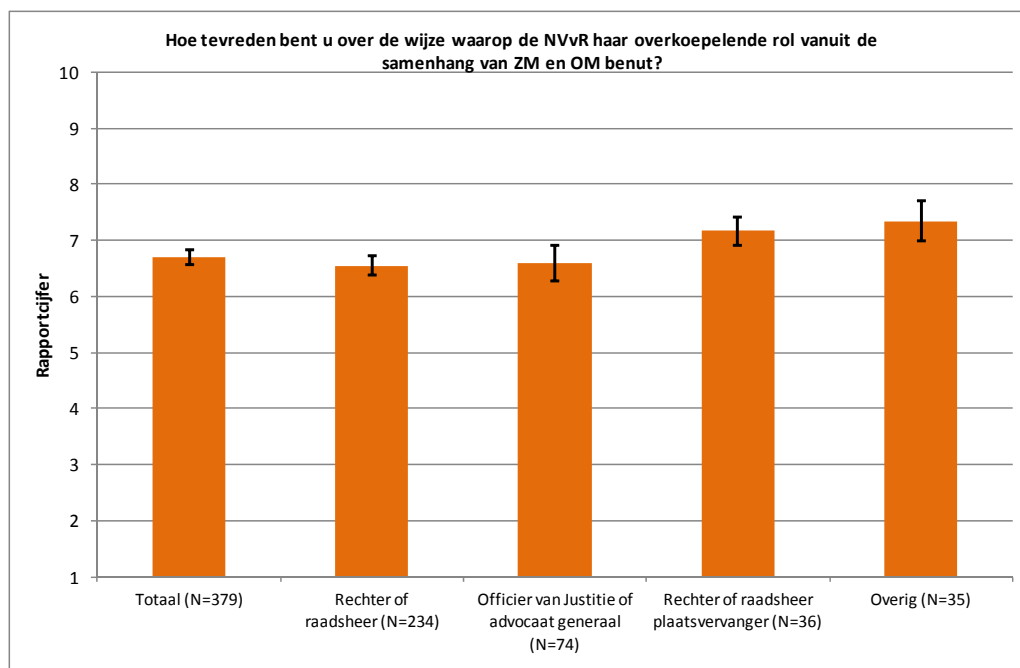
Figuur 3. Tevredenheid van de leden over 'stem van de professional'²⁸

Figuur 4. Tevredenheid van de leden over de eigenstandige rol van de NVvR

²⁷ Toelichting op de figuren: De bandbreedte rond het gemiddelde dat in de figuren is weergegeven, geeft 95% betrouwbaarheidsinterval van het gemiddelde weer. In de tekst worden steeds alleen die verschillen benoemd die statistisch significant zijn (met een alpha van 0,05 en een tweezijdige toetsing).

²⁸ De categorie 'overig' bestaat uit rechters en officieren in opleiding en uit gepensioneerde leden van de NVvR.

Figuur 5. Tevredenheid van de leden over de brugfunctie tussen OM en ZM

4.3 Gesprekspartner richting politiek

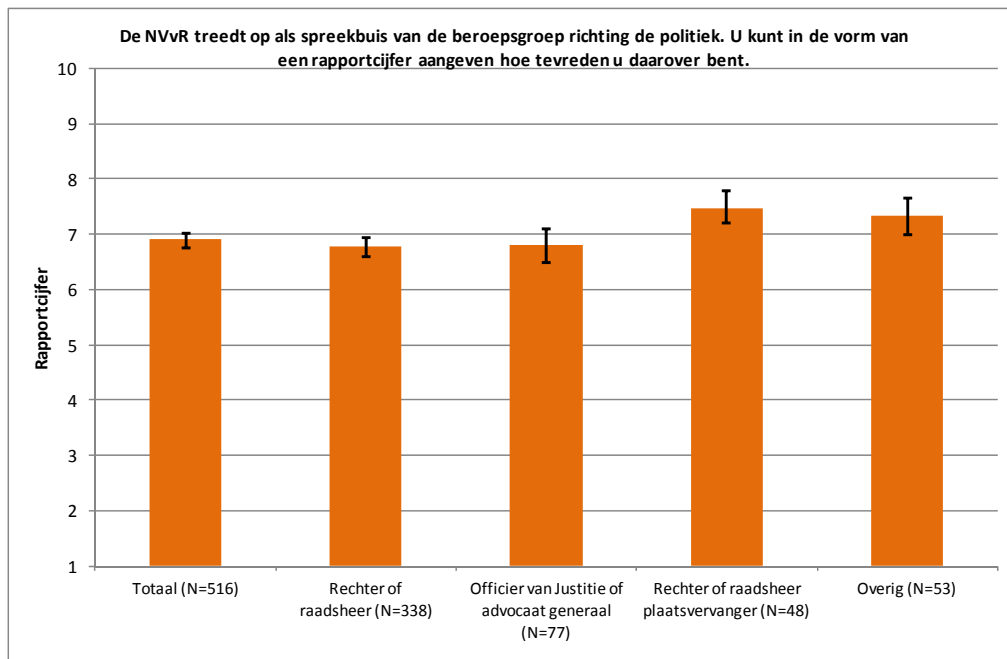
4.3.1 Invulling rol als gesprekspartner richting politiek

147 De NVvR zelf is van mening dat zij de afgelopen jaren zich steeds meer de standpunten ook informeel uitdraagt. Waar de NVvR voorheen op het standpunt stond alleen via adviezen te spreken, onderhoudt de NVvR nu direct contact met politici. In die contacten stelt de NVvR zich zowel op als vraagbaak voor politici, maar neemt ook nadrukkelijk de actieve rol door onderwerpen aan te dragen waar politici volgens de NVvR iets van zouden moeten vinden. Om de kans op effectief uitdragen van standpunten te vergroten, houdt het bureau van de NVvR een dossier bij waarin politieke ontwikkelingen worden gevolgd. Zodoende probeert zij in te schatten op welk moment en bij welke persoon het onder de aandacht brengen van een standpunt of advies het meest effect kan sorteren. Dat resulteert bijvoorbeeld in het versturen van een brief aan de Tweede Kamer vlak voordat het onderwerp wordt behandeld waarover de NVvR advies heeft gegeven. Dit acht de NVvR vooral nodig als het wetsvoorstel na consultatie inmiddels is gewijzigd ten opzichte van de versie waarover de NVvR advies heeft gegeven.

148 De NVvR is van mening een goede gesprekspartner richting politiek te zijn, omdat ze ook iets te 'geven' hebben: politici hebben baat bij contact met de NVvR. Politici hebben volgens het bestuur behoefte aan een toelichting op adviezen, zodat het advies meer kleur krijgt en zij zodoende zelf praktijkvoorbeelden kunnen doorvertellen. Een toelichting is 'meer verhalend' dan een advies. Het bestuur geeft aan dat Kamerleden over het algemeen de voorzitter van de NVvR goed weten te vinden.

4.3.2 Waardering van leden voor de rol als gesprekspartner richting politiek

149 Leden van de NVvR zijn over het algemeen tevreden over het optreden van de NVvR als spreekbuis richting de politiek (gemiddeld cijfer 6,9). Rechters-plaatsvervanger zijn hierover positiever dan rechters en officieren van justitie. Figuur 6 illustreert deze verschillen.

Figuur 6. Tevredenheid van de leden over optreden als spreekbuis van de beroepsgroep richting de politiek

4.4 Optredens of publicaties

4.4.1 Optredens of publicaties in de media om standpunt te laten horen

150 De NVvR geeft aan dat zij het afgelopen jaar bewust heeft ingezet op het toelichten van standpunten via de media. In bijlage D zijn de mediamomenten van de eerste helft van 2013 opgenomen. Een registratie van de jaren daarvoor heeft de NVvR niet bijgehouden, waarmee het signaleren van een feitelijke trend niet mogelijk is. Desondanks is er volgens de NVvR sprake van een sterke toename in het aantal mediamomenten. Deels is die volgens de NVvR toe te schrijven aan het feit dat zij er bewust voor heeft gekozen om de media meer op te zoeken. Deels is die toename het gevolg van de mogelijkheden die zich voordoen: volgens de NVvR zijn er momenteel relatief veel onderwerpen actueel die de kwaliteit van de rechtspleging aangaan en waarover zij de media kunnen en willen opzoeken.

151 Omdat de NVvR een grote en diverse achterban vertegenwoordigt, kan de NVvR niet altijd met de pers spreken zonder leden te raadplegen. De NVvR meent dat dit noodzakelijke 'traagheid' is, omdat zij het als vertegenwoordiger van de beroepsgroep niet kunnen maken bij belangrijke onderwerpen 'voor hun beurt' te spreken. Veelal is bij bureau, bestuur en commissies echter al wel bekend hoe leden over onderwerpen denken, waardoor een interne consultatieronde voldoende is om een standpunt te kunnen formuleren. De NVvR geeft aan dat het in dit opzicht een voordeel is dat ze een kleine organisatie zijn: ze kunnen sneller (dan

bijvoorbeeld het College en de Raad) reageren richting de media. Het bureau geeft aan dat zij merken dat dit door de pers wordt gewaardeerd.

152 Stakeholders geven aan dat de NVvR meer zichtbaar is in de media dan voorheen. Over het algemeen spreken zij hun waardering uit voor de wijze waarop zowel de huidige als de voormalige voorzitter invulling geven aan hun rol als boegbeeld. De Raad is hierbij van mening dat de NVvR hierbij wel een meer kritische afweging moet mogen maken of een podium wel of niet benut moet worden. Er wordt door sommige respondenten echter opgemerkt dat de NVvR soms 'momentum' mist doordat zij eerst de achterban moeten raadplegen voordat zij naar buiten kunnen treden met een standpunt. Ook wordt genoemd dat standpunten vaak zijn afgevlakt, omdat zoveel mogelijk leden zich erin moeten kunnen herkennen: dat maakt de standpunten 'te behoudend', 'te voorzichtig' en 'te weinig innovatief'. De NVvR meldt dat voorzichtigheid nodig is om 'de stem van de beroepsbeoefenaar' te kunnen laten horen. Tot slot stellen sommige respondenten dat de NVvR te weinig leidend is in het agenderen van onderwerpen in de media. De NVvR geeft aan dat de media niet op dergelijke wijze werken. Desondanks doet de NVvR wel moeite om contacten met journalisten te onderhouden en ze te voeden met informatie, en ze te wijzen op belangrijke onderwerpen.

4.4.2 *Waardering van de leden voor optreden in de media*

153 De leden van de NVvR geven het optreden in de media gemiddeld genomen een ruime voldoende. Zowel de prioritering van de onderwerpen als de wijze waarop de NVvR overkomt worden gemiddeld met een 7,0 beoordeeld.

4.5 **Producten**

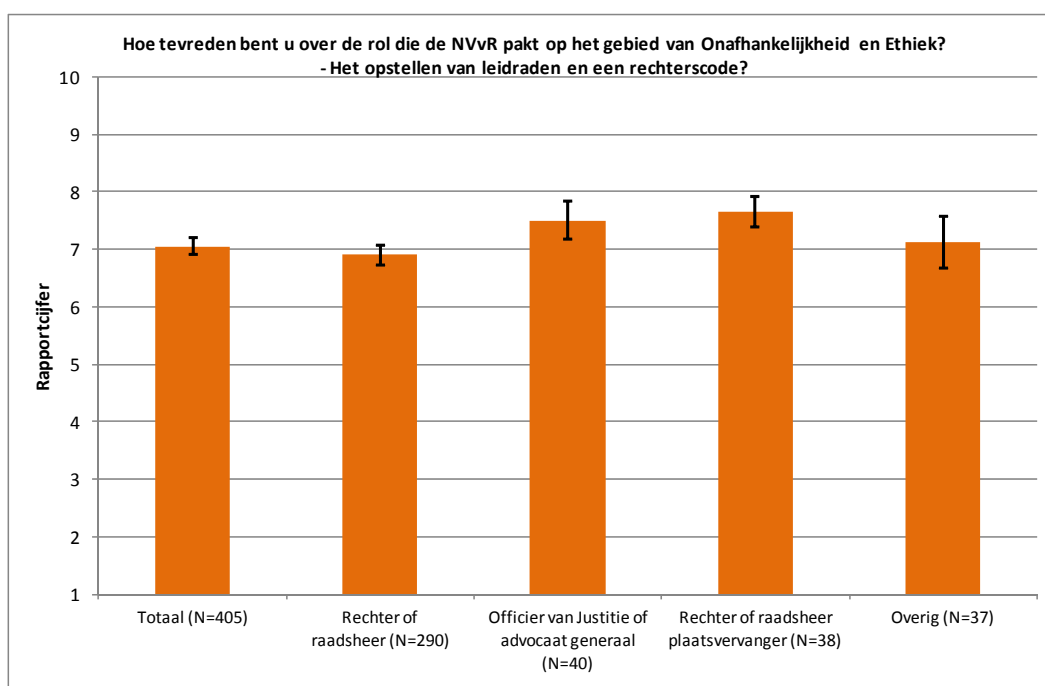
4.5.1 *Oplevering van producten (zoals leidraden en codes)*

154 De NVvR heeft veel tijd en moeite gestoken in het opstellen van de rechterscode en Leidraad Nevenfuncties. Zij geeft aan trots te zijn op het resultaat omdat deze in de praktijk worden gebruikt. Volgens de NVvR heeft de Leidraad Nevenfuncties bijvoorbeeld tot gevolg gehad dat magistraten 'elkaar nu boos aankijken als nevenfuncties niet worden vermeld'.

155 Stakeholders trekken niet zozeer het nut van de rechterscode in twijfel als wel de noodzaak van het opstellen van een eigen rechterscode, terwijl de Raad al een gedragscode had ontwikkeld - die weliswaar niet alleen op rechters van toepassing is, maar op al het personeel dat werkzaam is binnen de rechtspraak. Deze stakeholders hebben de indruk dat de NVvR op dit punt weinig efficiënt heeft gewerkt, omdat er veel tijd is gestoken in het opstellen van de NVvR-code, terwijl het resultaat vergelijkbaar zou zijn met de gedragscode van de Raad. Naar de mening van de NVvR is het resultaat van beide codes echter niet vergelijkbaar, aangezien de gedragscode van de Raad te algemeen is om van functie te zijn voor de rechters. Recent is onderkend dat de codes samengevoegd dienen te worden: er is een werkgroep opgericht die onder leiding van de vorige NVvR-voorzitter beide codes gaat samenvoegen, waarbij een specialist wordt opgenomen voor rechters.

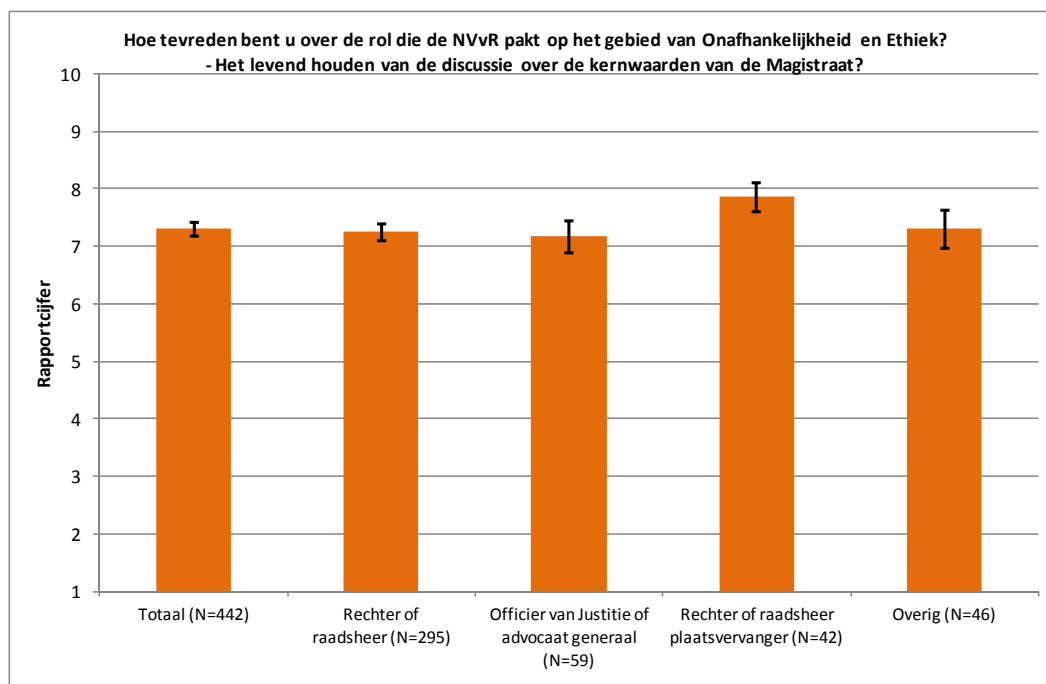
4.5.2 Waardering van leden voor initiatieven en producten van de NVvR (zoals leidraden, codes)

156 De leden zijn over het algemeen tevreden over de rol die de NVvR pakt op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek. Het opstellen van leidraden en codes wordt gemiddeld met een 7,1 gewaardeerd. Officieren van justitie en rechters-plaatsvervanger zijn hierover positiever dan rechters. Ook het levend houden van de discussie over de kernwaarden van de magistratuur wordt als voldoende gewaardeerd door de leden. Het levend houden van de discussie wordt door rechters-plaatsvervangers hoger gewaardeerd dan door rechters en officieren van justitie. Figuren 7 en 8 illustreren de scores en de verschillen.

Figuur 7. Tevredenheid over leidraden en een rechterscode

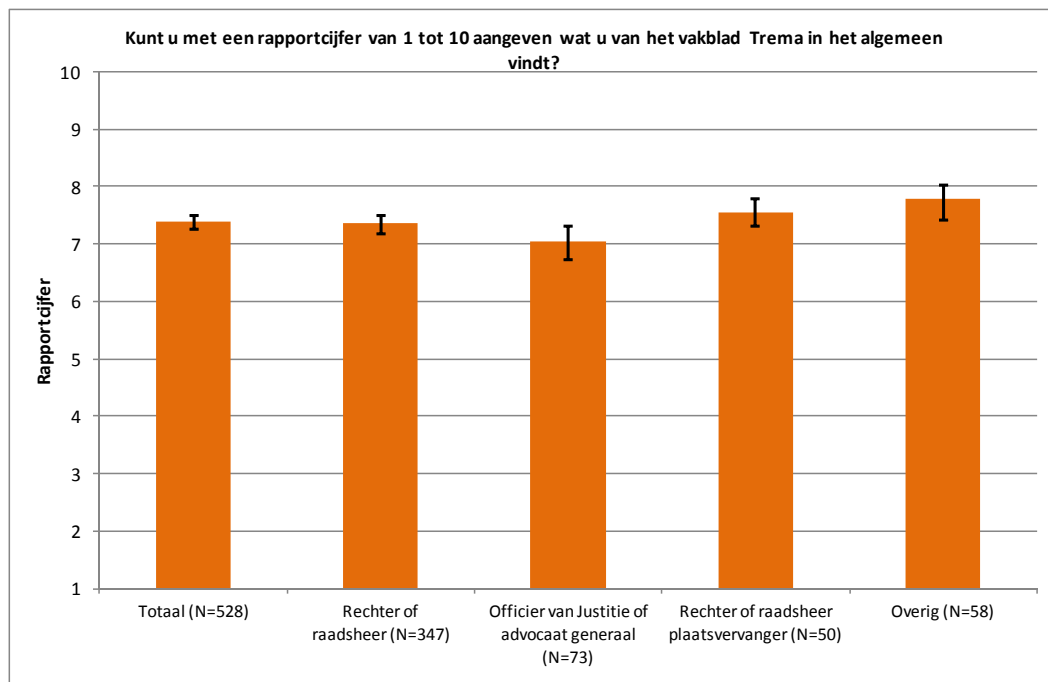

Figuur 8. Tevredenheid over het levend houden van de discussie over de kernwaarden van de Magistraat

4.5.3 Trema

157 De NVvR stelt dat de waardering van de leden voor Trema groot is. De voornaamste kritiek die de NVvR ter ore komt is dat er relatief veel artikelen over het strafrecht gaan. Dit is volgens de NVvR echter een bewuste keuze om het blad ook aantrekkelijk te houden voor officieren. De NVvR geeft aan dat Trema een relatief grote kostenpost is en dat daarom over een digitale versie wordt nagedacht.

158 Uit de enquête blijkt dat de leden Trema inderdaad positief waarderen met een (ruim) voldoende rapportcijfer (7,4). Officieren van justitie zijn iets kritischer op het blad Trema dan andere leden, maar waarderen het blad gemiddeld genomen wel met een cijfer 7,1. Figuur 9 illustreert deze verschillen.

Figuur 9. Tevredenheid over het vakblad Trema

4.6 Bijeenkomsten

159 De NVvR organiseert bijeenkomsten voor leden om zodoende discussie tussen leden te faciliteren. Dit stelt de NVvR in staat om voeling te houden met wat er in de achterban leeft en wat hun standpunten zijn. Dit heeft de NVvR nodig om haar rol als vertegenwoordiger van de beroepsgroep uit te voeren.

4.6.1 Organisatie van bijeenkomsten voor leden

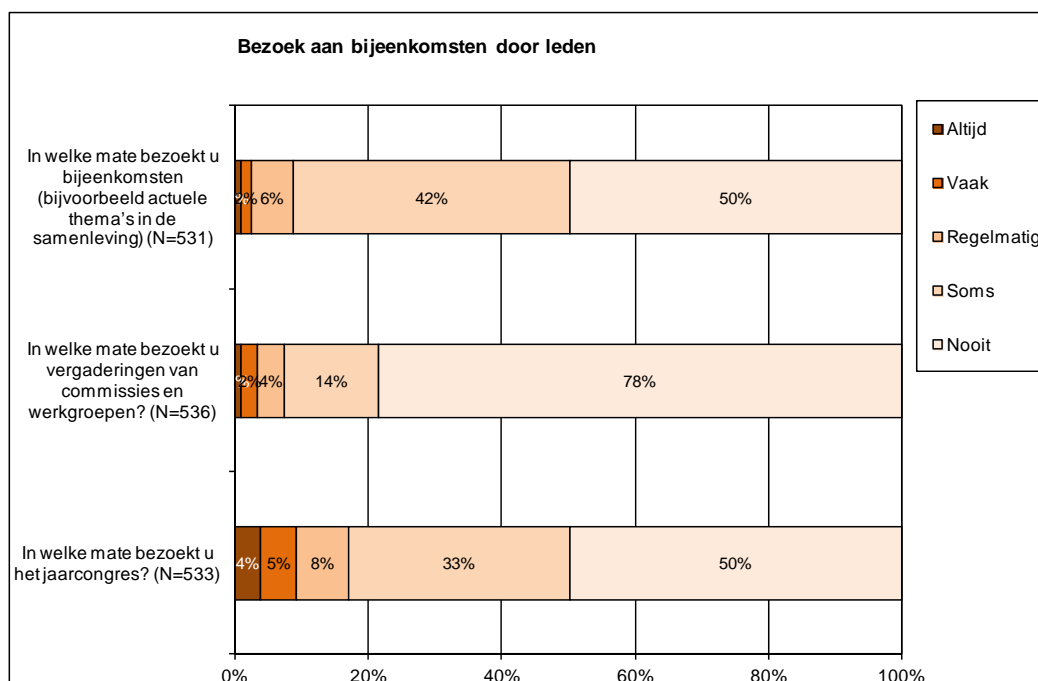
160 De organisatie van bijeenkomsten is de afgelopen jaren (sinds 2010) geprofessionaliseerd, door bijeenkomsten al in november vast te leggen voor het daarop volgende jaar, meer te sturen op het realiseren van het jaarplan en door de bijeenkomsten 'tot in de puntjes' te verzorgen. Het bureau van de NVvR is inmiddels naar eigen zeggen zeer goed in staat om zelf efficiënt (grote) bijeenkomsten te organiseren.

161 De meeste stakeholders geven aan dat zij het een belangrijke taak vinden van een beroepsvereniging om leden bij elkaar te brengen en onderkennen daarmee het nut van bijeenkomsten. Op de wijze van organisatie of op de inhoud van de bijeenkomsten hebben de meeste stakeholders echter geen zicht en kunnen er daarom ook geen uitspraken over doen.

162 Vanuit de SSR is gesteld dat het organiseren van bijeenkomsten veel meer in afstemming met de SSR zou kunnen gebeuren. Nu gebeurt het met enige regelmaat dat de NVvR en de SSR vlak achter elkaar een vergelijkbare bijeenkomst organiseren (bijvoorbeeld over integriteit). De actueelbijeenkomsten van de NVvR (die in de perceptie van de SSR tot doel hebben de kennis van de leden te vergroten en daarmee de core business van de SSR raken) zouden volgens deze respondent bovendien mogelijk beter overgelaten kunnen worden aan de SSR. De NVvR geeft echter aan dat magistraten juist voor dergelijke bijeenkomsten lid zijn van de NVvR. De NVvR is van mening dat zij interessante bijeenkomsten organiseren voor hun leden, aangezien het aantal bezoekers in 2013 is gestegen ten opzichte van 2012. Vooral 'actueelbijeenkomsten' blijken populair. Hoewel de (meeste) bijeenkomsten ver vooruit worden gepland, blijken leden vaak op het laatste moment niet te komen. De NVvR wijt dit aan de werkdruk.

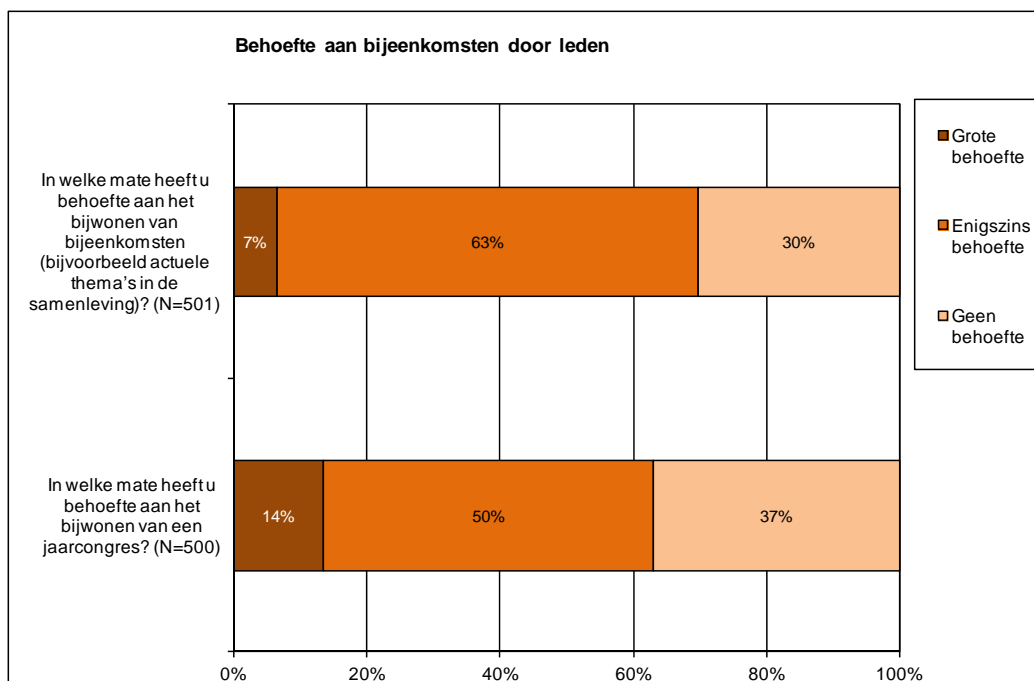
4.6.2 Bezoek van en behoefte aan bijeenkomsten

163 De helft van de respondenten van de enquête geeft aan wel eens naar bijeenkomsten te komen of naar het jaarcongres, de andere helft van de respondenten echter niet. Vergaderingen van commissies en werkgroepen worden door 22% van de respondenten wel eens ('soms' tot 'altijd') bezocht, door 78% echter niet. Zie Figuur 10 voor de resultaten.

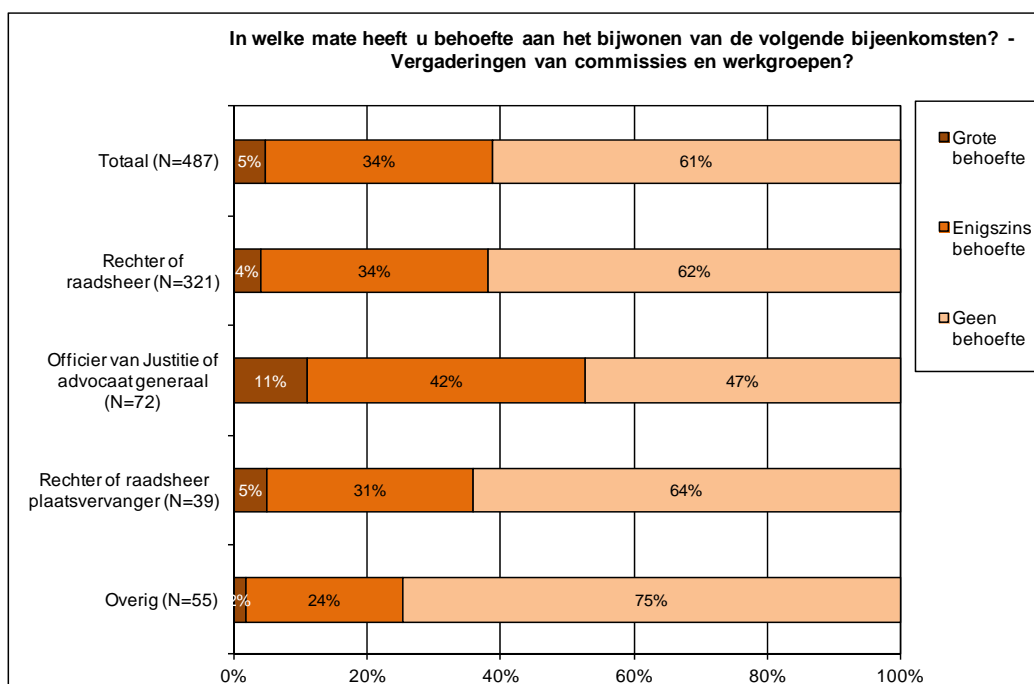

Figuur 10. Bezoeken aan bijeenkomsten door leden

164 De bijeenkomsten voorzien in een behoefte bij de respondenten die groter is dan op basis van de opkomst afgeleid kan worden (zie figuur 11). Van de respondenten van de enquête geeft 70% aan enigszins behoefte te hebben aan bijeenkomsten (30% heeft deze behoefte niet) en 63% stelt het jaarcongres op prijs (tegen 37% die hier geen behoefte aan heeft). Van de respondenten heeft 39% behoefte aan het bijwonen van vergaderingen van commissies en werkgroepen (zie figuur 12). Officieren van justitie hebben meer behoefte aan het bijwonen van deze vergaderingen dan andere leden.

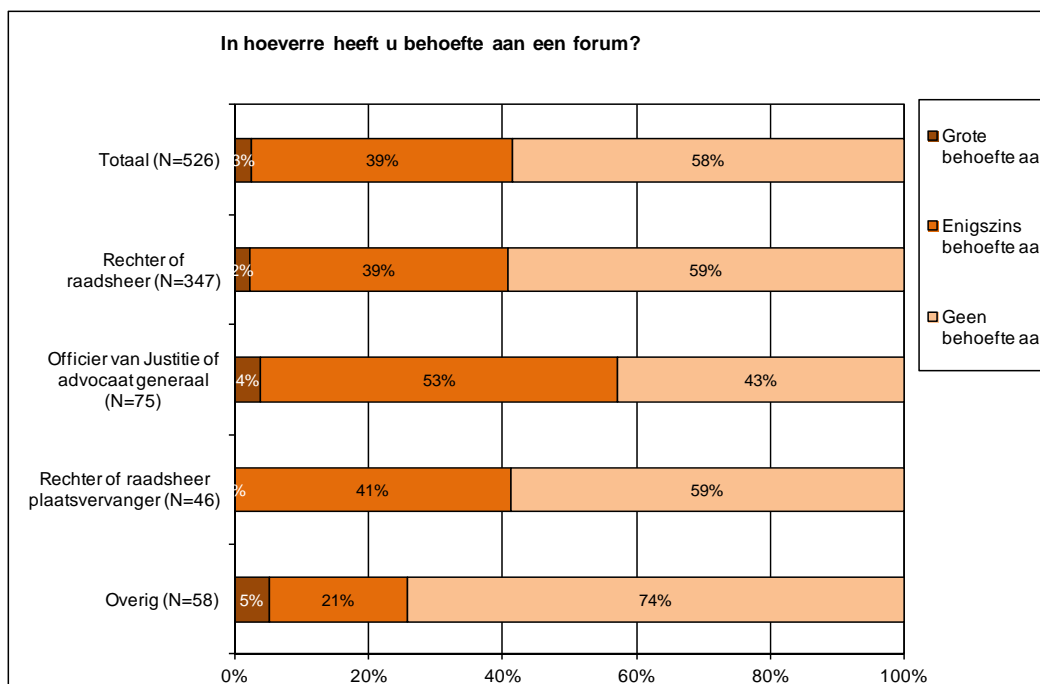

Figuur 11. Behoeft aan bijeenkomsten

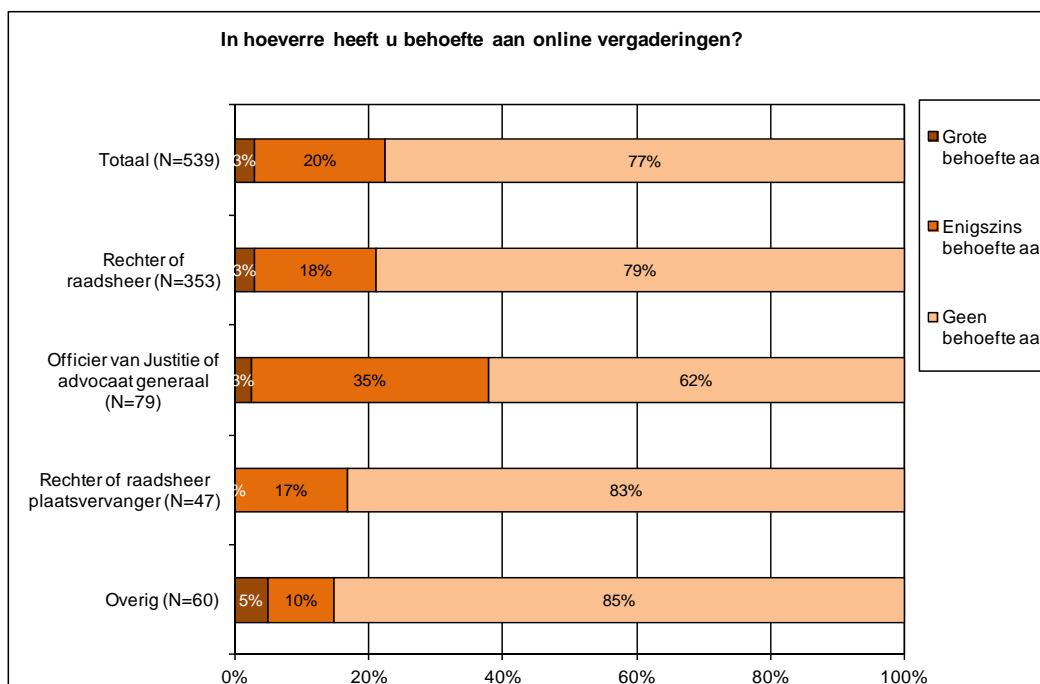

Figuur 12. Behoeft aan het bijwonen van commissies en werkgroepen

165 Een forum en online vergaderingen zijn nieuwe werkvormen die in een behoefte voorzien voor een minderheid van de respondenten (zie de figuren 13 en 14). Een forum voorziet voor 42% van de respondenten in een behoefte en online vergaderingen voor 23% van de respondenten. De meeste respondenten hebben aan deze nieuwe werkvormen echter geen behoefte. Aan beide nieuwe werkvormen is onder officieren van justitie meer behoefte dan onder andere leden.

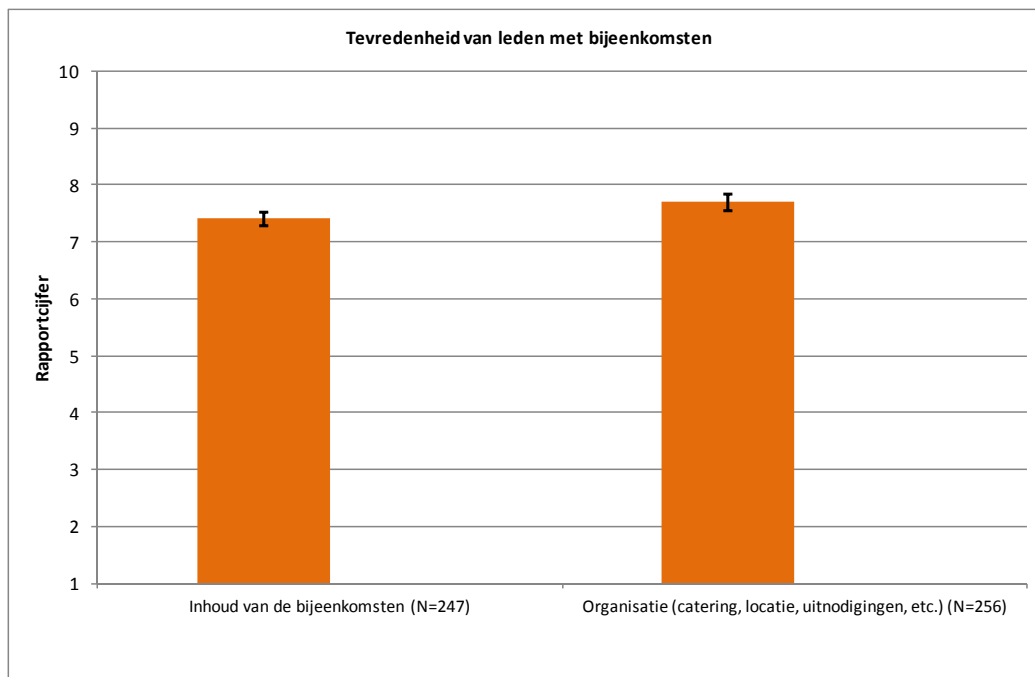
Figuur 13. Behoeftte aan een forum

Figuur 14. Behoeftte aan online vergaderingen

4.6.3 Waardering leden voor de bijeenkomsten

166 De leden waarderen zowel de inhoud (7,4) als de organisatie (7,7) van de bijeenkomsten met een ruim voldoende tot goed rapportcijfer (zie Figuur 15).

Figuur 15. Tevredenheid van de leden over bijeenkomsten

4.7 Standpunten

167 Op basis van raadpleging van de leden bepaalt de NVvR haar standpunten. Behalve richting het ministerie en de politiek kan de NVvR ook richting andere stakeholders haar standpunten informeel uitdragen, zoals richting de Raad en het College. Vanuit het College bestaat de indruk dat de NVvR niet altijd met een strategische agenda aan tafel komt, terwijl de NVvR juist gebruik zou kunnen maken van de momenten waarop er informeel contact is tussen College en NVvR. Andere stakeholders geven aan geen zicht te hebben op de politieke lobby van de NVvR.

4.7.1 Mate waarin en proces waarmee standpunten worden gevoed door interne discussie

168 De NVvR doet naar eigen zeggen veel moeite om de mening van de beroepsgroep te peilen: via commissies, Ledenraad, bijeenkomsten op specifieke onderwerpen, 'polls' via Ledennet en expertmeetings. Met name op de grotere thema's peilt de NVvR uitgebreid. Ondanks de diversiteit in de achterban meent de NVvR dat zij hier 'altijd wel een rode draad uit kan halen' waardoor het bepalen van een gedragen standpunt in de regel mogelijk is. De respondent vanuit het College geeft aan dat de standpunten van de NVvR hem meestal niet vreemd voorkomen, omdat hij ze al vanuit de eigen achterban had gehoord. Op basis daarvan heeft hij de indruk dat de NVvR aardig goed peilt en zodoende tot gedragen standpunten komt.

169 In de praktijk moeten bestuursleden van de NVvR in overleggen met stakeholders soms een standpunt innemen of een toezegging doen op basis van een eigen inschatting van hoe de leden daarover denken. Een stakeholder geeft aan dat dit er soms toe leidt dat de NVvR later op een standpunt of afspraak moet terugkomen. Dit heeft soms een nadelig effect op de afspraken die de NVvR met andere organisaties heeft gemaakt.

170 Meerdere respondenten geven als kritische noot bij de totstandkoming van de standpunten van de NVvR het voorbeeld van het 'Leeuwarder manifest'²⁹. Zij zijn van mening dat de NVvR zich er te snel achter heeft geschaard en onvoldoende heeft gepeild of de gehele achterban zich in dat standpunt kon vinden. De Raad is op dit punt ronduit kritisch en stelt dat de NVvR 'de boot heeft gemist', omdat de NVvR verrast was door het manifest. Dat is volgens hen een teken dat de beroepsvereniging onvoldoende weet wat er in de beroepsgroep speelt. De NVvR stelt dat zij wel degelijk op de hoogte was van de onvrede in de achterban en dat dit intern ook al langer onderwerp van gesprek was.

4.7.2 Herkenning standpunten NVvR door leden

171 De leden geven in de enquête de NVvR een ruim voldoende tot goed rapportcijfer (7,5) voor de herkenning van de standpunten (bijvoorbeeld die ten aanzien van de herziening gerechtelijke kaart, minimumstraffen, griffierechten, enkelbanden en bezuinigingen OM).

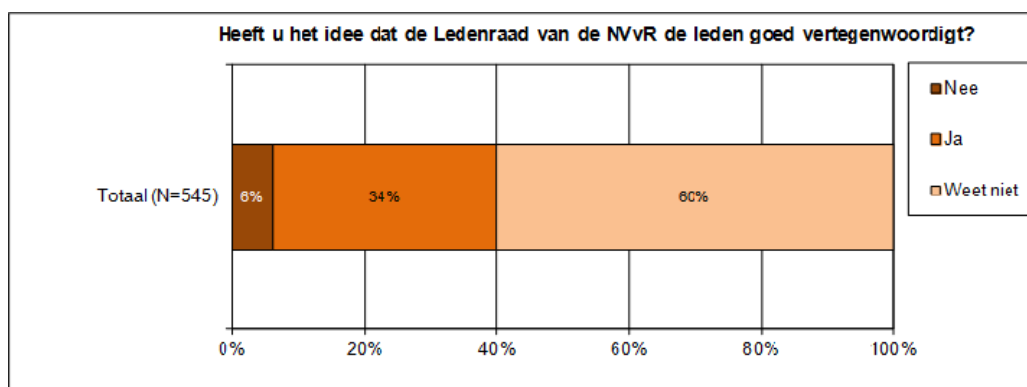
4.8 Overige aspecten van de beroepsvereniging

172 Het merendeel van de geïnterviewden geeft aan dat de NVvR een 'echte' beroepsvereniging is en goed in staat is om het geluid van de werkvloer voor het voetlicht te brengen. Er wordt door enkele respondenten echter getwijfeld of de NVvR ook in staat is om werkelijk een vuist te maken en 'dingen voor elkaar te krijgen'. Die twijfel komt voort uit de constatering dat er in het bestuur minder dan voorheen sprake is van 'bestuurs-senioriteit'. Bestuurlijke zwaargewichten zouden zich geen kandidaat stellen voor een positie in het bestuur van de NVvR omdat zij die bestuursfunctie niet kunnen verenigen met hun functie binnen de ZM of het OM. De vereiste kritische houding bij een bestuursfunctie bij de NVvR staat namelijk mogelijk op gespannen voet met de eigen functie.

173 Daarnaast wordt door geïnterviewden vanuit de Raad gesteld dat de Ledenraad van de NVvR niet per definitie een representatieve afspiegeling is van de leden van de NVvR. Een representatieve afspiegeling is belangrijk, zodat de leden zich herkennen in de koers van de NVvR. Dan kan de Raad ervan uitgaan dat deze koers een breed draagvlak heeft bij de leden. Op dit punt wordt de NVvR kortom niet altijd gezien als een goede vertegenwoordiger van de beroepsgroep.

174 De enquête onder de leden bevestigt dat de Ledenraad mogelijk een aandachtspunt is, aangezien de meerderheid van de respondenten niet weet of de Ledenraad de leden goed vertegenwoordigt. Kennelijk hebben zij onvoldoende zicht op de Ledenraad om deze positief of negatief te beoordelen (zie Figuur 16).

²⁹ In dit manifest, dat is geschreven door enkele raadsheren van het gerechtshof Leeuwarden, wordt kritiek geuit op de productiedruk binnen de rechtspraak en op de rol die de Raad voor de rechtspraak en de gerechtsbesturen daarin spelen. Bron: <http://www.rechtspraak.nl/Actualiteiten/Nieuws/Documents/Manifest.pdf>.

Figuur 16. Vertegenwoordiging door de Ledenraad

4.9 Tussenconclusie

175 De NVvR stelt zich op als vertegenwoordiger van de beroepsgroep. Zij is in het algemeen goed in staat om de standpunten van de achterban te vertolken. De leden zijn gemiddeld genomen tevreden over de NVvR als vertolker van de stem van de professional, haar eigen rol in het krachtenveld van de rechtspraak, de wijze waarop zij haar overkoepelende rol vanuit OM en ZM benut en het optreden als gesprekspartner richting de politiek. De NVvR wordt echter nog niet in haar volle potentieel benut als aanspreekpunt voor de beroepsgroep. Door de Raad en het College wordt de NVvR slechts in beperkte mate als aanspreekpunt gebruikt. Het invullen van een brugpositie tussen het College en de Raad blijkt in de praktijk voor de NVvR onhaalbaar. Op het niveau van de magistratuur lukt dit wel.

176 De afgelopen jaren is de NVvR meer en meer zichtbaar geworden in de media. Stakeholders zijn over het algemeen positief over de invulling die de NVvR daaraan geeft. Ook de leden beoordelen de onderwerpen en de wijze waarop de NVvR daarmee in de media komt positief. NVvR kan door haar kleine bureauorganisatie relatief snel reageren op de actualiteit. Desondanks geven de stakeholders aan dat de NVvR soms momentum mist en te behoudend reageert, mede doordat zij eerst de achterban raadpleegt. De NVvR acht deze voorzichtigheid bij belangrijke onderwerpen echter noodzakelijk.

177 De NVvR levert waardevolle producten. Trema is als vakblad een belangrijk product van de NVvR. Het vakblad wordt positief gewaardeerd door de leden, maar is doordat deze op papier wordt uitgegeven ook een grote kostenpost. Zowel over de inhoudelijke invulling als de manier van uitgeven bestaan uiteenlopende wensen. Eenmalige producten van de NVvR zijn de afgelopen jaren onder andere de rechterscode en de leidraad nevenfuncties geweest. De leden zijn positief over de rol die de NVvR hier pakt in het opstellen van leidraden en een rechterscode, evenals het levend houden van de discussie over kernwaarden. Stakeholders zijn op dit punt wat kritischer en zien dubbeling met vergelijkbare initiatieven van de Raad.

178 Voor de NVvR voorziet het organiseren van bijeenkomsten in diverse behoeften: het bij elkaar brengen van leden, het faciliteren van de discussie tussen leden, het houden van voeling met de achterban en ook het bevorderen van het kennisniveau van de leden. De waarde van de bijeenkomsten wordt breed gedeeld. De helft van de leden bezoekt wel eens een bijeenkomst, en een ruime meerderheid geeft aan dat deze in een behoefte voorzien. Zowel de inhoud als de organisatie van de bijeenkomsten wordt door de leden positief

gewaardeerd. Afstemming met stakeholders is wel gewenst om te voorkomen dat vrijwel gelijktijdig gelijksortige bijeenkomsten worden georganiseerd.

179 De NVvR geeft aan zorgvuldig te zijn in het vaststellen van standpunten en peilt de mening van de beroepsgroep door middel van commissies, de Ledenraad, bijeenkomsten en polls. De leden kunnen zich gemiddeld genomen goed vinden in de standpunten. Kritische noten van stakeholders zijn dat de NVvR soms na peiling van de leden toch terug moet komen op eerder gemaakte afspraken, of verrast lijkt te worden door kritische geluiden in de achterban. De NVvR geeft aan dat dit slechts een enkel incident betreft.

180 De organisatiegraad van de achterban door de NVvR is relatief hoog. Van de rechters is driekwart lid en van de officieren van justitie de helft. Ruim een kwart van de leden geeft aan zichzelf als actief lid te beschouwen.

181 De Ledenraad is binnen de NVvR een punt van aandacht. Stakeholders geven aan twijfels te hebben bij de representativiteit van de Ledenraad. Desgevraagd geeft meer dan de helft van de leden aan niet te weten of de Ledenraad de leden goed vertegenwoordigt.

5. Het geven van tijdig (on)gevraagd advies

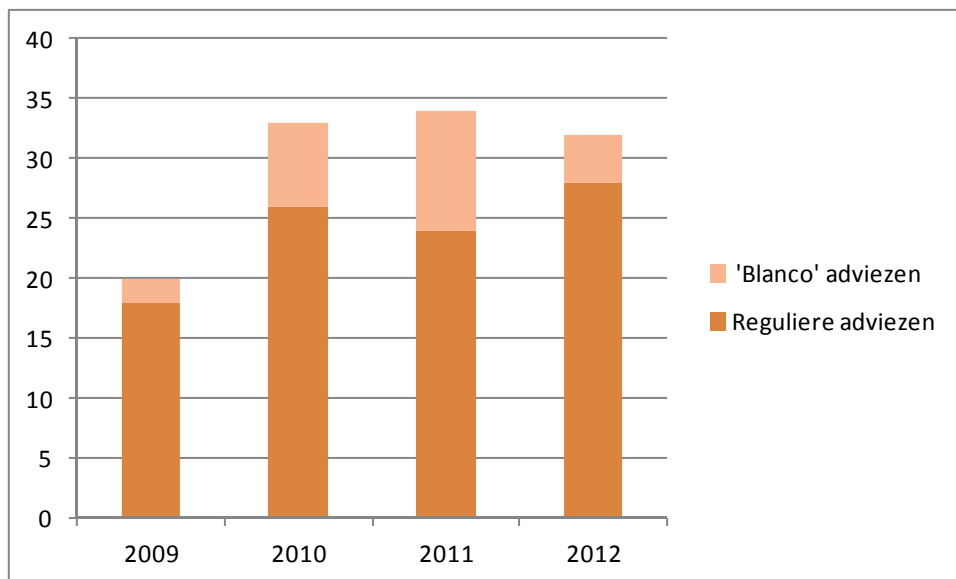
182 In dit hoofdstuk staat de beoordeling centraal van de doeltreffendheid van de activiteiten die de NVvR ontplooit op het gebied van advisering. Hiermee beantwoorden we onderzoeksvraag 3 voor de rol die de NVvR heeft in het geven van advies. Net als in het vorige hoofdstuk is de beoordeling van doeltreffendheid gebaseerd op interviews met stakeholders, een enquête onder de leden van de NVvR en een 'zelfevaluatie' door de NVvR. Op basis hiervan wordt in dit hoofdstuk een beeld geschetst van de gepercipieerde doeltreffendheid van de NVvR.

183 Zoals in het toetsingskader is aangegeven (zie hoofdstuk 3) zijn op voorhand in de meeste gevallen geen normen geformuleerd, die aangeven in welke situatie er sprake is van doeltreffendheid. Volgens de respondenten (NVvR en het ministerie) is dit onmogelijk omdat de NVvR weliswaar wordt geacht om bepaalde taken op zich te nemen, maar dat het bij haar onafhankelijke rol als beroepsvereniging past om daar naar eigen inzicht invulling aan te geven. In onderstaande paragrafen wordt in de meeste gevallen een omschrijving gegeven van de wijze waarop de NVvR invulling geeft aan de benoemde indicatoren, en hoe dat (door stakeholders, leden en de NVvR zelf) wordt gewaardeerd.

5.1 Omvang van de advisering

5.1.1 *Gevraagde adviezen*

184 De NVvR brengt alleen formele, schriftelijke adviezen uit op het gebied van Algemene Wetgeving. Het aantal adviezen dat de NVvR uitbrengt, fluctueert sinds 2010 boven de dertig per jaar (zie Figuur 17) en is direct afhankelijk van het aantal adviesaanvragen vanuit het ministerie: de NVvR brengt op iedere aanvraag een (al dan niet blanco) advies uit. De NVvR geeft aan dat de Wetenschappelijke Commissie (WeCo) het toenemende aantal adviesaanvragen aankan omdat de voorbereidende commissies, bestaande uit steeds weer andere leden, parallel kunnen werken. Toch kost het de NVvR moeite om leden bereid te vinden om zitting te nemen in een werkgroep die een advies voorbereidt, aangezien magistraten deze werkzaamheden in de regel in hun vrije tijd uitvoeren. Het ministerie geeft aan dat zij op adviesaanvragen van de NVvR altijd reactie krijgt en bijna altijd binnen de daarvoor gestelde termijn. Daarmee is het ministerie tevreden over het aantal adviezen dat de NVvR uitbrengt. Vanuit de Raad klinkt het geluid dat de NVvR onvoldoende focus kiest in haar wetgevingsadvisering, aangezien de NVvR ook advies uitbrengt over wetsvoorstellen die niet direct de rechterlijke organisatie aangaan. Een deel van de adviezen betreft blanco adviezen. Er liggen geen capacitaire overwegingen ten grondslag aan het afgeven van blanco adviezen. Aan een blanco advies gaat ook een inhoudelijke beoordeling vooraf. De conclusie van die beoordeling is dat er geen opmerkingen zijn bij het wetsvoorstel. De directie wetgeving heeft geen bezwaren tegen blanco adviezen. Zij interpreteren deze als dat de NVvR zich in het wetsvoorstel kan vinden.

Figuur 17. Aantal wetgevingsadviezen van de NVvR per jaar (Bron: NVvR, zie bijlage E)

185 De NVvR blijkt op het gebied van advisering over Opleidingsbeleid, Onafhankelijkheid en Ethiek, Werving en Selectie veel minder vaak gevraagd te worden. Zoals gezegd krijgt de NVvR geen formele adviesaanvragen op deze deelgebieden, noch van het ministerie, noch van bijvoorbeeld de Raad of het College. Wel is de NVvR door de SSR bijvoorbeeld gevraagd om op het gebied van opleiding mee te denken over de invulling van het nieuwe opleidingshuis voor rechters en officieren. Op het gebied van werving en selectie, en onafhankelijkheid en ethiek geven de geïnterviewden aan dat zij de NVvR nog nooit om advies hebben gevraagd en zich bovendien niet kunnen voorstellen hier in de toekomst gebruik van te maken.

5.1.2 Ongevraagde adviezen

186 De NVvR geeft nooit ongevraagd wetgevingsadvies. Belangrijkste reden daarvoor is dat de NVvR ieder jaar de mogelijkheid wordt geboden om op basis van het wetgevingsprogramma aan te geven op welke wetsvoorstellen zij graag advies zou willen uitbrengen. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats tussen het bestuur van de NVvR en het ministerie, waardoor ook via die weg invloed heeft op de adviesaanvragen die zij krijgt. De NVvR hoeft dus nooit 'ongevraagd' te adviseren.

187 Aan organisaties als het College en de Raad geeft de NVvR wel ongevraagd advies over Opleidingsbeleid, en Onafhankelijkheid en Ethiek. Dit is meestal geen op schrift gesteld advies, maar heeft de vorm van het meedenken over bepaalde thema's. Om die reden is het niet mogelijk om uitspraken te doen over de omvang van deze vorm van advisering. Voorbeelden van dergelijke advisering zijn het meedenken over de mogelijkheid van het invoeren van assistent-officieren en over de consequenties van ZSM voor het dagelijks werk van officieren. Respondenten van zowel het College als de Raad geven aan dat de NVvR waardevolle bijdragen levert en dat de samenwerking hierbij goed verloopt. Wel wordt hierbij aangegeven, dat de mogelijkheid voor de NVvR om over deze onderwerpen te adviseren afhangt van de bereidheid van organisaties als de Raad en het College om de NVvR te betrekken in werkgroepen of overleggen.

5.2 Proces rondom advisering

188 In deze paragraaf staat de beoordeling centraal van het de wijze waarop de NVvR tot een wetgevingsadvies komt.

5.2.1 *Informeel overleg met departement*

189 De NVvR geeft aan dat zij goede informele contacten onderhoudt met de Directie Wetgeving. Medewerkers van het bureau geven aan met enige regelmaat contact te hebben met medewerkers van het ministerie over adviezen. Op die manier informeert de NVvR het ministerie al in een vroeg stadium over wat zij ongeveer van het advies kunnen verwachten. Buiten formele adviezen om fungeert de NVvR als gesprekspartner door op verzoek uitleg of duiding te geven. De voorzitter van de NVvR heeft met enige regelmaat inhoudelijk overleg met het ministerie. Deels draagt dit overleg bij aan advisering, omdat het de blik op het gebied van beleid en wetgeving scherpt. Tegelijkertijd is het een manier om de stem van de beroepsgroep te laten horen. De NVvR is van mening dat dit contact prettig verloopt en in hoge mate bijdraagt aan het vervullen van hun taak als sparringpartner. De respondenten vanuit Directie Wetgeving beamen dit.

190 Zowel de geïnterviewden vanuit het ministerie als de NVvR zijn positief over de onderlinge relatie. Respondenten vanuit het ministerie geven aan dat zij het niet altijd eens zijn met de lijn van de NVvR (zoals bijvoorbeeld over het onderwerp griffierechten), maar dat daarover constructieve discussie mogelijk is. Een van hen verwoordt het als dat zij 'met elkaar netjes ruzie maken'. Respondenten vanuit het ministerie stellen dat het verzelfstandigen van de NVvR juist bedoeld was om een kritisch tegengeluid te organiseren en dat de NVvR goed in staat is om die rol op zich te nemen.

191 Vanuit het ministerie (directie Rechtspleging en Rechtshandhaving) wordt als aandachtspunt meegegeven dat de NVvR vaak reactief betrokken is, terwijl ze zich meer proactief zouden kunnen mengen in inhoudelijke discussies. De NVvR herkent zich hier niet in, aangezien zij juist via de informele contacten met het ministerie wel degelijk proactief meedenkt en adviseert.

5.2.2 *Levering adviezen*

192 Van adviserende partijen verwacht het ministerie dat zij binnen een termijn van twee maanden met een advies komen. Zowel de geïnterviewden vanuit de NVvR als het ministerie geven aan dat de NVvR nagenoeg altijd de adviezen binnen de gestelde termijnen levert. Uit de integrale scan van adviezen blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd tussen de aanvraag tot een advies en de opleverdatum van het advies 62 dagen is. Daarbij is sprake van een spreiding van 8 dagen tot 108 dagen, met één enkele uitschieter van 219 dagen. De geïnterviewde vanuit DW geeft aan dat de NVvR de vertraging van de oplevering heeft aangekondigd en dat 'een goed advies in dit geval boven een snel advies' ging. Bovendien stellen de geïnterviewden vanuit het ministerie dat dit een uitzondering was: zij ervaren dat de NVvR over het algemeen adviezen tijdig levert en dat zij zich daarbij onderscheiden van andere organisaties die adviezen leveren.

5.2.3 *Informeel uitdragen van standpunten*

193 Parallel aan het proces van formele advisering onderneemt de NVvR ook meer informele activiteiten in om de standpunten uit te dragen. Deze activiteiten overlappen met die in het kader van het stem geven aan de beroepsgroep worden uitgevoerd en zijn besproken in paragraaf 4.2. De NVvR brengt de standpunten van de beroepsgroep voor het voetlicht bij degenen die invloed kunnen uitoefenen op de koers van beleid, bijvoorbeeld Kamerleden. Aangezien kamerleden in het kader van dit onderzoek niet zijn geïnterviewd, kan er vanuit dit perspectief geen evaluatie worden gegeven.³⁰

5.2.4 *Afstemming advies*

194 De NVvR onderhoudt weliswaar contacten met de andere adviserende organisaties zodat zij op de hoogte zijn van de inhoud van hun adviezen, maar stelt een advies nooit *samen* met andere stakeholders op, noch verwijst zij in haar advies naar die van stakeholders³¹. De belangrijkste reden daarvoor is dat het juist de kracht van de NVvR is om onafhankelijk van organisatiebelangen de stem van de professional te laten horen. De respondent vanuit de SSR benoemt het potentiële risico dat de NVvR, het College en de Rvdr inhoudelijk verschillende adviezen geven, waardoor het ministerie in de gelegenheid wordt gesteld om het advies te volgen dat het meest past bij de eigen visie. De respondent vanuit de SSR geeft aan dat het wenselijk is dat de drie partijen onderling een standpunt bepalen en vervolgens alle drie hun eigen invalshoek geven in het eigen advies. Deze afstemming gebeurt volgens deze respondent nog onvoldoende. In de praktijk blijkt echter dat de adviezen van de NVvR en de Raad zelden fundamenteel van elkaar verschillen. Volgens een van de respondenten is de oorzaak hiervan gelegen in het feit dat voor het opstellen van adviezen regelmatig dezelfde experts worden betrokken door zowel de Raad als de NVvR. Mogelijk komt dit door de beperkte omvang van het aantal magistraten met kennis en ervaring op het betreffende rechtsgebied dat bovendien bereid is om in eigen tijd een advies op te stellen³². Door de NVvR wordt het punt dat regelmatig dezelfde experts worden betrokken echter niet herkend.

³⁰ Er is voor gekozen om geen Kamerleden te interviewen. De evaluatie van het uitdragen van standpunten richting de politiek door de NVvR is complex en moeilijk te scheiden van de politieke standpunten van de ontvangende partijen.

³¹ Een uitzondering daarop is het advies over de verhoging van de griffierechten. Bij dat advies werd verwijzing wenselijk geacht omdat het richting het ministerie zou onderstrepen dat de betrokken organisaties het onderling eens zijn.

³² De Rvdr geeft aan dat het bij bepaalde belangrijke wetsvoorstellen mogelijk effectief kan zijn om wel samen te adviseren.

5.3 Inhoud en vorm van de advisering

195 De NVvR is niet de enige organisatie die wetgevingsadviezen aan het ministerie levert. Aan respondenten vanuit het ministerie is gevraagd hoe zij de adviezen van de NVvR inhoudelijk beoordelen en welke meerwaarde de adviezen van de NVvR hebben ten opzichte van de adviezen van het College en de Raad³³. Respondenten vanuit Directie Wetgeving geven aan dat de toegevoegde waarde van een advies van de NVvR gelegen is in de raadpleging van de achterban.

196 . Daarmee bevat het advies een peiling van het draagvlak voor een conceptwet. Bij de adviezen van het College en de Raad zeggen zij op basis van ervaringen niet te kunnen uitsluiten dat het advies slechts de visie van de top van de organisatie bevat. Zij merken namelijk dat adviezen van de Raad minder worden gedragen door de werkvloer dan die van de NVvR. Het organisatiebelang van de Raad kan verschillen van het perspectief van de beroepsgroep.

197 Respondenten vanuit de Raad zien daarentegen soms onvoldoende toegevoegde waarde van wetgevingsadviezen van de NVvR. Een voorbeeld is het wetsvoorstel HGK, waarin de NVvR zich sterk richt op organisatorische aspecten, terwijl het volgens de Raad de vraag is of dat de focus van de NVvR zou moeten zijn. Uit de interviews wordt duidelijk dat verwachtingen over de inhoud van adviezen niet of nauwelijks tussen partijen zijn afgestemd. Terwijl de NVvR van mening is dat de Raad zich vooral dient uit te spreken over organisatorische aspecten van een wetsvoorstel en 'verre moet blijven van de inhoud', vindt de Raad dat zij ook een taak heeft in het belichten van inhoudelijke aspecten. Omgekeerd vindt de Raad dat de NVvR zich niet zou moeten uitspreken over organisatorische aspecten, terwijl de NVvR dit niet wil uitsluiten. Vanuit Directie Wetgeving (DW) wordt in de adviesaanvraag niet geëxpliciteerd op welke aspecten het advies al dan niet zou moeten ingaan. Desondanks bestaat er bij DW wel de (onuitgesproken) verwachting dat College/Raad meer adviseren vanuit het perspectief van de organisatie en de NVvR meer vanuit het individu in de beroepsgroep. Directie Rechtsbestel (DRB) geeft aan dat ze bij het formuleren van de subsidiedoelen uitdrukkelijk niet hebben opgenomen dat de NVvR geen adviezen zou mogen geven over de organisatie. DRB heeft geredeneerd dat de mening van beroepsbeoefenaren ten aanzien van de organisatie van groot belang is en bovendien een belangrijk tegenwicht kan zijn voor de mening van de presidentenvergadering en de Raad.

5.3.1 Standpunt

198 Dit criterium betreft de vraag in hoeverre in de wetgevingsadviezen duidelijk door de NVvR wordt aangegeven op welke punten het wetsvoorstel wordt gesteund en op welke punten niet. De respondenten vanuit

³³ De advisering door de NVvR wordt door de minister van Justitie (kamerstuk 32 021, nummer 3) als waardevolle aanvulling beschouwd op de advisering van de Raad voor de rechtspraak (Rvdr). De Commissie evaluatie modernisering rechterlijke organisatie (Rechtspraak is kwaliteit, Den Haag, 11 december 2006) heeft er niettemin op gewezen dat een scherper onderscheid gemaakt zou kunnen worden naar advisering vanuit het bedrijfsvoeringsperspectief (door de Rvdr) en advisering vanuit het perspectief van de professionele beroepsbeoefenaar (door de NVvR). Omdat dit onderscheid in de praktijk niet steeds scherp is te maken en de minister van mening is dat 'de praktijk van de afgelopen jaren laat zien dat de adviezen van de NVvR vaak een meerwaarde hebben', staat de minister op het standpunt dat de adviezen van de Raad voor de rechtspraak en de NVvR geen dubblure vormen.

DW beoordelen de bijdrage die de NVvR op dit gebied levert als voldoende. Zij stellen dat de adviezen van de NVvR altijd zodanig duidelijk zijn geformuleerd, dat er geen vragen bestaan over het standpunt van de NVvR.

5.3.2 *Andere aspecten*

199 Dit criterium betreft de vraag in hoeverre de NVvR in wetgevingsadviezen aangeeft of (en welke) aspecten ontbreken of over het hoofd worden gezien in het voorstel. De respondenten vanuit DW beoordelen de bijdrage die de NVvR op dit gebied levert als voldoende. Zij stellen dat de NVvR in staat is om deskundigen te betrekken bij het opstellen van het advies, die het rechtsgebied zodanig overzien dat eventuele lacunes in het wetsvoorstel worden opgemerkt. Wel geven zij aan dat zij in de advisering van de NVvR onvoldoende terugzien dat de NVvR aandacht besteedt aan de positie van het slachtoffer, terwijl dit nu juist een onderwerp is waar zowel de ZM als OM mee te maken heeft en de laatste jaren zeer actueel is.

5.3.3 *Wetstechnische inhoud*

200 Respondenten vanuit DW beoordelen de bijdrage die de NVvR op dit gebied levert als voldoende. Zij stellen dat de NVvR dit op het juiste abstractieniveau doet. De NVvR geeft geen wetstechnisch commentaar op het niveau van redactionele opmerkingen, zoals andere adviserende organisaties doen. De respondenten vanuit DW zijn hier positief over.

201 De respondent vanuit de Raad van State geeft aan dat de NVvR met hun adviezen voldoet aan haar verwachting aangaande het belichten van de opportuniteit van het wetsvoorstel, de reikwijdte en juridische aspecten (zowel principieel als technisch).

5.3.4 *Praktische uitvoering*

202 Respondenten vanuit DW zeggen van de NVvR te verwachten dat zij adviseren over de praktische uitvoerbaarheid op het niveau van de individuele magistraat. Adviezen over de praktische uitvoerbaarheid op het niveau van de organisatie verwachten zij vooral van het College en de Raad. Respondenten van DW geven aan dat de NVvR over het algemeen voldoende inzichtelijk maakt welke praktische gevolgen een wet voor magistraten zal hebben, en daarbij voldoende concrete voorbeelden aandraagt.

5.3.5 *Bredere ontwikkeling en context*

203 De NVvR is van mening dat hun adviezen wetenschappelijk zijn, maar wel degelijk oog hebben voor de maatschappelijke context van een wet. 'We proberen wel degelijk het geluid uit de samenleving te laten horen: we nemen mee wat je in praktijk als rechter of officier tegenkomt'. Sommige respondenten denken daar anders over: zij zijn van mening dat in de adviezen van de NVvR onvoldoende wordt stilgestaan bij opvattingen vanuit de samenleving. Deze respondenten vinden dat er te veel nadruk ligt op de juridische kant, terwijl de psychologische en emotionele kant onderbelicht blijft en dat de adviezen en standpunten aan kwaliteit zouden winnen als er vanuit meerdere disciplines naar gekeken zou worden. Hoewel de NVvR volgens hen geen politiek standpunt kan innemen, is het wenselijk dat de NVvR geluiden uit de maatschappij in haar advies wel benoemt. Op die manier wordt het ministerie in staat gesteld om die te betrekken bij

politieke afwegingen. Respondenten vanuit DW zijn van mening dat de adviezen van de NVvR inderdaad vooral juridisch van aard en weinig 'maatschappelijk' zijn. Dit is echter conform de verwachting die zij hebben van de adviezen van de NVvR. Zij voegen daar bovendien aan toe dat het nu juist de taak is van het ministerie om bij het formuleren van een wetsvoorstel rekening te houden met de maatschappelijke context.

5.3.6 *Inhoudelijke kwaliteit*

204 De inhoudelijke kwaliteit van de adviezen wordt over het algemeen geprezen. Respondenten van DW geven aan nog nooit het idee te hebben gehad dat de NVvR de plank missloeg. Daaruit leiden ze af dat de NVvR in staat is de experts uit hun achterban betrokken te krijgen bij het opstellen van de adviezen. Als aandachtspunt wordt door een respondent vanuit het College opgemerkt dat de NVvR soms te strikt is in haar advisering. Deze respondent geeft aan dat hij het wenselijk zou vinden als de NVvR niet uitsluitend oog zou hebben voor het principiële, maar meer ook voor het haalbare. Vanuit DW wordt als aandachtspunt gegeven dat zij in de adviezen van de NVvR graag de positie van het slachtoffer terug zouden zien, aangezien dit bij uitstek een onderwerp is om zowel vanuit OM als ZM te belichten.

5.3.7 *Alternatieven aandragen*

205 Respondenten vanuit DW geven aan dat de NVvR nauwelijks concrete alternatieven aandraagt in adviezen waarin zij kritisch adviseren over een wetsvoorstel. Zij stellen dat zij een dergelijke bijdrage zouden waarderen, maar dit niet van de NVvR verlangen. Zij stellen dat het de taak van DW is om een alternatief te formuleren. Bovendien duurt een dergelijk adviestraject potentieel (veel) langer dan nu het geval is.

5.3.8 *Leesbaarheid*

206 Respondenten vanuit DW en de Raad van State stellen dat de adviezen van de NVvR veel juridisch taalgebruik bevatten, maar (desondanks) goed leesbaar zijn.

5.3.9 *Tevredenheid met de inhoud van de adviezen*

207 Respondenten vanuit het ministerie geven aan de adviezen van de NVvR als waardevol te beschouwen, ongeacht de inhoud van het advies. Zelfs als zij het inhoudelijk niet eens zijn met de lijn van de NVvR, is het van belang om te weten hoe de magistraten zelf tegen het wetsvoorstel aankijken.

5.4 **Impact van het advies**

208 In deze paragraaf staat centraal in hoeverre de wetgevingsadviezen van de NVvR worden overgenomen. Het is niet eenduidig vast te stellen in hoeverre de adviezen van de NVvR 'impact' hebben. Het proces van wetgeving is complex en wordt vanuit vele kanten beïnvloed. De afzonderlijke invloed van de NVvR in dat proces is veelal niet nauwkeurig aanwijsbaar. Simpelweg afgaan op een verwijzing naar het advies van de NVvR in de memorie van toelichting geeft geen inzicht in het effect van het advies. In principe worden alle adviserende organisaties namelijk in de memorie van toelichting genoemd, ongeacht of het advies is overgenomen. Als het om impact van advies gaat, betreft het dus vooral een kwalitatieve inschatting.

5.4.1 *Advies heeft een rol gespeeld in de besluitvorming*

209 De NVvR geeft aan dat ze regelmatig de indruk heeft dat haar adviezen invloed hebben gehad op de uiteindelijke formulering van de wet, maar dat zij dit niet met feiten kan onderbouwen. Een recent voorbeeld hiervan is het advies dat de NVvR heeft gegeven over het wetsvoorstel elektronische detentie en dat naar eigen zeggen grotendeels door het ministerie is overgenomen.

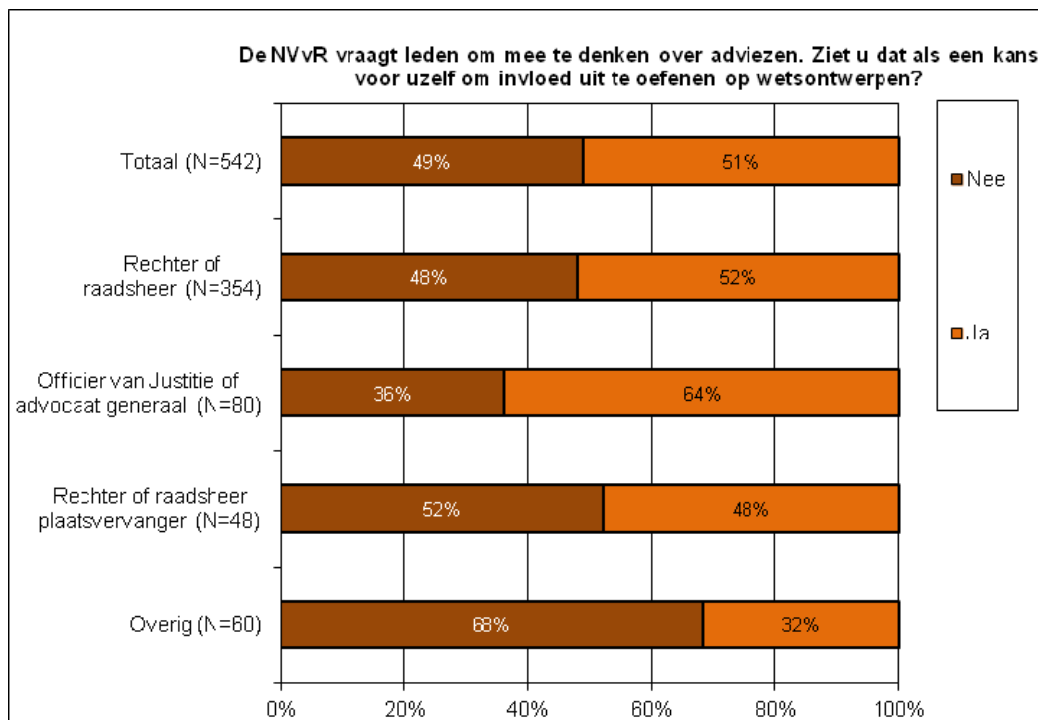
210 Meerdere stakeholders geven aan dat de adviezen van de NVvR impactvol zijn, omdat ze merken dat deze goed worden gelezen door bewindslieden en dat kamerleden ze regelmatig gebruiken om kritische vragen te stellen. Respondenten van DW stellen daarom een advies van de NVvR nooit 'weg te schrijven', omdat ze ervan uit kunnen gaan dat kamerleden er vragen over zullen stellen.

5.4.2 *Advies is aan de orde gekomen in algemeen overleg of behandeling in de Tweede en/of Eerste kamer*

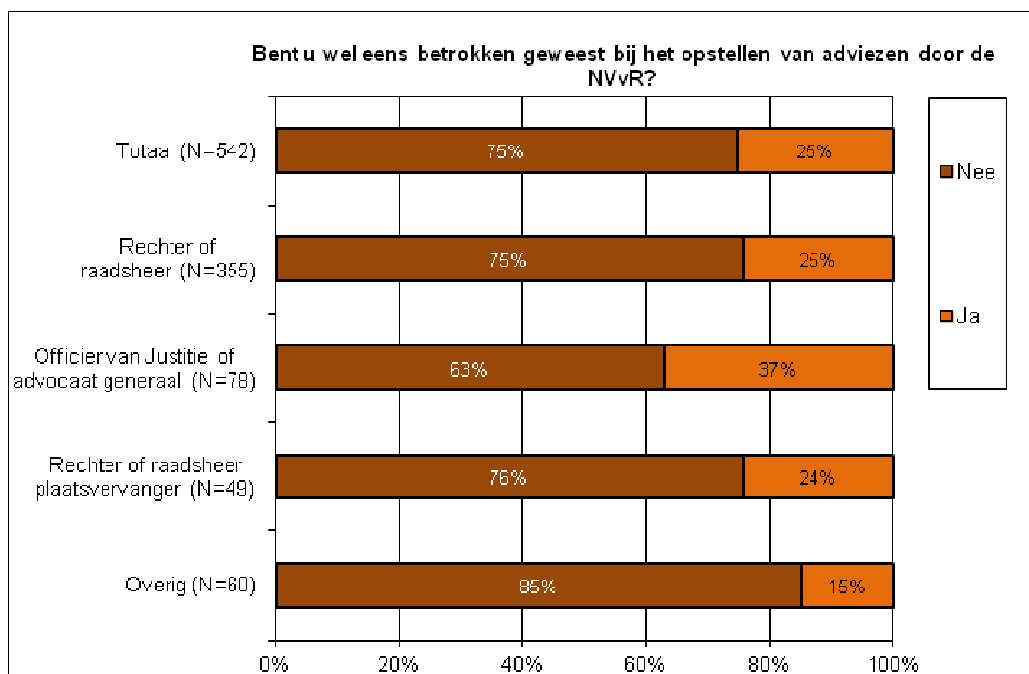
211 De NVvR geeft aan dat zij in het kader van de Herziening Gerechtelijke Kaart zijn uitgenodigd om in de Eerste en Tweede Kamer het wetsvoorstel in een bijeenkomst door te nemen. Dat is volgens hen bijzonder, omdat het niet vaak gebeurt dat een adviserende partij deze gelegenheid wordt geboden.

5.5 **Perspectief van leden op de wetgevingsadvisering**

212 De NVvR vraagt leden om mee te denken over adviezen. Desgevraagd geeft ongeveer de helft van de respondenten aan dat als een kans te zien voor zichzelf om invloed uit te oefenen op wetsontwerpen. Er is hierbij significant verschil tussen de verschillende groepen leden. Vanuit het OM wordt meedenken over adviezen het meest als kans opgevat (zie Figuur 18). Van de respondenten is een kwart wel eens betrokken geweest bij het opstellen van adviezen. Ook dit verschilt significant tussen de verschillende groepen leden. Respondenten vanuit het OM blijken dit relatief vaker te doen dan andere leden (zie Figuur 19).

Figuur 18. Meedenken over adviezen als kans

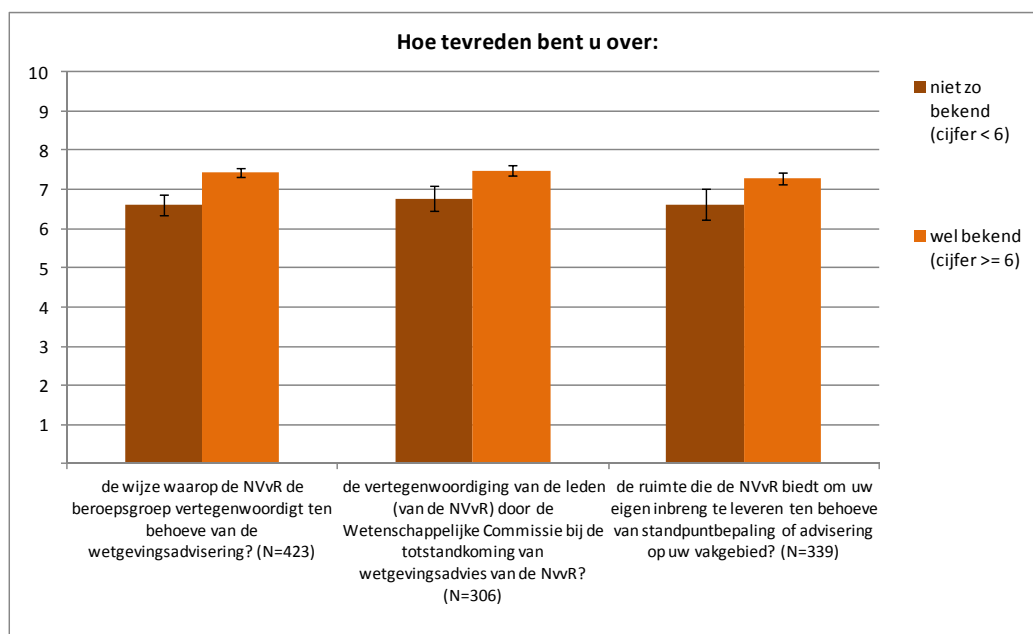

Figuur 19. Betrokkenheid leden bij opstellen van adviezen

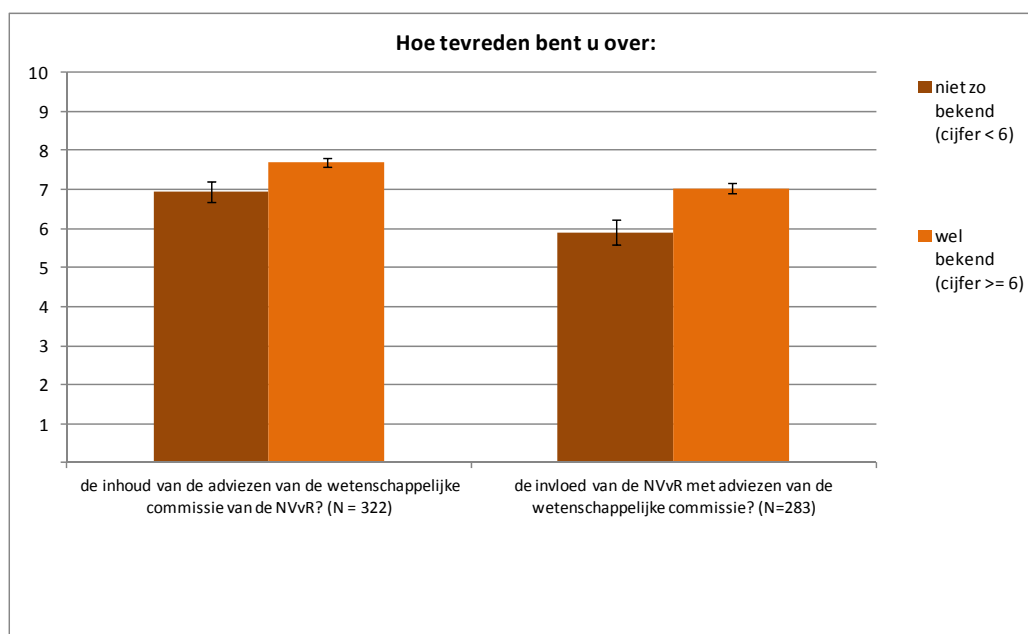
213 Gemiddeld genomen geven de leden van de NVvR de adviezen op de verschillende bevroegde aspecten een ruime voldoende:

- De wijze waarop de NVvR de beroepsgroep vertegenwoordigt ten behoeve van de wetgevingsadvisering (gemiddelde score 7,2);
- De vertegenwoordiging van de leden (van de NVvR) door de wetenschappelijke commissie (gemiddelde score 7,3);
- De ruimte die de NVvR biedt aan de leden om eigen inbreng te leveren ten behoeve van standpuntbepaling en advisering op hun vakgebied (gemiddelde score 7,1);
- De leden zijn relatief het meest tevreden over de inhoud van de adviezen van de wetenschappelijke commissie (gemiddelde score 7,5);
- De leden zijn relatief het meest kritisch op de invloed van de adviezen van de wetenschappelijke commissie (gemiddelde score 6,7).

214 De wetgevingsadviezen zijn wisselend bekend bij de leden van de NVvR. Van de leden geeft 38% aan niet zo bekend te zijn met de wetgevingsadviezen (een score van 1 tot 5 op de schaal van 1 tot 10). Dit is mede van invloed op hun perspectief op de wetgevingsadvisering. Leden die aangeven de adviezen beter te kennen zijn hier ook duidelijk positiever over (zie Figuur 20 en Figuur 21).

Figuur 20. Tevredenheid over advisering uitgesplitst naar bekendheid met adviezen (deel 1)

Figuur 21. Tevredenheid over advisering uitgesplitst naar bekendheid met adviezen (deel 2)

215 Ook leden die wel eens hebben meegewerkt aan adviezen zijn over het algemeen positiever over de adviezen. Dit geldt echter niet voor de beoordeling van de invloed van de wetenschappelijke adviezen. Leden die wel eens hebben meegewerkt aan adviezen zijn niet positiever over de adviezen dan andere leden die de adviezen goed kennen.

5.6 Betrokkenheid en activiteiten NVvR anders dan advisering

5.6.1 Betrokkenheid en activiteiten NVvR m.b.t. opleidingsbeleid voor rechters en officieren

216 De NVvR geeft aan dat de Commissie Opleiding & Ontwikkeling (O&O) de NVvR-visie op opleiden en ontwikkelen heeft geformuleerd. Bovendien is commissie betrokken bij opzetten van het nieuwe opleidingshuis. De respondent vanuit het College geeft aan dat de NVvR aan de zijlijn betrokken is geweest bij de ontwikkeling van het nieuwe opleidingshuis. Vertegenwoordigers van de Raad geven aan dat juist op dit dossier zeer intensief en goed is samengewerkt met de NVvR. De inhoudelijke bijdrage hieraan beoordelen de Raad en het College als goed. Zij stellen echter dat de NVvR slechts de mogelijkheid heeft om te adviseren over opleidingsbeleid zolang het College en de Raad hen die positie gunt. Ze verbazen zich er dan ook over dat het adviseren over opleiding door het ministerie als taak van de NVvR wordt gezien, terwijl het ministerie niet in de positie is om een dergelijke adviserende rol te garanderen.

217 Vanuit de SSR wordt gesteld dat de NVvR voortdurend wordt betrokken bij onderwerpen rondom opleiding: er is twee keer per jaar overleg tussen SSR en NVvR. De bijdrage die de NVvR hier levert is waardevol, omdat op die manier al in een vroeg stadium de opvatting van de beroepsgroep kan worden meegewogen. Het resulteert in meer gedragen voorstellen, die uiteindelijk een grotere kans maken om te kunnen worden doorgevoerd. Ook kaart de NVvR (met volle inzet maar met onbekend effect) problemen over opleiding - bijvoorbeeld ten aanzien van bezuinigingen op opleiding - aan bij het College en de Raad.

5.6.2 *Betrokkenheid en activiteiten NVvR met betrekking tot werving en selectie*

218 De NVvR geeft aan dat het hen nog niet gegeven is om op dit onderwerp echt invloed te hebben. De respondent vanuit het College bevestigt dat: hij geeft aan de NVvR over het beleid aangaande werving en selectie te informeren, maar ze niet om advies te vragen. Hetzelfde geluid klinkt vanuit de SSR: zij hebben de NVvR op dit onderwerp nooit betrokken en hebben ook nooit gemerkt dat de NVvR hier inspraak op zou willen. Zij hebben geen plaats in de adviescommissie voor de SRM.

5.6.3 *Betrokkenheid en activiteiten NVvR m.b.t. Onafhankelijkheid en Ethiek*

219 Een groot deel van de bijeenkomsten die de NVvR organiseert, gaat over onafhankelijkheid en ethiek. De leden vinden dit volgens de NVvR een belangrijk thema. Hoewel hier intern veel over wordt gediscussieerd, kunnen ze er naar eigen zeggen maar mondjesmaat mee naar buiten treden, omdat het “niet bepaald een sexy onderwerp voor de media is”. Dit wordt herkend door stakeholders die stellen dat de NVvR intern actief is op dit thema, maar dat zij dit maar beperkt vertaald zien in de standpunten waarmee de NVvR naar buiten treedt.

5.6.4 *Overige onderwerpen*

220 Naast de onderwerpen en indicatoren die direct te relateren zijn aan de hoofddoelstellingen van de subsidie en daarom zijn opgenomen in het toetsingskader, blijkt dat de advisering over innovatie door stakeholders relevant wordt geacht om mee te nemen in de evaluatie.

221 Meerdere respondenten geven aan dat de NVvR niet of nauwelijks met voorstellen voor innovatie binnen de rechtspraak komt, terwijl ze er wel een speciale werkgroep voor hebben opgericht. Nadat de minister de innovatieagenda bekend heeft gemaakt, is de NVvR nog niet met een gedragen voorstel gekomen. Vanuit het ministerie wordt dat als teleurstellend ervaren. De NVvR is volgens hen bij uitstek de organisatie die hierop een visie zou kunnen hebben, maar dat komt nog onvoldoende uit de verf.

222 Vanuit de SSR wordt een mogelijke verklaring gegeven voor de weinig toekomst- en innovatiegerichte houding van de NVvR: geraadpleegde leden zijn vooral werkvloerprofessionals (geen bestuurders) die zich in hun dagelijks werk niet bezighouden met het nadenken over hoe de rechtspraak er op de langere termijn uit zou moeten zien. Dat er weinig gebeurt op het gebied van innovatie, is volgens deze respondent dan ook niet zo vreemd.

5.7 **Tussenconclusie**

223 De wetgevingsadviezen van de NVvR worden gewaardeerd door de Directie Wetgeving (DW) van het ministerie als primaire ontvangende partij. Alle gevraagde adviezen worden door de NVvR in behandeling genomen en door commissies van leden. Rond de advisering wordt goed overleg gevoerd met het departement en de adviezen worden tijdig uitgebracht. De NVvR is parallel aan de formele advisering ook actief in het informeel uitdragen van de standpunten richting de politiek. De NVvR onderhoudt over de advisering contact met andere adviserende instanties, maar stelt altijd een eigen advies op.

224 De wetgevingsadviezen van de NVvR zijn inhoudelijk van goede kwaliteit. Het standpunt wordt helder verwoord. De adviezen gaan op het juiste abstractieniveau in op wetstechnische aspecten. De praktische uitvoerbaarheid voor magistraten wordt goed belicht. Indien in een (wets)voorstel aspecten over het hoofd worden gezien, signaleert de NVvR deze in haar advies. De uiteindelijke invloed van de adviezen is niet exact meetbaar. De impact van de adviezen kan vooral worden afgeleid uit het feit dat deze serieus worden genomen door DW, bewindslieden en Kamerleden.

225 De leden worden actief betrokken bij wetgevingsadviezen. Dit wordt door leden gezien als een kans om invloed uit te oefenen op wetsontwerpen, en een deel van de leden maakt daar ook daadwerkelijk gebruik van. De wetgevingsadviezen zijn niet bij alle leden goed bekend. Leden die goed bekend zijn met de adviezen zijn daar positiever over dan leden die er minder bekend mee zijn. De leden zijn positief over:

- a. De wijze waarop de NVvR de beroepsgroep vertegenwoordigt in de wetgevingsadvisering;
- b. De vertegenwoordiging van de leden door de wetenschappelijke commissie;
- c. De ruimte om eigen inbreng te leveren;
- d. De inhoud van de adviezen;
- e. De invloed van de adviezen.

226 Naast veel lof voor de wetgevingsadviezen zijn er ook kritiepunten:

- a. Met name de Raad is kritisch over de wetgevingsadvisering door de NVvR. Zij ziet soms onvoldoende toegevoegde waarde in de wetgevingsadviezen van de NVvR, omdat de NVvR zich in de advisering soms teveel richt op organisatorische aspecten die al aan de orde komen in de advisering van de Raad;
- b. Een aantal geïnterviewden is van mening dat de NVvR in haar advisering te juridisch is en daardoor relevante maatschappelijke aspecten onderbelicht blijven. Het betrekken van maatschappelijke aspecten in de wetgeving wordt door DW echter primair als verantwoordelijkheid van het ministerie gezien;
- c. Bij een kritisch advies wordt het aandragen van alternatieven op prijs gesteld, al is er begrip voor dat dit niet primair de taak is van de NVvR.

227 De adviserende rol van de NVvR op het gebied van opleiding, werving en selectie, en onafhankelijkheid en ethiek is anders van aard dan de wetgevingsadvisering.

- a. De NVvR heeft zich op het terrein van opleiding geprofileerd door een visie te ontwikkelen en door hun betrokkenheid bij het opzetten van het nieuwe opleidingshuis. Deze bijdrage wordt door de SSR en de Raad gewaardeerd. Het College geeft echter aan hier een beperkte rol van de NVvR te zien;
- b. De NVvR heeft in de praktijk nauwelijks een adviesrol met betrekking tot werving en selectie;
- c. Op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek heeft de NVvR intern veel georganiseerd en producten ontwikkeld zoals de leidraad nevenfuncties en de rechterscode. Er wordt echter beperkt naar buiten getreden op dit onderwerp.

228 Innovatie in de rechtspraak komt als nieuw thema voor advisering naar voren, dat nog niet in de subsidiedoelen is verankerd. Door diverse stakeholders wordt gesignaleerd dat de NVvR bij uitstek de organisatie is die dit thema kan oppakken, maar dat zij dit nog in beperkte mate doet. De NVvR kan zich actiever profileren op het terrein van innovatie in de rechtspraak.

6. Conclusies en discussiepunten voor de toekomst

229 De NVvR ontvangt van het ministerie van Veiligheid en Justitie een subsidie voor haar rol als beroepsvereniging. De reden voor de subsidie is dat voor het ministerie gewenst is dat een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren een eigenstandige rol heeft in het krachtenveld van de rechtspraak. De doelstelling van de subsidie is tweeledig:

- a. Het stem geven aan de beroepsgroep in algemene zin;
- b. Meer specifiek het uitbrengen van adviezen aan de minister van Veiligheid en Justitie, maar ook aan de Raad en het College. Als onderwerpen van advisering zijn voorzien:
  - i. Algemene wetgeving;
  - ii. Het opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren;
  - iii. Onafhankelijkheid en ethiek;
  - iv. Het beleid inzake werving en selectie.

230 In het onderhavige onderzoek is deze subsidierelatie geëvalueerd. De doelstelling van het onderzoek is:

- a. Het analyseren in hoeverre de NVvR de verkregen subsidie doeltreffend en doelmatig heeft aangewend voor haar rol als beroepsvereniging;
- b. Het formuleren van mogelijke discussiepunten met betrekking tot de subsidierelatie tussen het ministerie van Veiligheid en Justitie en NVvR.

231 Doeltreffendheid en doelmatigheid zijn in dit onderzoek belicht vanuit het perspectief en de opinie van stakeholders, leden en de NVvR zelf. In deze conclusie belichten we achtereenvolgens de hoofdlijn die uit het onderzoek naar voren komt met betrekking tot de aanwending van de subsidie en de discussiepunten.

6.1 Aanwending van de subsidie

6.1.1 Doelstellingen

232 De NVvR heeft zich de afgelopen jaren meermaals georiënteerd op haar doelstellingen en die uiteenlopende geformuleerd. De NVvR ziet in algemene zin een duidelijke relatie tussen haar eigen doelstellingen en activiteiten en de doelstellingen van de subsidie. In de praktijk dienen veel activiteiten meerdere doelstellingen (zowel gerelateerd aan de vakbond als aan de beroepsvereniging) en is een uitsplitsing van specifieke activiteiten naar specifieke doelstellingen niet altijd eenduidig te maken.

6.1.2 Vertegenwoordiging van de beroepsgroep

233 De NVvR stelt zich op als vertegenwoordiger van de beroepsgroep. Van de rechters in Nederland is bijna driekwart lid van de NVvR, van de officieren van justitie is dit ruim de helft. De leden en de stakeholders zijn over het algemeen positief over de invulling die de NVvR geeft aan deze rol, al zijn er op onderdelen ook kritische noten. Hieronder bespreken we aan de hand van de verschillende activiteiten van de NVvR kort de visie daarop van de leden en stakeholders, evenals de aandachtspunten die daaruit naar voren komen:

- a. Organiseren van bijeenkomsten voor leden. De bijeenkomsten voorzien in een behoefte bij de leden en worden zowel op inhoud als organisatie positief gewaardeerd. Afstemming met andere stakeholders over planning en invulling van bijeenkomsten is wel gewenst, om overlap te voorkomen;
- b. Organiseren van interne discussie om standpunten te voeden. Leden kunnen zich in het algemeen voldoende vinden in de standpunten die daaruit voortkomen. Een aandachtspunt hierbij is de Ledenraad. Stakeholders geven aan twijfels te hebben bij de representativiteit van de Ledenraad. Desgevraagd geeft meer dan de helft van de leden aan niet te weten of de Ledenraad de leden goed vertegenwoordigt;
- c. Optredens in de media. De afgelopen jaren is de NVvR meer en meer zichtbaar geworden in de media. Zowel de onderwerpen waarop de NVvR naar buiten treedt, als de manier waarop dat gedaan wordt, worden gewaardeerd. De NVvR is hierin zorgvuldig en raadpleegt bij voorkeur eerst de achterban. Keerzijde van deze aanpak is dat de NVvR soms momentum lijkt te missen;
- d. Uitgave van het vakblad Trema en producten als de rechterscode en de leidraad nevenfuncties, die stuk voor stuk worden gewaardeerd. Trema is een relatief grote kostenpost voor de NVvR. Over de inhoud en vorm van Trema bestaan uiteenlopende ideeën. Ten aanzien van de rechterscode wordt door stakeholders dubbeling gezien met een vergelijkbaar initiatief van de Raad voor alle medewerkers; de NVvR ziet dit echter niet als dubbeling;
- e. Onderhouden van contacten met de politiek. De NVvR overlegt op periodieke basis met de vaste Kamercommissie en de Eerste Kamer. Daarnaast onderhoudt zij contact met diverse politici;
- f. Afstemming met stakeholders. De NVvR onderhoudt contacten met haar stakeholders, maar wordt door de Raad (en in mindere mate het College) nog niet in haar volle potentieel benut als aanspreekpunt voor de beroepsgroep. Ook het op bestuurlijk niveau vervullen van een brugpositie tussen het College en de Raad blijkt in de praktijk voor de NVvR moeilijk te realiseren.

6.1.3 Advisering

234 Voor de NVvR is in de subsidiebrief een adviserende rol voorzien (zowel gevraagd als ongevraagd) met betrekking tot vier onderwerpen. Bij de adviserende rol van de NVvR is er in de uitvoering belangrijk verschil tussen enerzijds adviezen over wetgeving en anderzijds adviezen op het gebied van opleiding, werving en selectie, en onafhankelijkheid en ethiek. Op het gebied van wetgeving heeft de NVvR een formele adviesrol en worden schriftelijke adviezen op verzoek uitgebracht. Op de andere onderwerpen wordt de advies rol meer informeel ingevuld en kan dit zowel gevraagd als ongevraagd zijn. In de praktijk is de vorm van advisering hiermee meer divers en deels anders van aard dan uit de subsidiebrief blijkt.

235 De adviezen over wetgeving worden over het geheel genomen positief beoordeeld. De NVvR blijkt in staat de juiste expertise te kunnen betrekken om kwalitatief goede adviezen te leveren aan de Directie Wetgeving. Nagenoeg alle geïnterviewden geven aan dat de adviezen van de NVvR door bewindslieden goed worden gelezen, en daarmee potentieel impactvol zijn. Ook de leden zijn positief over de invulling van de wetgevingsadvisering. Naast de positieve geluiden zijn er ook kritiekpunten:

- a. Er zit overlap tussen de adviezen van de NVvR en de Raad. In de praktijk blijkt dat de adviezen zelden fundamenteel van elkaar verschillen, daarnaast doen beide organisaties in hun adviezen zowel uitspraken op organisatorische als inhoudelijke aspecten. Hierop zijn uiteenlopende visies. De Raad ziet soms onvoldoende toegevoegde waarde in adviezen van de NVvR, met name als deze op

organisatorische aspecten in gaan. De NVvR is van mening dat de Raad in haar advies vooral de organisatorische aspecten dient te belichten en juist niet de inhoudelijke. Vanuit DW en DRB is echter geen behoefte aan een dergelijke taakscheiding;

- b. Diverse geïnterviewden geven aan dat de adviezen verder aan kwaliteit kunnen winnen door meer aandacht te schenken aan maatschappelijke aspecten.

236 Op andere onderwerpen dan wetgeving is de adviserende rol van de NVvR uiteenlopend.

- a. De NVvR heeft zich op het terrein van opleiding geprofileerd door een visie te ontwikkelen en door betrokkenheid bij het opzetten van het nieuwe opleidingshuis. Dit wordt door de stakeholders positief gewaardeerd;
- b. Op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek heeft de NVvR intern veel georganiseerd en producten ontwikkeld zoals de leidraad nevenfuncties en de rechterscode. Leden waarderen deze activiteiten positief. De NVvR treedt echter beperkt naar buiten op dit onderwerp;
- c. De NVvR heeft, in tegenstelling tot wat in de subsidiebrief is aangegeven, in de praktijk nauwelijks een adviesrol met betrekking tot werving en selectie;
- d. Innovatie in de rechtspraak komt als nieuw thema voor advisering naar voren, dat nog niet in de subsidiedoelen is verankerd. Door diverse stakeholders wordt gesignaleerd dat de NVvR bij uitstek de organisatie is die dit thema kan oppakken, maar dat zij dit nog in beperkte mate doet. De NVvR kan zich actiever profileren op het terrein van innovatie in de rechtspraak.

6.1.4 Tegemoetkoming aan functionele autoriteiten

237 Naast het ondersteunen van de rol van de NVvR als beroepsvereniging, is de subsidie ook bedoeld als tegemoetkoming aan functionele autoriteiten waarbij rechterlijke ambtenaren werkzaam zijn die werkzaamheden verrichten ten behoeve van de NVvR. Dit betreft de zogenaamde 'faciliteitenregeling' waarbij de werkgever gecompenseerd wordt voor het werk dat leden verrichten voor de NVvR in bijvoorbeeld bestuur of commissies. De NVvR is vrij om de omvang en invulling van deze regeling zelf te bepalen. De faciliteitenregeling wordt sinds 2011 alleen nog gebruikt voor het bestuur, en niet meer voor commissieleden.

6.1.5 Subsidieverantwoording

238 De subsidie betreft de rol van de NVvR als beroepsvereniging. In de praktijk is het lastig een strikte scheiding te maken tussen activiteiten als beroepsvereniging en als vakbond. In de subsidieverantwoording wordt dan ook sinds 2011 gebruikgemaakt van een verdeelsleutel op basis waarvan subsidiabele kosten worden verantwoord. In de betreffende jaren zijn de subsidiabele kosten steeds hoger dan de subsidie. Er is derhalve geen sprake van onderuitputting van het budget.

239 De subsidieverantwoording door de NVvR in de vorm van jaarplannen en jaarverslagen wordt marginaal getoetst door het ministerie. Gezien het belang van de onafhankelijkheid van de NVvR is het ministerie ook terughoudend om te sturen op de NVvR.

6.2 Discussiepunten voor de toekomst

240 Met de NVvR zijn de resultaten van het onderzoek besproken met het oog op de discussiepunten voor de toekomst. Hieruit komen de volgende aspecten naar voren:

- a. Een algemeen punt is dat de NVvR in dit onderzoek en een parallel gehouden ledenonderzoek aanleiding ziet om intern een discussie te starten over de betekenis van de resultaten voor het beleid van de NVvR;
- b. Uit de resultaten blijkt dat de bekendheid van de Ledenraad beperkt is en dat stakeholders vragen stellen bij de representativiteit van de Ledenraad. Volgens de NVvR is de Ledenraad voldoende divers om de discussie intern aan te zwengelen. Ook de herkenning van de standpunten door de leden ziet de NVvR als een indicatie dat de Ledenraad voldoende divers is. Dat het werk van de Ledenraad relatief onbekend is, wordt door de NVvR herkend. Het is voor de NVvR de vraag of er geïnvesteerd zou moeten worden in grotere zichtbaarheid van de Ledenraad, aangezien onduidelijk is of daar interesse voor is en wat dat oplevert. Wel vindt de NVvR de interne democratie een belangrijk punt dat zij tegen het licht wil gaan houden. Zij gaat opties op dit vlak op een rij zetten (bijvoorbeeld niet alleen vertegenwoordiging van 'functies', maar ook van locaties en mogelijk een gekozen Ledenraad);
- c. De overlap tussen de wetgevingsadviezen van de NVvR en de Raad voor de rechtspraak. De NVvR is van mening dat de adviezen elkaar juist aanvullen. De NVvR ziet geen aanleiding hier wijzigingen aan te brengen in de wetgevingsadvisering;
- d. Advisering over opleidingsbeleid, onafhankelijkheid en ethiek en beleid inzake werving en selectie is anders van aard dan de wetgevingsadvisering. Wetgevingsadvisering vormt binnen de NVvR een autonoom proces. Advisering op het gebied van opleidingsbeleid, onafhankelijkheid en ethiek, en werving en selectie is anders van aard. De NVvR draagt op het gebied van opleidingsbeleid en onafhankelijkheid en ethiek echter in de praktijk wel bij. Alleen op het gebied van werving en selectie heeft zij onvoldoende de positie gekregen om bij te dragen. Deze rol kan de NVvR echter niet afdwingen. De NVvR zou heel graag op dit onderwerp betrokken worden. Volgens de NVvR is een mogelijkheid voor de toekomst is dat het ministerie deze 'adviesrol' zou kunnen verankeren, en in de subsidiebrief nadrukkelijk scheiden van de wetgevingsadvisering (omdat het in de praktijk geheel andersoortige advisering betreft);
- e. De NVvR kan meer aandacht schenken aan dialoog en de maatschappelijke oriëntatie. De NVvR herkent dit punt wel voor wetgevingsadvisering, maar niet voor haar rol als vertegenwoordiger van de beroepsgroep. Zij stelt dat de leden het bijvoorbeeld waarderen dat de voorzitter in de media verschijnt en ingaat op bredere maatschappelijke ontwikkelingen. Voor de wetgevingsadvisering vindt de NVvR het een interessante gedachte om hieraan eventueel meer aandacht te besteden. Dit zou dan de vorm hebben van het *benoemen* (zoals zij dat ook al heeft gedaan in het kader van de stelselherziening jeugd) en niet in de vorm van het innemen van een standpunt. De kanttekening die zij hierbij maakt, is dat het moeilijk is om aan rechters en officieren meer te vragen dan alleen juridisch commentaar;
- f. Standpunten/adviezen over onafhankelijkheid en ethiek kunnen meer onder de aandacht van de buitenwereld worden gebracht. De NVvR herkent zich erin dat onafhankelijkheid en ethiek *an sich* moeilijk voor de bühne te brengen is. Het is echter altijd een onderwerp op het moment dat actuele thema's worden besproken. Deels vindt de NVvR dat zij op dit punt wat kan winnen. Daarom is recent bijvoorbeeld ook de website aangepast, waarop de kernwaarden nu meer centraal staan. Binnenkort kan het samenvoegen van de rechterscode aangegrepen worden, om mee naar buiten te treden.

Tegelijkertijd is het volgens de NVvR een risico om te veel te spreken over incidenten rondom onafhankelijkheid en ethiek. Dit zou ten onrechte de indruk kunnen wekken dat het op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek niet goed gaat. De NVvR beschouwt dit als een onderwerp om verder over na te denken;

- g. De NVvR in relatie tot de Raad en het College. De NVvR geeft aan een brugoverleg tussen de Raad, het College en de NVvR nuttig te vinden. In de praktijk wordt dit (met name door het College) niet nodig geacht. Raad en College hebben naar eigen zeggen onderling al voldoende contact en vinden het niet nodig dat de NVvR daarbij aansluit. De NVvR staat op het standpunt dat als er geen behoefte aan is, zij dit ook niet gaat forceren. De bilaterale contacten van de NVvR met Raad en College verlopen goed. De NVvR stelt dat er wel overleg is met de presidentenvergadering over het feit dat de NVvR vaak pas heel laat in het proces wordt betrokken door de Raad. De NVvR begrijpt niet dat er niet vaker voor wordt gekozen om de NVvR eerder te betrekken, aangezien zo constructief vanuit de achterban kan worden meegedacht en onaangename verrassingen kunnen worden voorkomen;
- h. De NVvR kan als beroepsvereniging haar achterban nog beter dienen. De NVvR vindt de rapportcijfers die leden geven hoog, ook gezien de kritische achterban. Waar de NVvR met name de nadruk op wil leggen, is het vasthouden van leden en het werven van nieuwe leden. Daarvoor is het nodig dat de NVvR inzet op het laten zien van de meerwaarde van de NVvR bij niet-leden;
- i. De NVvR ziet beperkte mogelijkheden de subsidie doelmatiger te besteden in de uitvoering van haar taken. De NVvR wil niet dat dit ten koste gaat van de doeltreffendheid. Bijvoorbeeld online discussies worden door de leden niet gezien als een waardige vervanging voor een professionele ontmoeting die inspireert. Een digitale uitgave van Trema blijkt nauwelijks goedkoper dan de gewaarde gedrukte versie. De NVvR geeft aan wel te zoeken naar manieren om 'het verenigen' op een andere manier vorm te geven.

6.3 Slotconclusie

241 De subsidie voor de NVvR heeft als doel de beroepsvereniging een eigenstandige rol te geven in het krachtenveld van de rechtspraak door stem te geven aan de beroepsgroep in het algemeen en daarnaast meer specifiek het uitbrengen van adviezen. In de betreffende jaren zijn de verantwoorde subsidiabele kosten steeds hoger dan de subsidie. De met de subsidie gefinancierde activiteiten met betrekking tot zowel het stem geven aan de beroepsgroep als de advisering worden door de stakeholders en de leden over het algemeen positief en ruim voldoende gewaardeerd. Daarmee kan de conclusie getrokken worden dat, gegeven deze perceptie van de stakeholders en de leden, de subsidie aan de NVvR goed besteed is en op hoofdlijnen als doeltreffend en doelmatig beschouwd kan worden. Dit geldt met name voor de rol als vertegenwoordiger van de beroepsgroep en de formele wetgevingsadvisering. De meer informele adviserende rol van de NVvR op het gebied van onafhankelijkheid en ethiek, en opleiding en ontwikkeling wordt ook positief gewaardeerd, maar is in zijn aard wezenlijk anders dan de formele wetgevingsadvisering waarmee zij in de subsidiebrief op gelijke voet zijn benoemd. Een onderscheid in gewicht is op zijn plaats. In de praktijk wordt de adviserende rol van de NVvR op het gebied van werving en selectie niet tot nauwelijks ingevuld.

242 Met name door stakeholders zijn ook diverse kritische kanttekeningen geplaatst. Enerzijds is het intern van belang dat de NVvR weet wat er in de achterban leeft en de representativiteit borgt. Anderzijds zijn suggesties gedaan om haar positie extern meer te benutten, zowel in de relatie tot en afstemming met andere

stakeholders alsook om naar buiten toe meer aandacht te geven aan maatschappelijke aspecten, onafhankelijkheid en ethiek, en innovatie in de rechtspraak. De kritische kanttekeningen zijn in het algemeen genuanceerd en constructief van aard en voor de NVvR bruikbaar om lessen te trekken voor de toekomst om de doeltreffendheid en doelmatigheid waar mogelijk verder te vergroten.

A. Respons en representativiteit van de enquête

De enquête onder de leden van de NVvR in het kader van dit onderzoek is uitgevoerd in combinatie met een enquête die de NVvR zelf onder de leden heeft uitgezet. In bijlage G zijn de voor dit onderzoek relevante vragen uit de vragenlijst opgenomen. Het veldwerk is in oktober 2013 uitgevoerd door DUO Market research.

De leden van de NVvR is een e-mail gestuurd met de uitnodiging om mee te werken aan het onderzoek. Na een week en na twee weken zijn rappels gestuurd naar de non-respons.³⁴

In totaal hebben 548 leden de vragenlijst ingevuld voor 28 oktober. Dit correspondeert met een respons van 18%, gegeven het ledenbestand van de NVvR van 3.070 leden.

De respons is representatief voor het ledenbestand naar geslacht. Op type functie en leeftijd wijkt de respons statistisch significant af van de samenstelling van het ledenbestand. Tabel 6 laat zien dat de respons relatief veel rechters bevat, en relatief wat minder rechter-plaatsvervangers dan verwacht. Tabel 7 laat zien dat de respons onder de leeftijdscategorie 51 tot en met 60 jaar relatief hoog is, terwijl deze in de leeftijdscategorieën 31 tot en met 40 jaar en 60 jaar en ouder relatief lager is dan verwacht.

Type functie	Respons N	Verwachte N
Rechter of raadsheer	357	316
Officier van justitie of advocaat generaal	80	74
Rechter of raadsheer plaatsvervanger	51	84
Overig	60	73
Totaal	548	

Tabel 6. Representativiteit respons naar type functie

Leeftijd	Respons N	Verwachte N
30 jaar of jonger	10	8
31 t/m 40 jaar	47	68
41 t/m 50 jaar	141	139
51 t/m 60 jaar	225	186
61 t/m 70 jaar	103	118
Ouder dan 70 jaar	13	20
Totaal	539	

Tabel 7. Representativiteit van de respons naar leeftijd

³⁴ In de oorspronkelijke opzet van de enquête zouden ook niet-leden de vragen voor dit onderzoek ontvangen. Door een misverstand is de vragenlijst echter niet op die manier afgenomen. Er is besloten de niet-leden niet opnieuw hiervoor te benaderen, aangezien de conclusies er niet wezenlijk door zullen veranderen en er wel extra doorlooptijd mee gemoeid is.

B. Overzicht van geïnterviewden

Geïnterviewd in de voorbereidende fase:

- Ministerie V&J, Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (2 personen)
- Ministerie V&J, voormalig directeur Rechtsbestel
- Ministerie V&J, Directie Wetgeving en Juridische Zaken
- NVvR, beleidsmedewerker
- NVvR, coördinator bedrijfsvoering
- NVvR, directeur
- NVvR, oud-voorzitter Wetenschappelijke Commissie
- NVvR, voorlichter
- NVvR, voorzitter
- NVvR, oud-voorzitter.

Geïnterviewd in evaluerende fase:

- Raad voor de rechtspraak (2 personen)
- College van procureurs-generaal
- Ministerie V&J, Financiën, Bedrijfsvoering & Control
- Ministerie V&J, Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
- Ministerie V&J, Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving, afdeling Financiën, Bedrijfsvoering & Control
- Ministerie V&J, Directie Wetgeving en Juridische Zaken (4 personen)
- Raad van State, afdeling Advisering
- Studiecentrum Rechtspleging
- Nederlandse Orde van Advocaten (schriftelijk).

C. Relatie tussen de doelen van de NVvR en de subsidiedoelen

C.1 Doelen die de NVvR zichzelf in de statuten stelt

In de statuten 2a tot en met 2g staat verwoord welke doelen de NVvR zichzelf stelt:

- a. De bevordering van een goede, efficiënte, uniforme en begrijpelijke rechtspleging in Nederland, uitgeoefend door een dienovereenkomstig georganiseerde en toegeruste rechterlijke macht, met behulp van een aan de eisen des tijds aangepast en dienovereenkomstig gehuisvest administratief apparaat;
- b. De bevordering van een goede opleiding van de rechterlijke macht;
- c. De bevordering van een deugdelijke en voldoende voorlichting omtrent de rechtspleging in Nederland;
- d. De wetenschappelijke bestudering van tot de rechtspleging, zowel in als buiten Nederland, betrekkelijke vraagstukken;
- e. De vertegenwoordiging van de Nederlandse rechterlijke macht en van haar onderdelen jegens de overheid, alsook in haar internationale contacten;
- f. De behartiging van de belangen van haar leden, zowel in ideëel als in materieel opzicht;
- g. De bevordering van contacten tussen de leden onderling en met zusterorganisaties in het buitenland.

De NVvR is in het kader van de zelfevaluatie gevraagd te beoordelen in hoeverre de doelen zoals benoemd in de statuten aansluiten bij de gestelde subsidiedoelen. De NVvR is van mening dat de statutaire doelen goed aansluiten bij de subsidiedoelen. In Tabel 8 is weergegeven hoe de NVvR de relatie ziet tussen de statutaire doelen met de subsidiedoelen.³⁵ Het functioneren als spreekbuis van de beroepsgroep is een overkoepelend doel, waarvan alle statutaire doelen onderdeel zijn. Met betrekking tot de adviserende rol zijn met name de statutaire doelstellingen a tot en met d van belang.

Enkele door de NVvR gestelde doelen hebben deels internationale aspecten (doel d, e, en g). Deze internationale activiteiten kunnen bijdragen aan de kennis van NVvR-leden en daarmee aan de kwaliteit van adviezen en standpunten. Desondanks financiert de NVvR deze activiteiten niet met subsidiemiddelen, omdat internationale activiteiten naar eigen zeggen niet primair noodzakelijk zijn voor het vervullen van de rol van beroepsvereniging en bovendien niet direct zijn af te leiden uit de geformuleerde doelen in de subsidiebrief. De internationale activiteiten worden afzonderlijk gesubsidieerd door de Raad voor de rechtspraak. In de evaluatie van de subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie aan de NVvR zullen de internationale activiteiten dan ook verder niet onderzocht worden.

³⁵ Enkele door de NVvR gestelde doelen hebben deels internationale aspecten (doel d, e, en g). Deze internationale activiteiten kunnen bijdragen aan de kennis van NVvR-leden en daarmee aan de kwaliteit van adviezen en standpunten. Desondanks financiert de NVvR deze activiteiten niet met subsidiemiddelen omdat internationale activiteiten naar eigen zeggen niet primair noodzakelijk zijn voor het vervullen van de rol van beroepsvereniging en bovendien niet direct zijn af te leiden uit de geformuleerde doelen in de subsidiebrief. De internationale activiteiten worden afzonderlijk gesubsidieerd door de Raad voor de Rechtspraak. In de evaluatie van de subsidie van het ministerie van Veiligheid en Justitie aan de NVvR zullen de internationale activiteiten dan ook verder niet onderzocht worden.

Subsidiendoel	Doel NVvR (statuten)
1. Het functioneren als spreekbuis voor de beroepsgroep	a, b, c, d, e, f ³⁶ en g
2. Het geven van tijdig gevraagd en ongevraagd advies:	
a. Algemene wetgeving	a, c en d
b. Opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren	a en b
c. Onafhankelijkheid en ethiek	a en d
d. Het beleid inzake werving en selectie	a

Tabel 8. Relatie doelen subsidiebrief en in statuten NVvR

C.2 Meerjarendoelen uit de jaarplannen

In aanvulling op de doelen die de NVvR zichzelf in haar statuten stelt, heeft zij meerjarendoelen in haar jaarplannen opgenomen. Deze worden - net als de doelen uit de statuten - in de jaarplannen niet direct gerelateerd aan de doelen die in de subsidiebrief worden gesteld. Reden daarvoor is dat de doelen van de NVvR naar eigen zeggen zowel bijdragen aan het doel om te functioneren als spreekbuis voor de beroepsgroep als aan het geven van adviezen.

Meerjarendoelen	2009	2010	2011
De NVvR is gezag hebben op de key-issues	✓	✓	✓
De NVvR is zichtbaar (voor de leden)	✓	✓	✓
De NVvR is in plaats van volgend leidend op belangrijke thema's	✓		
De NVvR heeft invloed op belangrijke rechtspraakthema's		✓	✓
De NVvR benut de brugpositie tussen OM en ZM	✓	✓	✓
De NVvR onderhoudt contacten op nationaal en internationaal niveau		✓	✓

Tabel 9. Meerjarendoelen NVvR 2009-2011 (Bron: jaarplannen NVvR)

In de jaren 2009, 2010 en 2011 zijn de veranderingen in de meerjarendoelen beperkt (zie Tabel 10). De twee wijzigingen die worden doorgevoerd, zijn:

- a. Waar de NVvR zich in 2009 nog tot doel stelt 'leidend in plaats van volgend te zijn op belangrijke thema's', heeft zij dit een jaar later geherformuleerd tot 'invloed te hebben op belangrijke rechtspraakthema's'. Reden daarvoor is dat 'leidend zijn' volgens de NVvR in de praktijk onvoldoende aansluit bij de rol die de NVvR ten opzichte van haar stakeholders heeft.
- b. In 2010 wordt het onderhouden van contacten op nationaal en internationaal niveau als doel toegevoegd. Zoals gezegd valt het onderhouden van contacten op internationaal niveau niet onder de subsidie.

³⁶ Het onder punt f genoemde doel valt voor het materiële deel buiten de reikwijdte van dit onderzoek, aangezien het de kerntaak 'vakbond' betreft. De belangenbehartiging van leden op ideëel vlak wordt door de NVvR echter wel tot de subsidiabele activiteiten gerekend.

In 2012 worden bovenstaande meerjarendoelen herzien en vervangen door 12 nieuwe, meer concrete meerjarendoelen (inclusief de doelen die betrekking hebben op de vakbond). In 2013 verlaat de NVvR het formuleren van 'meerjarendoelen' en kiest daarvoor in de plaats 10 'verenigingsdoelen'. De reden hiervoor is dat het om doelen gaat die niet slechts enkele jaren, maar altijd gelden. Hiermee probeert de NVvR in haar verenigingsdoelen nauwer aan te sluiten bij de statuten. Volgens de NVvR zijn de verenigingsdoelen inmiddels zodanig uitgekristalliseerd, dat de verwachting is dat deze verenigingsdoelen de komende jaren niet zullen veranderen.

	Meerjarendoelen 2012	Verenigingsdoelen 2013
a	1. De NVvR adviseert over wetsvoorstellen met betrekking tot de rechtspleging die impact hebben op de samenleving, de kwaliteit van de rechtspraak.	1. De NVvR adviseert de wetgever over wetsvoorstellen betreffende de rechtspleging die impact hebben op de samenleving, de kwaliteit van de rechtspraak en de toegang tot het recht.
b	2. De NVvR heeft een stem in actuele discussies over de rechtspraak en is een contactpunt voor politiek.	
c	3. De NVvR beijvert zich voor een sterke rechtspositie en passende arbeidsvoorwaarden voor de leden van de rechterlijke macht. Dit doel <i>wordt buiten beschouwing gelaten, want het betreft de vakbond.</i>	2. De NVvR zet zich in voor een sterke rechtspositie en passende arbeidsvoorwaarden voor de leden van de rechterlijke macht. <i>Dit doel wordt buiten beschouwing gelaten, want het betreft de vakbond.</i>
d	4. De NVvR ziet de noodzaak van bezuinigen in, maar wijst op het risico van bezuinigingen voor de kwaliteit van de rechtspraak.	
e	5. De NVvR draagt bij aan het versterken van de juiste beeldvorming van de rol van de rechtspraak in de samenleving.	4. De NVvR draagt met lef en verstand krachtig bij aan de beeldvorming rondom de beroepsgroep van magistraten en de rechtspraak als geheel.
f	6. De NVvR bevordert de onderlinge gedachtenwisseling van onze leden over de kernwaarden van het vak.	5. De NVvR bevordert de kritische reflectie op de kernwaarden van het vak binnen de vereniging en opent discussies hierover, ook buiten de vereniging.
g	7. De NVvR maakt duidelijk dat de kwaliteit van de rechtspraak alleen hoog kan blijven, indien voortdurend wordt geïnvesteerd in opleiding en ontwikkeling.	6. De NVvR is een klankbord, toetssteen en actief volger van investeringen in opleiding en ontwikkeling, zodat de kwaliteit van de (opleiding van de) rechtspraak gewaarborgd blijft.
h	8. De NVvR adviseert gevraagd en ongevraagd over de organisatie van de rechtspraak, aangezien deze directe invloed heeft op het functioneren van magistraten en de kwaliteit van de rechtspraak.	3. De NVvR adviseert de relevante omgeving over de (re)organisatie van de rechtspraak, vanwege de directe invloed op het functioneren van magistraten en de kwaliteit van rechtspraak.

	Meerjarendoelen 2012	Verenigingsdoelen 2013
i	9. De NVvR verwelkomt vernieuwingen met een open blik, met oog voor zowel de belangen van de magistratuur als van de samenleving.	7. De NVvR stimuleert vernieuwingen en verbeteringen binnen de rechtspraak, om kansen te benutten in het belang van onze leden en de samenleving.
j	10. De NVvR onderhoudt haar verenigingsstructuur, zodat deze blijft passen bij de eisen van deze tijd.	10. De NVvR zorgt ervoor dat de representativiteit van onze leden binnen de verenigingsdemocratie gewaarborgd blijft.
k	11. De NVvR voorziet in de behoeften van haar leden en onderzoekt op welke wijze deze behoeften aansluiten bij de activiteiten van de vereniging.	9. De NVvR sluit met haar activiteiten en diensten aan bij de behoeften van haar leden, zodat de vereniging blijvend meerwaarde biedt.
l	12. De NVvR heeft een actief internationaal beleid met als doel bij te dragen aan de Europese en internationale samenwerking en aan de bewustwording van de impact van Europese en internationale regelgeving op het werken van de magistratuur in Nederland.	8. De NVvR participeert actief binnen internationale verbanden (van zusterverenigingen) en draagt bij aan de bewustwording van de impact van Europese regelgeving op het functioneren van de magistratuur in Nederland.

Tabel 10. Meerjarendoelen uit jaarplan 2012 en verenigingsdoelen uit het 2013, waarbij de oorspronkelijke nummering uit de jaarplannen is overgenomen

Opvallend is dat de NVvR zich in de jaarplannen van 2012 en 2013 een meer concrete invulling voorstelt bij het invullen van de twee subsidiedoelen dan de jaren ervoor. In 2013 is de NVvR overgegaan op een iets compactere weergave van de verenigingsdoelen. In tabel 3 vallen de volgende punten op:

- Doel b (meerjarendoel 2 uit 2012): “de NVvR heeft een stem in actuele discussies over de rechtspraak en is een contactpunt voor de politiek” komt niet meer direct terug in de verenigingsdoelen van 2013. De NVvR geeft hiervoor als reden aan dat ‘contactpunt zijn’ geen doel is dat aangeeft wat er bereikt moet worden. Het stem hebben in actuele discussies is daarnaast al gevat onder de doelen a, d en f.
- Doel d (meerjarendoel 4 uit 2012) komt in 2013 niet terug, maar is in algemenere zin vervat in doel h.
- Doel h (meerjarendoel 8 uit 2012 en 3 uit 2013) is inhoudelijk veranderd in de zin dat het onderscheid tussen gevraagd en ongevraagd advies is vervallen. De NVvR geeft hiervoor als reden dat het onderscheid tussen gevraagd en ongevraagd advies in de praktijk geen betekenis heeft.

De NVvR geeft aan dat haar meerjaren- en verenigingsdoelen alle gerelateerd kunnen worden aan de subsidiedoelen (zie Tabel 11).

Subsidiedoel	Meerjarendoelen NVvR
1. Het functioneren als spreekbuis voor de beroepsgroep	a, b, d, e, f, g, i
(indirect)	j, k en l
2. Het geven van tijdig gevraagd en ongevraagd advies:	
a. Algemene Wetgeving	a, h
b. Opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren	d, g
c. Onafhankelijkheid en ethiek	a, d, f
d. Het beleid inzake werving en selectie	d, g

Tabel 11. Relatie tussen subsidiedoelen en de meerjaren- of verenigingsdoelen van de NVvR in 2012-2013

Het is volgens de NVvR aannemelijk dat de doelen j, k en l indirect bijdragen aan het functioneren als spreekbuis voor de beroepsgroep, aangezien het aansluiten van de vereniging bij de behoeften van leden (doelen j en k) randvoorwaardelijk is voor het vervullen van de rol als spreekbuis. Het onderhouden van internationale contacten (doel l) is niet direct te relateren aan de subsidiedoelen, maar voorziet wel in de behoefte van de leden (het is in die zin onderdeel van doel k) en biedt de beroepsgroep waardevolle inzichten.

Wij concluderen dat de doelen die de NVvR zich door de jaren heen stelt, te relateren zijn aan de breed geformuleerde subsidiedoelen: het zijn van spreekbuis en het geven van adviezen. Organisatorische doelen zijn ondersteunend aan het functioneren als spreekbuis en het geven van adviezen. De doelen met betrekking tot vakbondsactiviteiten vallen buiten deze evaluatie. Het onderhouden van internationale contacten wordt door de NVvR niet tot de subsidiabele kosten gerekend, maar kan wel een inhoudelijke bijdrage leveren aan het bereiken van de subsidiedoelen. De internationale activiteiten vallen verder buiten de evaluatie van de subsidie.

C.3 Key issues

De NVvR heeft zich in de periode 2009 tot en met 2011 gericht op een aantal specifieke thema's ('key issues') die de leidraad vormen voor de te ondernemen activiteiten. In Tabel 12 is te zien welke thema's sinds 2009 expliciet in jaarplannen zijn benoemd. De bedoeling van de key issues was om focus aan te brengen en energie te richten. In de praktijk bleek dit niet zo te functioneren en daarom is vanaf 2012 gestopt met het formuleren van key issues.

Key issues (vanaf 2012 'perspectieven')	2009	2010	2011
Beroepsprofiel van de magistraat	x	x	
Kernwaarden van de magistraat			x
Advisering	x	x	
Juridische kaart	x	x	
Toekomst Rechterlijke Organisatie			x
Vakbond	x	x	
Werving, selectie en opleiding	x	x	
Opleiding en ontwikkeling			x
Kennismanagement		x	
Buitenland		x	

Tabel 12. Key issues per jaar

De lijst met key issues is divers van aard. Deze bevat ten eerste thema's die in activiteiten voor beide subsidiedoelen (spreekbuis en advies) worden geadresseerd (zoals de Juridische kaart). Ten tweede bevat deze onderwerpen die overeenkomen met de subsidiedoelen (zoals advisering). Tot slot bevat de lijst thema's die als randvoorwaardelijk kunnen worden gezien voor het vervullen van de rol van de NVvR van spreekbuis (zoals kennismanagement)³⁷. In het rapport worden de activiteiten niet naar key issues ingedeeld, omdat de scheidslijn tussen de key issues vaak niet te maken is en bovendien arbitrair zou zijn.

³⁷ De key issue 'vakbond' valt buiten deze evaluatie. De key issue 'buitenland' (in 2010) is niet direct te relateren aan de subsidiedoelen, maar is er ook niet mee in tegenspraak.

D. Overzicht van mediamomenten

	<u>Datum</u>	<u>Medium</u>	<u>Naam</u>	<u>Onderwerp/extra info</u>
1	6-9-2012	Print	Advocatenblad	Portret MvdS
2	10-9-2012	Print	Mr-magazine	Portret MvdS
3	12-9-2012	Radio	BNR Nieuwsradio	Toetsing aan grondwet (Duitsland)
4	27-11-2012	Print	ANP	Reactie koerswijziging PvdA op straffklimaat
5	18-12-2012	Radio	BNR Nieuwsradio	Manifest en werkdruk
6	21-12-2012	Radio	Radio 1 Journaal	Manifest en werkdruk
7	21-12-2012	Radio	Werklunch!	Manifest en werkdruk
8	8-1-2013	Print	Rechtspraak Magazine	Portret MvdS
9	17-1-2013	Debat	WRR Rapport	Transparantie & de rechtspraak
10	24-1-2013	Print	SC	Transparantie
11	4-2-2013	Print	NRC	Brief Corstens
12	7-2-2013	Televisie	Nieuwsuur	Nevenfuncties
13	7-2-2013	Print	FD	Nevenfuncties
14	27-2-2013	Televisie	Debat op 2	Uitbreiding spreekrecht slachtoffers & Straffklimaat
15	13-3-2013	Televisie	Nieuwsuur	Thuisdetentie
16	14-3-2013	Print	NRC	Financieel akkoord rechtspraak
17	26-3-2013	Radio	BNR Nieuwsradio	Kwaliteit van de rechtspraak en thuisdetentie
18	28-3-2013	Debat	Gecombineerde Zitting	Kwaliteit van rechtspraak in crisistijd
19	8-4-2013	Radio	VPRO	Disciplinaire maatregelen rechters
20	15-5-2013	Print	Trouw	Over rechter zijn, over de band van de toga's
21	24-5-2013	Televisie	Nieuwsuur	Bezuinigingen OM
22	24-5-2013	Radio	NOS Journaals	Bezuinigingen OM
23	24-5-2013	Print	NRC	Bezuinigingen OM
24	24-5-2013	Internet	NU.nl	Bezuinigingen OM
25	24-5-2013	Print	ANP (+ tal van extra media)	Bezuinigingen OM
26	24-5-2013	Televisie	Teletekst	Bezuinigingen OM
27	28-5-2013	Print	Volkskrant	Bezuinigingen OM
28	28-5-2013	Debat	Meet the Judge	Via ProDemos
29	1-6-2013	Print	NRC	OM, Opstelten en Teeven (Column Jensma)
30	11-6-2013	Print	Nieuwsbank	Lancering Rechtexamen
31	15-6-2013	Print	Advocatenblad	Bezuinigingen / Problemen bij OM
32	18-9-2013	Televisie	Nieuwsuur	Kwaliteit rechtspraak / werkdrukonderzoek
33	19-9-2013	Print	Telegraaf	Kwaliteit rechtspraak / werkdrukonderzoek
34	19-9-2013	Print	Regionale bladen / ANP	Kwaliteit rechtspraak / werkdrukonderzoek
35	5-10-2013	Internet	RTL nieuws	Spreekrecht slachtoffers
36	5-10-2013	Print	Telegraaf	Spreekrecht slachtoffers
37	22-10-2013	Radio	BNR Nieuwsradio	Juryrechtspraak: Theo de Roos ingezet
38	29-10-2013	Print	Nederlands Dagblad	Digitalisering rechtspraak
39	10-11-2013	Televisie	Buitenhof	Toegang tot het recht, stelselherziening rechtsbijstand
40	6-12-2013	Print	Mr-magazine	Portret MvdS
41	10-12-2013	Print	Vrij Nederland	VN enquête + reactie MvdS
42	11-12-2013	Print	Diverse kranten en sites	VN enquête

E. Overzicht van wetgevingsadviezen, 2009 - 2012

Inhoudelijke adviezen in 2009

1. Nr. 368, Conceptwetsvoorstel versterking positie rechter-commissaris -13 januari 2009
2. Nr. 369, Conceptwetsvoorstel wijziging DNA-wetgeving (o.a. verwantschapsonderzoek, onderzoek uiterlijke kenmerken) - 16 januari 2009
3. Nr. 371, Conceptwetsvoorstel integrale herziening Wet Bopz - 30 januari 2009
4. Nr. 372, Conceptwetsvoorstel Wet forensische zorg - 29 januari 2009
5. Nr. 376, Conceptwetsvoorstel Wet regulering prostitutie - 2 februari 2009
Nr. 374, Conceptwetsvoorstel beperking taakstraf bij ernstige zeden-/geweldsmisdrijven 13 februari 2009
6. Nr. 377, Conceptwetsvoorstel Vreemdelingenwet en Vreemdelingenbesluit - 24 maart 2009
7. Nr. 378, Conceptwetsvoorstel Herziening voorwaardelijke veroordeling - 24 april 2009
8. Nr. 381, Conceptwetsvoorstel Wijziging wet op de kansspelen i.v.m. oprichting kansspelautoriteiten 24 april 2009
9. Nr. 380, Conceptwetsvoorstel Verbetering rechtspositie pleegouders - 20 mei 2009
10. Nr. 382, Conceptwetsvoorstel Bescherming tegen gedwongen verdwijningen - 30 juni 2009
11. Nr. 384, Conceptwetsvoorstel kaderbesluit recidive - 19 augustus 2009
12. Nr. 383, Conceptwetsvoorstel wijziging Wet prejudiciële vragen Hoge Raad - 18 september 2009
13. Nr. 386, Conceptwetsvoorstel Internationale kinderontvoering -18 september 2009
14. Nr. 329, Gewijzigd wetsvoorstel invoering thuisdetentie -18 september 2009
15. Nr. 388, Conceptwetsvoorstel buitengerechtelijke incassokosten - 23 november 2009
16. Nr. 389, Conceptwetsvoorstel opsporing internationale misdrijven - 1 december 2009
17. Nr. 390, Conceptwetsvoorstel herzieningregels betreffende de processtukken in strafzaken - 23 december 2009.

Blanco adviezen 2009

1. Nr. 385, Conceptbesluit bloedtest strafzaken - 16 juli 2009
2. Nr. 393, Conceptwetsvoorstel aanpassing enquêterecht - 18 december 2009.

Inhoudelijke adviezen in 2010

1. Nr. 391, Conceptwetsvoorstel rechterlijk contact- of gebiedsverbod - 29 januari 2010
2. Nr. 395, Conceptbesluit Penitentiaire Maatregel - 17 februari 2010
3. Nr. 394, Conceptwetsvoorstel tijdelijk verlof - 19 februari 2010
4. Nr. 399, Conceptwetsvoorstel Vermulderen WAM - 22 februari 2010
5. Nr. 398, Conceptwetsvoorstel verzamelwet van rechtswege verleende vergunning - 25 februari 2010
6. Nr. 396, Conceptwetsvoorstel lesbisch ouderschap - 2 maart 2010
7. Nr. 401, Conceptwetsvoorstel wet Bibob - 26 maart 2010
8. Nr. 397, Conceptbesluit elektronisch proces-verbaal - 1 april 2010
9. Nr. 400, Conceptwetsvoorstel wijziging curatele - 1 april 2010
10. Nr. 404, Conceptwetsvoorstel uitbreiding piketdiensten - 14 april 2010
11. Nr. 402, Ontwerpbesluit herziening afgesloten strafzaken - 27 april 2010
12. Nr. 403, Conceptwetsvoorstel Europees betalingsbevelprocedure - 3 mei 2010
13. Nr. 405, Conceptwetsvoorstel Burgerlijke Rechtsvordering - 12 mei 2010

14. Nr. 407, Executoriale verkoop - 27 mei 2010
15. Nr. 408, Wijziging Opiumwet - 28 mei 2010
16. Nr. 410, Overschrijding redelijke termijn - 27 mei 2010
17. Nr. 412, Conceptwetsvoorstel wijziging cassatierechtspraak - 28 juni 2010
18. Nr. 411, Ontwerpbesluit justitiële gegevens - 5 augustus 2010
19. Nr. 413, Conceptwetsvoorstel Europees bewijsverkrijgingsbevel - 22 september 2010
20. Nr. 414, Conceptwetsvoorstel elektronische aanvraag VOG - 17 september 2010
21. Nr. 415, Conceptwetsvoorstel uitvoeringswet internationale inning levensonderhoud - 14 oktober 2010
22. Nr. 416, Ontwerpbesluit verstrekken justitiële gegevens bij terugkeer ex-gedetineerden - 17 september 2010
23. Nr. 417, Conceptwetsvoorstel elektronische indiening dagvaarding - 17 september 2010
24. Nr. 418, Conceptwetsvoorstel versterking bestrijding computercriminaliteit - 18 oktober 2010
25. Nr. 421, Conceptwetsvoorstel wijziging WVV1994 ivm verbetering aanpak rijden onder invloed van drugs - 3 december 2010
26. Nr. 422, Conceptwetsvoorstel houdende aanpassing van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering i.v.m. de wijziging van het recht op inzage, afschrift of uittreksel van bescheiden - 10 december 2010.

Blanco adviezen in 2010

1. Nr. 392, Conceptbesluit DNA-onderzoek in strafzaken - 25 februari 2010
2. Nr. 406, Ontwerpbesluit van rechtswege verleende vergunning - 15 april 2010
3. Nr. 419, Ontwerpbesluit controle op rechtspersonen - 7 september 2010
4. Nr. 420, Ontwerpbesluit wijziging Vreemdelingenbesluit 2000 i.v.m. nationale visa - 9 september 2010
5. Nr. 424, Conceptwetsvoorstel herziening kindbeschermingsmaatregelen - 19 november 2010
6. Nr. 425, Conceptwetsvoorstel gebruik bsn in de jeugdzorg - 8 november 2010
7. Nr. 426, Ontwerpbesluit beleidsinformatie jeugdzorg 2011 - 19 november 2010.

Inhoudelijke adviezen in 2011

1. Nr. 428, Conceptwetsvoorstel strafrechtelijke aanpak huwelijksdwang - 27 januari 2011
2. Nr. 431, Ontwerpbesluit nummerherkenning - 17 februari 2011
3. Nr. 433, Wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de aanpassing van de regeling van de vervolgingsverjaring - 24 maart 2011
4. Nr. 434, Conceptwetsvoorstel wijziging van de regeling van de bevrijdende verjaring in het BW in geval van schade veroorzaakt door strafbare feiten - 24 maart 2011
5. Nr. 432, Conceptwetsvoorstel partiële wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enkele andere wetten - 29 maart 2011
6. Nr. 436, Conceptwetsvoorstel aanpak fraude identiteitsbewijzen i.v.m. verbetering regeling identiteitsvaststelling van verdachten en veroordeelden - 29 april 2011
7. Nr. 437, Wet tot wijziging wet collectieve afwikkeling massaschade - 15 april 2011
8. Nr. 438, Concept-wetsvoorstel bijzondere maatregelen financiële ondernemingen - 15 april 2011
9. Nr. 439, Wet gebruik Friese taal - 20 mei 2011
10. Nr. 440, Concept-wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de invoering van minimumstraffen - 30 mei 2011
11. Nr. 442, Wetsvoorstel kostendekkende griffierechten - 1 juni 2011
12. Nr. 441, Wetsvoorstel bronbescherming voor journalisten - 14 juni 2011.

13. Nr. 443, Wetsvoorstel verruiming fouilleerbevoegdheden - 30 mei 2011
14. Nr. 444, Wet rechtsbijstand en politieverhoor - 24 juni 2011
15. Nr. 446, Reparatiwet Wet griffierechten burgerlijke zaken - 16 juni 2011
16. Nr. 448, Wetsvoorstel uitbreiding gronden voorlopige hechtenis - 15 juli 2011
17. Nr. 449, Concept-wetsvoorstel uitbreiding spreekrecht - 27 september 2011
18. Nr. 450, Concept-wetsvoorstel betreffende het leggen van conservatoir beslag door de staat voor slachtoffers van misdrijven - 29 september 2011
19. Nr. 451, Tweede nota van wijziging bij de Wet tot aanpassing van de Advocatenwet, de Wet op de rechtsbijstand en de Wet tarieven in burgerlijke zaken in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde - 27 oktober 2011
20. Nr. 455, Besluit houdende wijziging van het Besluit OM-afdoening en enkele andere besluiten in verband met de invoering van de bestuurlijke strafbeschikking - 27 september 2011
21. Nr. 458, Toevoeging faillissement bij Wetsvoorstel aanpassing Wcam - 29 september 2011
22. Nr. 459, Enkelvoudig hoger beroep kantonzaken - 24 november 2011
23. Nr. 460, Wijziging artikel 1:28 BW - 24 november 2011
24. Nr. 462, Consumentenkredietovereenkomsten, goederenkrediet en geldlening - 22 december 2011
25. Nr. 463, Tegengaan huwelijksdwang - 22 december 2012.

Blanco adviezen in 2011

1. Nr. 427, Ontwerpbesluit tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende jeugdsancties - 11 januari 2011
2. Nr. 429, Wetsvoorstel Vervoer en verblijf in een gerechtsgebouw in de gesloten jeugdzorg - 17 februari 2011
3. Nr. 430, Conceptwetsvoorstel vastleggen en bewaren kentekengegevens - 17 februari 2011
4. Nr. 445, Concept-besluit procesdossier vooronderzoek in strafzaken - 21 juni 2011
5. Nr. 447, Uitvoeringsbesluit voorwaardelijke veroordeling - 21 juni 2011
6. Nr. 452, Wijziging Wet ter voorkoming van witwassen en het financieren van terrorisme - 14 september 2011
7. Nr. 454, Besluit inbeslaggenomen voorwerpen i.v.m. actualisering aanduiding bepaalde diensten - 18 oktober 2011
8. Nr. 456, Implementatie van de richtlijn 2011/36/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel, de bescherming van slachtoffers ervan, en ter vervanging van het kaderbesluit 2002/629/JBZ van de Raad (PbEU L 101) - 18 oktober 2011
9. Nr. 453, Concept-wetsvoorstel uitbreiding reikwijdte recidiveregeling en verhoging Keuringsleeftijd - 21 oktober 2011
10. Nr. 461, Wijziging Boek 1 BW - 24 november 2011.

Inhoudelijke adviezen in 2012

1. Nr. 464 Strafbaarstelling financieren terrorisme - 29 februari 2012
2. Nr. 467 Wetsvoorstel Wbp (camerabeelden en datalekken) - 29 februari 2012
3. Nr. 468 Conceptwetsvoorstel implementatie richtlijn vertolking en vertaling - 29 februari 2012
4. Nr. 469 Aanpassing van de Wet militaire strafrechtspraak, het Wetboek van Militair Strafrecht en de Wet militair tuchtrecht in verband met gewijzigde regelgeving en herstel van technische onvolkomenheden - 29 februari 2012

5. Nr. 471 Voorontwerp tegengaan huwelijksdwang (nadere reactie) - 29 februari 2012
6. Nr. 466 Adolescentenstrafrecht - 30 maart 2012
7. Nr. 470 Wetsvoorstel toevoegen gegevens aan procesdossier minderjarige - 20 april 2012
8. Nr. 475 Implementatie kaderbesluit 2009/829/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2009 inzake de toepassing tussen de lidstaten van de Europese Unie, van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis - 24 april 2012
9. Nr. 473 Uitvoeringsbesluit herziening ten nadele en aanpassing vervolgingsverjaring - 8 mei 2012
10. Nr. 479 Wijzigingsbesluit Actie koperslag - 1 mei 2012
11. Nr. 472 Herziening regels inzake extraterritoriale rechtsmacht in strafzaken - 5 juni 2012
12. Nr. 474 Herziening arbitrageregels - 5 juni 2012
13. Nr. 476 Langdurig toezicht, gedragsbeïnvloeding en vrijheidsbeperking - 29 juni 2012
14. Nr. 480 Verruiming mogelijkheden bestrijding financieel-economische criminaliteit - 29 juni 2012
15. Nr. 481 Ontwerp-Besluit drugs en geneesmiddelen in het verkeer - 14 augustus 2012
16. Nr. 482 Implementatie richtlijn bestrijding seksueel misbruik en seksuele uitbuiting kinderen - 1 september 2012
17. Nr. 483 Ontwerp uitvoeringsbesluit wetsvoorstel onvrijwillige behandeling - 31 juli 2012
18. Nr. 484 Besluit proceskosten bestuursrecht i.v.m. indexering van bedragen en toevoeging van enkele proceshandelingen - 31 juli 2012
19. Nr. 486 Wetsvoorstel tot invoering flexibel cameratoezicht - 11 september 2012
20. Nr. 491 Wetsvoorstel tot implementatie richtlijn 2011/93/EU van het Europees Parlement en de Raad ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen Kinderpornografie en ter vervanging van Kaderbesluit 2004/68/JBZ van de Raad - 27 augustus 2012
21. Nr. 487 Wetsvoorstel invoering middelentest bij geweld - 16 oktober 2012
22. Nr. 488 Wetsvoorstel inzake versterking van het presterend vermogen van de politie – 1 november 2012.
23. Nr. 489 AmvB houdende aanpassing van het Besluit bewaren en vernietigen van nietgevoegde stukken met het oog op de vernietiging van geheimhoudersgesprekken - 16 oktober 2012
24. Nr. 490 Wetsvoorstel digitale handhaving veelvoorkomende overtredingen - 16 oktober 2012
25. Nr. 491 Wetsvoorstel inzake versterking van het presterend vermogen van de politie - 29 oktober 2012
26. Nr. 485 Wetsvoorstel Stelselherziening Jeugdzorg - 9 november 2012
27. Nr. 493 Wetsvoorstel tot uitvoering van de te Kampala aanvaarde wijziging van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof - 17 december 2012
28. Nr. 494 Tweede nota forensische zorg - 27 december 2012.

Blanco adviezen in 2012

1. Nr. 465 Besluit kwaliteitseisen curatoren, bewindvoerders en mentoren - 31 januari 2012
2. Nr. 457 Europees bevel tot conservatoir beslag op bankrekeningen - mondeling gemeld d.d. 20 maart 2012
3. Nr. 477 Ontwerpverzamelbesluit in verband met de Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob - 24 april 2012
4. Nr. 478 Nota van wijziging voorstel van wet verplichte geestelijke gezondheidszorg - 24 april 2012.

F. Overzicht bijeenkomsten 2012 en 2013

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de onderwerpen waarop de NVvR in de jaren 2012 en 2013 bijeenkomsten heeft georganiseerd. Van voorgaande jaren zijn geen vergelijkbare overzichten beschikbaar.

2012	2013 (tot en met oktober)
Staatsmachten	Manifestbijeenkomst
Adolescenten	Bijzondere appelcolleges, toekomst CBb/CRVB/RvS
Feest	Pensioen
Pensioen	Onze Rechtspraak I
Normalisering OM	Probleemoplossende rechter
Werkdruk/Productie	Integriteit
Internationaal recht	Onze Rechtspraak II
Kernwaarde Dialoog	Feest
O&O	Café International
Ethische bijeenkomst	Spreekrecht slachtoffers
Pensioen	Pensioen
Rechtspraak naar de haaien?	Zitten/Staan
Afscheid RVZ	
Kernwaarde Dialoog	
Jeugdzorg	
WRR	
Jaarcongres	
Pensioen	
Bekostiging	
Kernwaarde Dialoog	

G. Vragenlijst

243 In deze bijlage staan de vragen vermeldt uit de enquête onder de leden van de NVvR, voor zover die in het kader van dit onderzoek zijn gebruikt. Dezelfde enquête is ook gebruikt voor een intern NVvR onderzoek, de vragen die alleen op het interne onderzoek betrekking hebben zijn hier achterwege gelaten.

Er volgen nu eerst enkele algemene vragen.

Vraag 1

Wat is uw functie? Indien u meerdere functies heeft, noteer dan uw hoofdfunctie.

1. Rechter
2. Raadsheer
3. Officier van justitie
4. Advocaat-generaal bij het OM
5. Advocaat-generaal bij de Hoge Raad
6. Rechter-plaatsvervanger of raadsheerplaatsvervanger
7. Ik ben in opleiding
8. Ik ben niet langer werkzaam in de rechterlijke macht (gepensioneerd, gestopt, et cetera).
9. Anders, namelijk...

Vraag 7

Hoe lang bent u lid van de NVvR?

1. Minder dan drie jaar
2. Drie tot tien jaar
3. Tien tot 15 jaar
4. 15 jaar of langer

Vraag 8

Bent u actief lid binnen de NVvR? Meerdere antwoorden mogelijk.

1. Nee
2. Ja, ik bezoek geregeld bijeenkomsten van de NVvR
3. Ja, ik zit in een commissie
4. Ja, ik maak deel uit van de ledenraad
5. Ja, ik ben op een andere manier actief binnen de vereniging

Er volgt nu een vragenblok over de belangenbehartiging.

Vraag 10

Wat vindt u voor uzelf als lid van de NVvR belangrijker: de NVvR als vakbond (collectieve en individuele belangenbehartiging) of de NVvR als beroepsvereniging?

1. Vakbond
2. Beroepsvereniging
3. Beide even belangrijk
4. Weet niet

De volgende vragen gaan over de NVvR als beroepsvereniging.

Vraag 26

Hoe tevreden bent u over de NVvR als vertegenwoordiger van de beroepsgroep c.q. als vertolker van de stem van de professional?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 27

Hoe tevreden bent u over de invulling van de eigen rol van de NVvR als beroepsvereniging in het krachtenveld van de rechtspraak, waarbinnen de Raad voor de Rechtspraak, College van procureurs generaal en het Ministerie van Veiligheid en Justitie ook een rol spelen?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 28

Hoe tevreden bent u over de wijze waarop de NVvR haar overkoepelende rol vanuit de samenhang van ZM en OM benut?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 29

De NVvR treedt op als spreekbuis van de beroepsgroep richting de politiek. U kunt in de vorm van een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u daarover bent.

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 30

De NVvR treedt op als spreekbuis richting de media (en daarmee richting de samenleving). Hoe tevreden bent u over de onderwerpen waarop de NVvR in de media (en daarmee richting de samenleving) verschijnt? En hoe tevreden bent u over de wijze waarop de NVvR in de media (en daarmee richting de samenleving) overkomt?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 31

In hoeverre bent u het eens met de standpunten die de NVvR inneemt (bijvoorbeeld herziening gerechtelijke kaart, minimumstraffen, griffierechten, enkelbanden en bezuinigingen OM)? U kunt in de vorm van een rapportcijfer antwoorden, daarbij staat 1 voor 'helemaal niet eens' en 10 voor 'helemaal eens'.

Vraag 32

Hoe tevreden bent u over de rol die de NVvR pakt op het gebied van Onafhankelijkheid en Ethiek? Met betrekking tot

- Het opstellen van leidraden en een rechterscode?
- Het levend houden van de discussie over de kernwaarden van de Magistraat, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten.

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Er volgt nu een vragenblok over de verschillende bijeenkomsten die de NVvR organiseert.

Vraag 33

De NVvR organiseert verschillende bijeenkomsten. In welke mate bezoekt u de volgende bijeenkomsten? (u kunt antwoorden met: altijd, vaak, regelmatig, soms, nooit)

- Bijeenkomsten (bijvoorbeeld actuele thema's in de samenleving)
- Vergaderingen van commissies en werkgroepen
- Jaarcongres

Vraag 34

In welke mate heeft u behoefte aan het bijwonen van de volgende bijeenkomsten?

(u kunt antwoorden met: grote behoefte, enigszins behoefte, geen behoefte, weet niet)

- Bijeenkomsten (bijvoorbeeld actuele thema's in de samenleving)
- Vergaderingen van commissies en werkgroepen
- Jaarcongres

Vraag 40

Naast bijeenkomsten, vergaderingen en het jaarcongres zou de NVvR ook andere werkvormen kunnen aanbieden om u bij de vereniging te betrekken. In hoeverre heeft u behoefte aan de volgende alternatieve werkvormen? (u kunt antwoorden met: grote behoefte aan, enigszins behoefte aan, geen behoefte aan)

- Een forum
- Online vergaderingen

Vraag 41

Zijn er nog andere alternatieve werkvormen voor de NVvR te bedenken waar u behoefte aan zou hebben en zo ja, welke?

1. Nee
2. Ja, nl...

Vraag 43

Kunt u met een rapportcijfer van 1 tot 10 aangeven hoe tevreden u bent over de door de NVvR georganiseerde bijeenkomsten, waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'?

- Inhoud van de bijeenkomsten
- Organisatie (catering, locatie, uitnodigingen, etc.)

Vraag 44

Heeft u suggesties voor verbetering van de bijeenkomsten die de NVvR organiseert?

1. Nee
2. Ja, namelijk...

Vraag 49

Kunt u met een rapportcijfer van 1 tot 10 aangeven wat u van het vakblad Trema in het algemeen vindt, waarbij 1 staat voor zeer slecht en 10 voor uitstekend?

Vraag 50

Heeft u suggesties voor verbetering van het vakblad Trema?

1. Nee
2. Ja, namelijk...

Vraag 58

Kunt u met een rapportcijfer van 1 tot 10 aangeven wat u van Ledennet (het besloten deel van de website van de NVvR voor leden) vindt, waarbij 1 staat voor zeer slecht en 10 voor uitstekend?

Het volgende vragenblok gaat over de Ledenraad en over advisering.

Vraag 61

In hoeverre bent u bekend met de adviezen (over wetgeving) van de NVvR? U kunt in de vorm van een rapportcijfer aangeven hoe goed u bekend bent met de adviezen. Daarbij staat 1 voor 'helemaal niet bekend' en 10 voor 'zeer goed bekend'.

Vraag 77

De NVvR vraagt leden om mee te denken over adviezen. Ziet u dat als een kans voor uzelf om invloed uit te oefenen op wetsontwerpen?

1. Ja
2. Nee

Vraag 62

Bent u wel eens betrokken geweest bij het opstellen van adviezen door de NVvR?

1. Ja
2. Nee

Vraag 63

Hoe tevreden bent u over de wijze waarop de NVvR de beroepsgroep vertegenwoordigt ten behoeve van de wetgevingsadvies?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 64

Hoe tevreden bent u over de vertegenwoordiging van de leden (van de NVvR) door de Wetenschappelijke Commissie bij de totstandkoming van wetgevingsadvies van de NVvR ?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 65

Hoe tevreden bent u over de ruimte die de NVvR biedt om uw eigen inbreng te leveren ten behoeve van standpuntbepaling of advisering op uw vakgebied?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 66

Hoe tevreden bent u over de inhoud van de adviezen van de wetenschappelijke commissie van de NVvR?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 67

Hoe tevreden bent u over de invloed van de NVvR met adviezen van de wetenschappelijke commissie?

U kunt antwoord geven in de vorm van een rapportcijfer waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'.

Vraag 68

Als u contact wilt opnemen met (uw afgevaardigde in) de Ledenraad, weet u dan wie u moet aanspreken?

1. Ja
2. Nee
3. Niet van toepassing, ik wil nooit contact opnemen met de Ledenraad

Vraag 69

Heeft u het idee dat de Ledenraad van de NVvR de leden goed vertegenwoordigt?

1. Ja -> ga door naar vraag 71
2. Nee
3. Weet niet

Vraag 70

Kunt u uw antwoord toelichten? Hoe komt dat?

Vraag 71

Kunt u met een rapportcijfer van 1 tot 10 aangeven hoe tevreden u in zijn algemeenheid bent over de Ledenraad, waarbij 1 staat voor 'helemaal niet tevreden' en 10 voor 'erg tevreden'?

Vraag 72

Heeft u suggesties voor verbetering van de Ledenraad?

1. Nee
2. Ja, nl...

Vraag 87

Wilt u nog een toelichting geven op uw antwoorden of heeft u suggesties voor de NVvR?

Vraag 88

Noteer: ik ben een ...

1. Man
2. Vrouw

Vraag 89

Wat is uw leeftijd?

1. 30 jaar of jonger
2. 31 t/m 40 jaar
3. 41 t/m 50 jaar
4. 51 t/m 60 jaar
5. 61 t/m 70 jaar
6. Ouder dan 70 jaar.

H. Subsidiebrief

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving

Directie Rechtsbestel

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor
Rechtspraak
Postbus 30315
2500 GH DEN HAAG

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 00

Onderdeel	DIRR Afd. Financiën Bedrijfsvoering en Control	Bij beantwoording de
Contactpersoon	J.G.M. van Steijn, M.N.C.B. van Berckel	datum en ons kenmerk
Doorkiesnummer(s)	(070) 3 70 64 75	vermelden. Wilt u slechts
E-mail	j.van.steijn@minjus.nl	één zaak in uw brief
Datum	13 november 2008	behandelen.
Ons kenmerk	5574203/08	
Bijlage(n)	2	
Onderwerp	Subsidierelatie tussen het ministerie van Justitie en de NVvR	

1. Inleiding

In deze brief leg ik de meerjarige afspraken vast die rondom subsidiëring van de activiteiten van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR) met uw bestuur gemaakt zijn. De brief is voorzien van 2 bijlagen die integraal onderdeel uitmaken van de brief.

Deze afspraken vloeien voort uit de door mij gewenste eigenstandige rol van een beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren binnen het krachtenveld van de Rechtspraak, naast de rollen van de minister van Justitie, die van het College van procureurs-generaal en die van de Raad voor de Rechtspraak. Reden voor die eigen rol is het geven van een structurele en gekanaliseerde plaats aan de stem van de professional over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan, vanuit de optiek van de beroepsbeoefenaar.

Gelet op het in absolute zin lage aantal rechterlijke professionals binnen de staande en zittende magistratuur, acht ik het een overheidsbelang om een beroepsvereniging bij de invulling van de hiervoor genoemde rol financieel te ondersteunen.

De NVvR afficheert zich nadrukkelijk als beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren. Mede in het licht van de hoge aansluitingsgraad van

rechterlijke ambtenaren bij de NVvR beschouw ik de NVvR als representatief voor de gevoelens van de rechterlijke beroepsbeoefenaar over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan en zie de NVvR dan ook als dé beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren. In dit licht zijn de financiële verhoudingen tussen Justitie en de NVvR herzien en zijn omgezet in een subsidierelatie die per 1 januari 2009 ingaat.

2. Hoofdpijnen subsidierelatie ministerie van Justitie en NVvR

2.1 Algemene kenmerken van de subsidierelatie

- De subsidie wordt verstrekt:
  - voor het ondersteunen van de rol van de NVvR als beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren, zoals in bijlage 1 nader omschreven en
  - als tegemoetkoming aan functionele autoriteiten, waarbij rechterlijke ambtenaren werkzaam zijn die (met die functionele autoriteiten overeengekomen) werkzaamheden verrichten ten behoeve van de NVvR.
- De subsidierelatie wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
- De jaarlijkse aanvraag en verantwoordingscyclus tussen ministerie en NVvR wordt gebaseerd op documenten, die het bestuur van de NVvR in de reguliere verenigingsrelatie met haar leden produceert. De verlening van de subsidie wordt gebaseerd op het NVvR jaarplan. De vaststelling van de subsidie geschiedt aan de hand van de NVvR jaarrekening.
- De op grond van artikel 4.23 Awb vereiste wettelijke grondslag van de subsidie is de vastgestelde Justitiebegroting voor enig jaar.

2.2. Financieel kader

- Het op basis van het ingediende jaarplan als subsidie te verlenen bedrag bedraagt over de periode 2009-2013 850.000 euro per jaar (ervanuitgaande dat het jaarplan dit bedrag voor dat jaar rechtvaardigt). Op dit bedrag wordt de subsidietaakstelling van 2,15% in 2009, 2,15% in 2010 en 2,14% in 2011 in mindering gebracht. Het subsidiebedrag wordt verhoogd met de voor de sector Rijk geldende loon- en prijsindex op het moment dat deze bekend is (naar verwachting in het late voorjaar).
- De subsidie wordt verstrekt onder het voorbehoud van goedkeuring van (het betreffende deel van) de begroting van het Ministerie van Justitie.
- Ik ga ervan uit dat huisvesting voor de Vereniging zelf en voor het bureau van de NVvR - zoals de afgelopen jaren te doen gebruikelijk

- om niet ter beschikking gesteld wordt. Indien (overwogen wordt) hierin verandering aan te brengen dient de NVvR zulks tijdig aan het ministerie van Justitie aan te kondigen, de gevolgen ervan en mogelijke oplossingen in beeld te brengen. Door Justitie en de NVvR zal vervolgens overlegd worden over de wijze waarop de NVvR gehuisvest zal gaan worden en de daarmee samenhangende financiële implicaties.

- In het tussen de NVvR, de vakorganisaties in het GOM en de Minister van Justitie overeengekomen Sociaal Statuut zijn een aantal rechtspositionele overgangsmatregelen afgesproken die een eenmalig financieel beslag met zich meebrengen. Teneinde de NVvR in staat te stellen die maatregelen te effectueren, zal in 2009 hiervoor een eenmalige subsidie gegeven worden.
- Gedurende de periode 2009-2013 zal de minister van Justitie aan de NVvR geen andere middelen ter beschikking stellen dan in deze subsidieregeling genoemd, tenzij voor financiering van niet in deze subsidieregeling genoemde activiteiten die uitdrukkelijk schriftelijk afgesproken en vastgelegd zijn.

2.3. Evaluatie

Vóór 1 juli 2013 zal een evaluatie worden afgerond naar de doeltreffendheid en de effecten van de subsidie in de praktijk (zie 4.24 van de Awb). Justitie is opdrachtgever en financier van de evaluatie. De evaluatieopdracht zal na overleg met de NVvR worden opgesteld en worden gegund. De begeleiding van de evaluatie vindt bipartiet (Justitie en NVvR) plaats.

Tenminste 1 keer per jaar zal tussen Justitie en de NVvR - mede aan de hand van het jaarverslag over het voorafgaande jaar - gesproken worden over de algemene stand van zaken.

3. Voorwaarden verbonden aan de subsidieverlening

In bijlage 2 zijn de aan de subsidieverlening voor de periode 2009-2013 verbonden voorwaarden opgenomen. De voorwaarden sluiten aan bij de normen die binnen Justitie gelden indien aan een organisatie een subsidie wordt verleend hoger dan € 100.000,-.

De subsidieaanvraag, verlening en vaststelling over de jaren 2010-2013 dienen te geschieden volgens de regels vastgesteld in bijlage 2.

De Minister van Justitie,
Namens deze,

De Directeur Rechtsbestel

M.J.J. van den Honert

Binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit kan een ieder wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, bezwaar maken. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie, t.a.v. Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden, afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1 (bij brief van 13 november 2008)

Rol van de NVvR als beroepsvereniging

Gelet op de rol van de NVvR als beroepsvereniging van rechterlijke ambtenaren wordt zij middels de subsidieverlening in staat gesteld een structurele en gekanaliseerde plaats te geven aan de stem van de professional over aangelegenheden die de beroepsuitoefening aangaan. De NVvR rapporteert daarbij vooral vanuit de optiek van die beroepsbeoefenaars. De NVvR heeft daarbij een rol in het belichten van die aangelegenheden vanuit de samenhang van ZM en OM.

Voor advisering over aangelegenheden van algemeen belang die de beroepsbeoefening aangaan kan de NVvR om advies worden gevraagd door de minister van justitie, maar ook door de Raad voor de Rechtspraak en het College van procureurs-generaal. De NVvR zal naar haar mogelijkheden gehouden zijn aan die adviesaanvragen gevolg te geven. Zij rapporteert aan de instantie die het advies heeft gevraagd. De adviezen worden op een zodanig tijdstip gegeven dat ze van wezenlijke invloed kunnen zijn op te nemen besluiten. De NVvR kan ook ongevraagd adviseren over dergelijke aangelegenheden.

Als onderwerp van de advisering zijn voorzien:

- De algemene wetgeving.
Die kan betrekking hebben op al die wetgevingsactiviteiten die de inrichting van de rechtspraak betreffen, die het inhoudelijke werk van de rechter en officier op belangrijke aspecten raken of die verband houden met de beroepsbeoefening in meer ruimere zin. In voorkomende gevallen zal de NVvR afstemmen met Raad en College over de invulling van de advisering.
- Het opleidingsbeleid met betrekking tot rechters en officieren.
Dat kan betrekking hebben op het opstellen van programma's van eisen voor primaire en permanente educatie, vormen van koppeling van bepaalde functies met opleidingseisen in een stelsel van certificering of benoemingsvoorwaarden. De NVvR wordt daarbij in staat gesteld te adviseren over de mate waarin

de rechterlijke ambtenaren gehouden zijn, en in staat zullen worden gesteld om van opleidingen gebruik te maken. Als onderwerp is voorts voorzien het inhoudelijk beleid dat de SSR voert en de resultaten daarvan.

- Onafhankelijkheid en ethiek.

De NVvR dient de stem van haar leden te doen horen met betrekking tot handhaving van waarborgen van een onafhankelijke rechtspraak. Zij vormt een platform voor studie naar en overleg over alle aspecten die de onafhankelijkheid raken en naar en over alle aspecten van ethiek die het gezag en de onafhankelijkheid van de rechtspraak bevorderen.

- Het beleid inzake werving en selectie.

Te denken valt aan functie-eisen vanuit de optiek van de beroepsbeoefenaar. Die betrokkenheid bij werving en selectie moet een gezicht worden gegeven. De NVvR zal een plaats bezetten in de aanbevelingscommissie ten behoeve van de SRM en zij dient te adviseren over het beleid van de selectiecommissie OM.

Bij aangelegenheden die bij een lokaal gerecht of parket aan de orde komen is slechts in bijzondere gevallen een rol voor de NVvR voorzien in die gevallen die een landelijke uitstraling kunnen hebben.

De minister van justitie acht het verder gewenst dat de NVvR middels de subsidie in staat gesteld wordt zich, zonodig in afstemming met Raad en College, op te stellen als spreekbuis van de beroepsgroep van rechterlijk ambtenaren richting politiek, media en samenleving.

Bijlage 2 (bij subsidie voorwaarden NVvR, brief van 13 november 2008)

Regels ter aanvulling op en ter uitvoering van de Algemene wet bestuursrecht verbonden aan de subsidiëring van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak

Artikel 1.

1. De Minister subsidieert de Nederlandse vereniging voor Rechtspraak
  - a. voor het ondersteunen van de rol van de NVvR als beroepsvereniging voor rechterlijke ambtenaren, zoals in bijlage 1 nader omschreven en
  - b. als tegemoetkoming aan functionele autoriteiten, waarbij rechterlijke ambtenaren werkzaam zijn die (met die functionele autoriteiten overeengekomen) werkzaamheden verrichten ten behoeve van de NVvR.
2. De subsidierelatie wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Beëindiging vindt plaats in overeenstemming met de bepalingen van de AWB.
3. De subsidie wordt per boekjaar verstrekt.
4. Afdeling 4.2.8 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

Artikel 2

De NVvR zorgt ervoor, dat de activiteiten waarvoor subsidie wordt verleend op doelmatige, effectieve en rechtmatige wijze worden uitgevoerd, dat de werkzaamheden dienovereenkomstig worden geregeld en dat een goed beleid en beheer wordt gevoerd.

Artikel 3

Uiterlijk 15 oktober voorafgaande aan het boekjaar dient de NVvR een subsidieverzoek in gebaseerd op een voor het boekjaar geactualiseerd jaarplan, waarin een duiding gegeven wordt van de voorgenomen activiteiten gericht op realisatie van de doeleinden waarvoor subsidie verleend wordt.

Artikel 4

De minister van Justitie besluit uiterlijk 15 november voorafgaand aan het boekjaar op het in artikel 3 bedoelde verzoek.

Artikel 5

1. De NVvR dient jaarlijks zo mogelijk voor 1 maart, maar uiterlijk voor 1 april volgend op het afgelopen boekjaar een financiële

verantwoording in.

2. De NVvR betaalt eventueel teveel ontvangen verleende subsidie binnen acht weken na vaststelling van de subsidie terug, tenzij de Minister met betrekking tot terugbetaling anders besluit.

Artikel 6

1. Artikel 4:76 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.
2. De NVvR draagt er zorg voor dat het onderzoek van de accountant, bedoeld in artikel 4:78 van de Algemene wet bestuursrecht, tevens strekt tot onderzoek naar de naleving van de aan de subsidie verbonden verplichtingen en naar de rechtmatigheid.
3. De opdracht aan de accountant gaat vergezeld van een door de Minister vast te stellen aanwijzing als bedoeld in artikel 4:79 van de Algemene wet bestuursrecht over de reikwijdte en de intensiteit van de controle. Deze aanwijzing (Aanwijzing controleprotocol subsidiëring) is als bijlage 2a bijgevoegd.
4. De NVvR draagt er zorg voor dat haar accountant alle medewerking verleent aan door de Auditdienst van het Ministerie van Justitie in te stellen onderzoeken naar de door de accountant verrichtte controlewerkzaamheden, bedoeld in artikel 4:78 en 4:49 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 7

1. De NVvR verzekert in voldoende mate haar bestuursaansprakelijkheid.
2. De NVvR verzekert haar onroerende zaken tegen brandschade naar herbouwwaarde.
3. De NVvR verzekert haar roerende zaken tegen brandschade en diefstal naar vervangingswaarde.

Artikel 8

1. De NVvR meldt aan de minister van Justitie haar voornemen om een arbeidsovereenkomst met een voormalig ambtenaar van Justitie, die vóór 1 januari 2009 werkzaam was voor het bureau van de NVvR, te beëindigen. Deze melding is alleen dan niet vereist, indien gezien het spoedeisende karakter van een te verlenen ontslag redelijkerwijs niet een voorafgaande melding kan worden gedaan. Doel van de melding is te bezien of het redelijk is dat Justitie de financiële gevolgen (geheel of gedeeltelijk) voor haar rekening neemt, gezien de achtergronden van het voornemen om de arbeidsovereenkomst te beëindigen.
2. De NVvR meldt aan de minister van Justitie haar voornemen om over te gaan tot de huur of aankoop van onroerend goed, c.q. tot het beëindigen van de huur of de verkoop van onroerend goed.

Artikel 9

De NVvR dient zich te houden aan de Europese aanbestedingsregels. In voorkomend geval dient met de minister van Justitie tevoren overleg gevoerd te worden.

Artikel 10

De artikelen 4:37 en 4:38 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van toepassing.